

Η ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Για τους επόμενους μήνες, αν και συνεχίζεται να εντάσσονται στο πλαίσιο της αβεβαιότητας, επικρατεί διεχθνη αισιοδοξία ότι το οικονομικό περιβάλλον είναι πολύ πιο κατανοητό και η βήμα προς βήμα προσέγγιση που εφαρμόζεται για μήνες η ΕΚΤ μπορεί να εγκαταλείψει δίνοντας τη θέση της σε μια πιο κανονική διαδικασία χαράξης οικονομικών πολιτικών. Το είπαμε πολλές φορές θα το επαναλάβουμε και τώρα, η αποστολή των κεντρικών τραπεζών έχει τελειώσει και οι σειρά πλέον παίρνουν οι κυβερνήσεις.

■ Τα Social Media και οι εκλογές στο μικροσκόπιο της Ε.Ε.: Ο Λουκάς Φουρλάς μίλησε για δίκαιο μαχαίρι, ενώ ο Φειδίας Παναγιώτου τα υπερασπίστηκε στο έπακρο. Σελ. 7

ΣΧΟΛΙΟ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Η ιστορία... παλιννοστεύει

Επισκέφθηκα πριν από καιρό αρχαιολογικό χώρο στην Αγία Ειρήνη της Κερύνειας, υπήρχε περίφραξη, ενπιμερωτικά πινακίδα, και φυσικά οι θολωτοί τάφοι... Φυσικά, στο έμπα του χωριού δέσποζαν τα πύλινα α-γαλματίδια/ειδώλια σε φυσικό μέγεθος που είχαν ανακαλυφθεί από τη Σουηδική Αποστολή το 1929. Δεν σταμάτησα για να μπω στο μάλλον μουσείο, αλλά εκείνα τα αγαλματίδια δεν ήταν και ό,τι πιο ελκυστικό... Λίγο καιρό πιο πριν είχα επισκεφθεί το Αρχαιολογικό Μουσείο της Μόρφου, που στεγάζεται στο πρώην Επισκοπικό Μέγαρο, στον ναό του Αγίου Μάμα είναι το Μουσείο Εικόνων. Η κατάσταση του μουσείου μάλλον κακή, σίγουρα υπήρχε για να υπάρχει...

Στο Τρίκωμο δεν ήταν ανοικτό το Μουσείο Εικόνων, που στεγάζεται στην εκκλησία της Θεοτόκου, παρόλο που ο υπάλληλος του τουριστικού

Υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο και αυτό αξιοποιείται όπως πρέπει, άρα νομίζω πως ο δρόμος για την επιστροφή και άλλων αντικειμένων είναι ανοικτός – σίγουρα όμως όχι εύκολος.

γραφείου πληροφοριών, που στεγάζεται στον ναύσκο του Αγίου Ιακώβου, έκανε ό,τι μπορούσε για να ανοίξει έστω και για λίγο... Δυστυχώς, ούτε η παλαιοχριστιανική Βασιλική της Αγίας Τριάδας στην Καρπασία ήταν επισκέψιμη, όταν πήγα στο χωριό... Αρχαιολογικοί χώροι και ιστορικοί ναοί που κακοπάθαν, και μαζί με τον πόνο των ανθρώπων, που ούτως ή άλλως τα πράγματα... «Χωρίς να το μάθει ποτέ, έδακρυσε, ίσως γιατί έπρεπε να διακρύψει, ίσως γιατί οι συφορές έρχονται» (Κ. Καραυτάκης «Χαμόγελο», στη συλλογή «Ο Πόνος του Ανθρώπου και των Πραμάτων»), σκέφτηκα τότε.

Πάντα όμως υπάρχουν ακτινές αισιοδοξίας, ή έστω ελπίδας ότι τα πράγματα έχουν και την άλλη όψη – σίγουρα όχι την πιο καλή. Έτσι το σκέφτομαι, όταν διαβάζω ότι επιστρέφουν στον τόπο αρχαιολογικοί και εκκλησιαστικοί θησαυροί, έρχονται εγγύτερα του τόπου από

τον οποίο ξεριζώθηκαν.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα στοιχεία του Τμήματος Αρχαιοτήτων, το τελευταίο εξάμηνο έχουν επαναπαρτιστεί εκατοντάδες αρχαία αντικείμενα, τα οποία έχουν παρανόμως εξαχθεί από την Κύπρο τον 20ό αιώνα ή έστω εκμεταλλευόμενοι οι ειδικοί ελαστικές νομοθεσίες της εποχής, ειδικά μετά το καλοκαίρι του 1974. Πρόσθετα από αυτά τα αντικείμενα περιλαμβάνονται και εκκλησιαστικοί θησαυροί τους οποίους έχει ανακτήσει η Εκκλησία της Κύπρου και αυτοί αφορούν κυρίως αντικείμενα που έχουν υπαρπάξει τα πρώτα χρόνια μετά το 1974 επιτρέπει από τις εκκλησίες στα Κατεχόμενα. Η τουρκική εισβολή το καλοκαίρι του 1974 ήταν και για την αρχαιολογία και την ιστορία του νησιού καθοριστική. Μόνο την περίπτωση του Τούρκου αρχαιολόγου Αϊντίν Ντικμέν να δει κάποιος καταδεικνύεται του λόγου το αληθές. Τα σπουδαία ψηφιδωτά της Κανακαριάς, οι τοιχογραφίες του αγίου Ευφημιανού στη Λύση Αιμοκώστου, του Αντιφωνητή, για παράδειγμα, και πολλές άλλες αρχαιότητες και μνημεία είχαν κακή τύχη μετά την εισβολή και ευτυχώς βρέθηκε ο τρόπος τουλάχιστον να επιστρέψουν στο νησί, και να βρουν στέγη στο υπό ανακαίνιση Βυζαντινό Μουσείο της Αρχιεπισκοπής.

Φαίνεται πως το Τμήμα Αρχαιοτήτων και η Εκκλησία της Κύπρου κάνουν καλή και συστηματική δουλειά και αυτό θα πρέπει να τους πιστωθεί. Υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο και αυτό αξιοποιείται όπως πρέπει, άρα νομίζω πως ο δρόμος για την επιστροφή και άλλων αντικειμένων είναι ανοικτός – σίγουρα όμως όχι εύκολος. Είναι σημαντικό λοιπόν να προστατεύεται ο πολιτιστικός πλούτος της Κύπρου, ο οποίος έχει υποστεί σοβαρά πλήγματα, όσο και αν στέκεται ανάχωμα η δικοινοτική Τεχνική Επιτροπή για την Πολιτιστική Κληρονομιά, η οποία δείχνει συνεχώς έργο ένθεν κακειθεν της Πράσινης Γραμμής, τη συμπεριφέρει Ε/κ και Τ/κ, ανθρώπων που αγαπούν ίσα αυτόν τον τόπο.

Πιστεύω πως το υπουργείο Πολιτισμού, διά του αρμοδίου Τμήματος Αρχαιοτήτων, αλλά και μέσω της Εθνικής Επιτροπής για την Πάταξη της Σύλληψης και της Παράνομης Διακίνησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και η Εκκλησία της Κύπρου, θα συνεχίσουν το σημαντικό έργο τους. Είναι υπόθεση όλων.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Συνέντευξη στον ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

ASSITEJ Κύπρου: «Κάθε παιδί στο θέατρο»

Για τη σημαντική αυτή πρωτοβουλία, που διοργανώνεται από τον ASSITEJ για 4η χρονιά, στην «Κ» μιλάει ο Σταύρος Σταύρου

«Πρόσφατα προπαντός και χάρηκα τη ζωηρότητα, την πρωτοβουλία, την αυθεντικότητα, την αυτοπεποίθηση, που τους ανέπτυσε το Παιδικό Θέατρο», έγραφε το 1939 ο Τεύκρος Ανθίας, μιλώντας για το Παιδικό Θέατρο στην Κύπρο, έχοντας παρακολουθήσει τις πρόβες μιας παιδικής παράστασης ενός ιδιωτικού τουρκικού σχολείου, στο «Μαγικό Παλάτι». Μπορεί ο Ανθίας να αναφερόταν στο εν λόγω άρθρο του για τα οφέλη που έχει το θέατρο στα παιδιά που παίζουν σε κάποια παράσταση, ωστόσο, τα οφέλη του παιδικού θεάτρου είναι πολλαπλά, είτε τα παιδιά είναι θεατές είτε συντελεστές. Άλλωστε ο Ανθίας τονίζει «Δεν πρέπει, ως τόσο, να παραγνωρίσουμε και το μορφωτικό χαρακτήρα και τον ψυχολογικό ρόλο του Παιδικού Θεάτρου. Δεν μορφώνει και δεν ψυχαγωγεί μονάχα τους μικρούς ηθοποιούς, [...] αλλά και όλα τα παιδιά κι όλο το κοινό [...]». Αυτή την υπεραξία του παιδικού θεάτρου υπηρετεί ο ASSITEJ Κύπρου, το Κέντρο Θεάτρου για Παιδιά και Νεαρά Ταλέντα, από την πρώτη μέρα ίδρυσής του. Με την ευκαιρία λοιπόν της πρωτοβουλίας «Κάθε παιδί στο θέατρο» εις μνήμην Κλάρας Ζαχαράκη-Γεωργίου από τον ASSITEJ Κύπρου, που σημαίνει πως 240 παιδιά από ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού θα παρακολουθήσουν θεατρικές παραστάσεις δωρεάν, μέσω της παραπάνω δράσης μίλησε στην «Κ» ο πρόεδρος του Δ.Σ. του ASSITEJ Κύπρου Σταύρος Σταύρου. Η πολύ σημαντική αυτή πρωτοβουλία διοργανώνεται από τον ASSITEJ για τέταρτη συνεχή χρονιά και φέτος είναι αφιερωμένη στη μνήμη της σπυνογράφου, εικαστικού και εκπαιδευτικού Κλάρας Ζαχαράκη-Γεωργίου, η οποία απεβίωσε πρόσφατα.

–Σταύρο, γιατί είναι σημαντικό να βλέπουν τα παιδιά θέατρο;

–Αν και γενικά δεν είμαι άνθρωπος των αριθμών, νομίζω πως κάποιες στατιστικές που συγκέντρωσε πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μιλάνε από μόνες τους. Μία έρευνα στην Ιταλία το 2022 έδειξε ότι 1% αύξηση στην πολιτιστική κατανάλωση μεταξύ των νέων επιφέρει 20% μείωση σε περιστατικά εγκληματικότητας, ενώ μια αντίστοιχη έρευνα του 2018 έδειξε ότι η συμμετοχή των νεοκυριών στον πολιτισμό επιφέρει 6 με 10

«Το κλειδί για να μπορέσει ένα παιδί να αγαπήσει το θέατρο είναι να συνειδητοποιήσει ακριβώς αυτό: ότι το θέατρο είναι ταυτόχρονα παλιό και νέο, αιώνιο και εφήμερο» λέει ο πρόεδρος του Δ.Σ. του ASSITEJ Κύπρου Σταύρος Σταύρου.

% αύξηση στην εθελοντική προσφορά. Πολύ ενδιαφέροντα είναι και τα αποτελέσματα δύο ερευνών που πραγματοποιήθηκαν στις ΗΠΑ: νέοι που συμμετέχουν σε προγράμματα πολιτισμού στο σχολείο έχουν περισσότερες πιθανότητες να ψηφίσουν στις εθνικές εκλογές κατά 20% και περισσότερες πιθανότητες να ασχοληθούν με τα κοινά κατά 50%. Τέλος, έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε 12 διαφορετικές χώρες έδειξε ότι μαθητές που συμμετέχουν σε θεατρικά προγράμματα στο σχολείο είναι πολύ πιο δεκτικοί απέναντι στους μετανάστες και στις μειονότητες και δείχνουν αυξημένο ενδιαφέρον για συμμετοχή στα κοινά. Το θέατρο, λοιπόν, δίνει τη δυνατότητα στο παιδί να ανοίξει τους ορίζοντές του, να φανταστεί, να αισθανθεί, να σκεφτεί. Του δίνει τη δυνατότητα να γνωρίσει

και να αγαπήσει τον κόσμο, να κατανοήσει τον συνάνθρωπό του και να γίνει ενεργός και χρήσιμος πολίτης.

–Έχει ηλικία το θέατρο;

–Θα έλεγα πως το θέατρο είναι αιώνιο και ταυτόχρονα ένα μωρό, που κάθε φορά προσπαθεί να ανακαλύψει τα καινούργια του βήματα, τις καινούργιες του γλώσσες. Αυτή νομίζω πως είναι και η μαγεία του. Μέσα στους αιώνες, το θέατρο αλλάζει και εξελίσσεται, παραμένει όμως ατόφιο και ισχυρό. Πολλές φορές, για παράδειγμα, αναρωτιέμαι με ποιους τρόπους θα μπορούσαμε να φέρουμε τα παιδιά και τους νέους πιο κοντά στο αρχαίο δράμα, στις ρίζες του θεάτρου. Είναι μια θεματική με την οποία δεν έχουμε ακόμα ασχοληθεί ως Κέντρο. Θα είχε τεράστιο ενδιαφέρον να δούμε με

ποιες δράσεις θα μπορούσε να επιτευχθεί ο στόχος αυτός. Θεωρώ ότι σε αυτή την προσπάθεια θα μπορούσαμε να ενώσουμε δυνάμεις τόσο με το Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, όσο και με τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Το κλειδί, πιστεύω, για να μπορέσει ένα παιδί να αγαπήσει το θέατρο είναι να συνειδητοποιήσει ακριβώς αυτό: ότι το θέατρο είναι ταυτόχρονα παλιό και νέο, αιώνιο και εφήμερο.

–Το παιδικό θέατρο είναι εύκολη υπόθεση;

–Στη δική μου λογική, κάτι που σε ευχαριστεί και σου δίνει ζωή δεν μπορεί ποτέ να είναι δύσκολο. Με αυτή την έννοια, το θέατρο και ειδικότερα το θέατρο για παιδιά είναι μια «εύκολη» υπόθεση. Σε σχέση, τώρα, με τη σοβαρότητα και τον επαγγελματισμό με τα οποία κάποιος αντιμετωπίζει ή οφείλει να αντιμετωπίζει το θέατρο για παιδιά, για αρκετά χρόνια οι λογικές της «αρπαχτής» ή του «εύκολου κέρδους» σίγουρα στοίχισαν στις παραστατικές τέχνες για παιδιά στην Κύπρο. Πολλές φορές το θέατρο για παιδιά αντιμετωπιζόταν ως «κατώτερο» του θεάτρου για ενήλικες, τόσο από το κράτος όσο και από τα θέατρα και τις ομάδες. Ευτυχώς αυτό ξεκίνησε να αλλάζει. Για παράδειγμα, είναι εξαιρετικά σημαντικό ότι το θέατρο για παιδιά έχει ενταχθεί πα στο Σχέδιο Θυμέλν του υπουργείου Πολιτισμού. Σημαντικές είναι και οι κινήσεις του υπουργείου στο κομμάτι της πολιτιστικής παιδείας. Ο ΘΟΚ, επίσης, ακάλυψε το θέατρο για παιδιά το τελευταίο διάστημα. Για αρκετά χρόνια έλεγα ότι το κρατικό μας θέατρο θα έπρεπε να συμπεριλάβει στο ρεπερτόριο του παραστάσεις και για βρέφη. Αυτό έγινε πραγματικότητα φέτος και είναι πολύ ευχάριστο. Το θέατρο για παιδιά, όπως και το θέατρο γενικότερα, χρειάζεται αγάπη, χρόνο, αφοσίωση, πάθος, ομαδικότητα, όραμα και –σε μικρότερο ή σε μεγαλύτερο βαθμό– οικονομική ενίσχυση. Όταν υπάρχουν τα συστατικά αυτά, θεωρώ ότι μπορεί να γίνει «πανεύκολο» υπόθεση, φτάνει κανείς να το αντιμετωπίσει με τη σοβαρότητα και τον επαγγελματισμό που απαιτείται.

Για περισσότερες πληροφορίες www.assitej-cyprus.com

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Φοίβος Δεληβοριάς

Το Τεχνόπολις 20 στην Πάφο παρουσιάζει για πρώτη φορά στην Πάφο τον τραγουδοποιό Φοίβο Δεληβοριά, ο οποίος αυτό τον χειμώνα ξεδιπλώνει μπροστά του τον χάρτη, μαρκάρεται πόλεις και ξεκινάει το ταξίδι της νέας του παράστασης, με τίτλο «Χάρτης» που φιλοδοξεί να την παρουσιάσει από τη μια άκρη της χώρας έως την άλλη. Ο ίδιος λέει: «Φέτος τον χειμώνα, έχω όρεξη για ταξίδια στην Ελλάδα και την Κύπρο. Και για μουσική δίπλα στους άλλους. Αποφάσισα, λοιπόν, να μην παίζω καθόλου σε αθηναϊκή μουσική σκηνή, αλλά να ανακαλύψω σκηνές σε όλα τα σημεία όπου ανάβει ο ελληνικός χάρτης. «Χάρτης» λοιπόν θα λέγεται το χειμερινό μουσικό μου σχέδιο. Μαζί του ο Σωτήρης Ντούβας (τύμπανα), ο Κωστής Χριστοδούλου (πλήκτρα), ο Γιάννης Πετρόλιας στον ήχο, ο Δημήτρης Μακρής - Artwork αφίσας, φωτογραφίες, video. Παρασκευή 20 Δεκεμβρίου, ώρα 8:30 μ.μ. Μαρκίδειο Θέατρο, Πάφος. Πληροφορίες τηλέφωνο 70002420.

«Ριχάρδος Β΄»

Το Θέατρο Δέντρο και ο Πολιτιστικός Οργανισμός «ΥΠΟΓΑΙΑ» παρουσιάζουν το αριστουργηματικό έργο του Γουίλιαμ Σαίξπηρ «Ριχάρδος Β΄», σε σκηνοθεσία Λεάνδρου Ταλιώτη. Πρόκειται για μια παράσταση που εξερευνά τα όρια της εξουσίας και την τραγική πτώση ενός βασιλιά. Μια παράσταση που φωτίζει την ανείπωτη πίκρα του ανθρώπου με την εξουσία και τον εαυτό του. Το έργο παρακολουθεί την πορεία του Ριχάρδου Β΄, ενός νεαρού μονάρχη που μέσα από την πτώση του ανακαλύπτει την αληθινή

Η Art Unison σε συνεργασία με το ΕΚΑΤΕ παρουσιάζουν την εικαστική έκθεση «Εξερευνώντας την Κυπριακή Τοπογραφία – ενόπτια εν μέσω δικασμού» στη Δημοτική Πινακοθήκη Λάρνακας.

Οικογενειακές Συναυλίες 2

Σε παγκύπρια πρώτη παρουσίαση θα ζωντανέψει το ευφρές παραμύθι του Ευγένιου Τριβιζά, επενδυμένο μουσικά για ορχήστρα, χορωδία και αφήγηση από τον επίτιμο μάεστρο της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου και συνθέτη Άλκη Μπαλά, και υπό τη διεύθυνσή του. Πρόκειται για μια φρέσκια παραγωγή, με έμφαση στο θεατρικό στοιχείο ώστε να αναδειχθεί η δραματολογία και το χιούμορ που κρύβει η ιστορία του Τριβιζά. Τη μάγισσα Φρικαντέλα υποδυεται η Πέτρος Γιωρκάτζης, την ενδυματολογική παρουσία του οποίου έχει επιμεληθεί η Ρέα Ολυμπίου. Τα χορωδιακά μέρη ερμηνεύουν οι Χορωδίες του Προγράμματος Συμπληρωπεία και της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων Κύπρου (μάεστρος: Λοΐζος Λοΐζου). Λευκωσία: Τετάρτη 18 Δεκεμβρίου - Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, ώρα 6:00 μ.μ. Πάφος: Πέμπτη 19 Δεκεμβρίου - Μαρκίδειο Δημοτικό Θέατρο, 6:00 μ.μ. Λεμεσός: Παρασκευή 20 Δεκεμβρίου - Πατιχείο Δημοτικό Θέατρο, ώρα 6:00 μ.μ. Οι συναυλίες πραγματοποιούνται σε συνεργασία με τον «Ραδιομαρathon». Πληροφορίες τηλέφωνο 22463144 | www.cysy.org.cy

Σε παγκύπρια πρώτη παρουσίαση θα ζωντανέψει το ευφρές παραμύθι του Ευγένιου Τριβιζά, επενδυμένο μουσικά για ορχήστρα, χορωδία και αφήγηση από τον επίτιμο μάεστρο της Σ.Ο.Κ. και συνθέτη Άλκη Μπαλά.

της Συμπληρωπεία και της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων Κύπρου (μάεστρος: Λοΐζος Λοΐζου). Λευκωσία: Τετάρτη 18 Δεκεμβρίου - Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, ώρα 6:00 μ.μ. Πάφος: Πέμπτη 19 Δεκεμβρίου - Μαρκίδειο Δημοτικό Θέατρο, 6:00 μ.μ. Λεμεσός: Παρασκευή 20 Δεκεμβρίου - Πατιχείο Δημοτικό Θέατρο, ώρα 6:00 μ.μ. Οι συναυλίες πραγματοποιούνται σε συνεργασία με τον «Ραδιομαρathon». Πληροφορίες τηλέφωνο 22463144 | www.cysy.org.cy

«Εξερευνώντας την Κυπριακή Τοπογραφία»

Η Art Unison σε συνεργασία με το ΕΚΑΤΕ παρουσιάζουν την εικαστική έκ-

θεση «Εξερευνώντας την Κυπριακή Τοπογραφία – ενόπτια εν μέσω δικασμού» στη Δημοτική Πινακοθήκη Λάρνακας σε επιμέλεια Κατερίνας Σταύρου. Πενήντα καλλιτέχνες εκθέτουν με αφορμή τα πενήντα χρόνια εισβολής της κατοχής, σε μια αναδρομική πορεία της κυπριακής τέχνης, εμπνεόμενοι από την τοπογραφία του νησιού. Η έκθεση σηματοδοτεί μια αντανάκλαση της τοπογραφίας του νησιού, συνδυάζοντας τη φυσική ομορφιά, την ιστορική σημασία και τις συνεχείς μεταμορφώσεις της Κύπρου, όπως φαίνονται μέσα από την εικαστική τέχνη της. Η έκθεση παρουσιάζει τη δουλειά τόσο ιστορικών και σπουδαίων Κυπρίων καλλιτεχνών όσο και ανερχόμενων ταλέντων, προσφέροντας μια πανοραμική ιδέα του πώς η τοπογραφία

του νησιού έχει εμπνεύσει και διαμορφώσει την εικαστική σκηνή εδώ και δεκαετίες. Εγκαίνια 11 Δεκεμβρίου στην Δημοτική Πινακοθήκη της Λάρνακας. Διάρκεια έως 30 Δεκεμβρίου

Ταινίες Μικρού Μήκους

Το Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Κύπρου, το οποίο αποτελεί ετήσιο θεσμό του Τμήματος Σύγχρονου Πολιτισμού του υπουργείου Πολιτισμού και συνδιοργανώνεται με το Θέατρο Ριάλτο, συμμετέχει στη διεθνή πρωτοβουλία Short Film Day, γιορτάζοντας την επίσημη Παγκόσμια Μέρα Ταινίας Μικρού Μήκους στις 21 Δεκεμβρίου (Le Jour le plus Court) με την προβολή βραβευμένων ταινιών του Φεστιβάλ. Το φετινό Short Film Day, θα φιλοξενηθεί στο Artos Cultural and Research House στους Αγίους Ομολογητές, δίνοντας την ευκαιρία στο κοινό να απολαύσει μια εναλλακτική κινηματογραφική εμπειρία και να παρακολουθήσει βραβευμένες ταινίες του διεθνούς και εθνικού διαγωνιστικού ISFFC 2024. Η είσοδος είναι ελεύθερη και κατά της προβολές θα προσφέρεται επίσης δωρεάν ζεστό κρασί. Από το διεθνές διαγωνιστικό τμήμα θα προβληθούν οι ταινίες: «Dreams like Paper Boats», «Pena's Special Haulings», «My Mother is a Cow», «White Cloud», «A Beautiful Excuse for a Deadly Sin». Από το εθνικό διαγωνιστικό τμήμα θα προβληθούν οι ταινίες: «Τοικιτιγκλον. Η Νεράιδα και το Παλιόκδρο», «Pink Moon», «Requiem in Salt», «Πακιστανός», «Underground». Σάββατο 21 Δεκεμβρίου, ώρα 7:0 0 μ.μ. Όλες οι ταινίες είναι κατάλληλες για άτομα άνω των 18 ετών. Είσοδος ελεύθερη. Πληροφορίες τηλέφωνο 99992783.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλ.Σ: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολ.Σ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Πράσινο φως στον κρατικό προϋπολογισμό ανάβει η Βουλή

Στις 86 οι τροπολογίες των κομμάτων, που όμως λίγες σχηματίζουν πλειοψηφία. Δίχως εκπλήξεις, θα υπερψηφιστεί

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Ολοκληρώνεται σήμερα Τετάρτη η συζήτηση για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2025. Η διαδικασία θα κορυφωθεί το απόγευμα με την ψηφοφορία επί του προϋπολογισμού και των 86 συνολικά τροπολογιών που έχουν κατατεθεί. Ο κρατικός προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2025 αναμένεται –δίχως απρόοπτα– να υπερψηφιστεί την Τετάρτη 18 Δεκεμβρίου και να ολοκληρωθεί με το «δεξί» η τριήμερη διαδικασία συζήτησής του, δίχως να επαναλαμβάνονται τα του προϋπολογισμού του 2021, που για πρώτη φορά στην ιστορία της Κύπρου είχε καταψηφιστεί.

Ενώ οι τροπολογίες ήταν σε τριψήφιο νούμερο, συγκεκριμένα 120, τις ομαδοποίησε η Επιτροπή Οικονομικών τη Δευτέρα σε 86. Από τις 86, ωστόσο, λίγες είναι αυτές που μπορούν να λάβουν πλειοψηφία, ενώ οι περισσότερες σκολοπουν σε γραπτές εννηρώσεις της Βουλής για συγκεκριμένα θέματα.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, τα προϋπολογιζόμενα έσοδα της γενικής κυβέρνησης για το έτος 2025, θα είναι ύψους 15,1 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 4,4% σε σχέση με το 2024 και οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες θα είναι ύψους 14,2 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 7,4% σε σχέση με το 2024. Περαιτέρω, με βάση το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2025-2027, προβλέπονται για τη γενική κυβέρνηση έσοδα ύψους 15,6 δισ. ευρώ και 15,7 δισ. ευρώ και δαπάνες ύψους 14,7 δισ. ευρώ και 14,9 δισ. ευρώ, για τα έτη 2026 και 2027, αντίστοιχα. Σε σχέση με την κεντρική κυβέρνηση, ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2025 προβλέπει έσοδα (εξαιρουμένων των χρηματοοικονομικών ροών) ύψους 10,3 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 6,2% σε σύ-

Τα έσοδα θα είναι ύψους 15,1 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 4,4% σε σχέση με το 2024 και δαπάνες ύψους 14,2 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 7,4% σε σχέση με το 2024.

γκριση με τα αναθεωρημένα έσοδα για το 2024 ύψους 9,71 δισ. ευρώ και δαπάνες (εξαιρουμένων των αποπληρωμών δανείων και επενδύσεων) ύψους 11 δισ. ευρώ, οι οποίες είναι αυξημένες κατά 3,8% σε σχέση με το 2024 που υπολογίζονται στα 10,6 δισ. ευρώ.

Οι δαπάνες για την τριετία 2025-2027 αφορούν κυρίως κοινωνικές παροχές (6,32 δισ. ευρώ), συγχρηματοδοτούμενα έργα (1,27 δισ. ευρώ), λειτουργικές δαπάνες (1,22 δισ. ευρώ), δρόμους (448,4 εκατ. ευρώ), συντηρήσεις και επιδιορθώσεις (401,4 εκατ. ευρώ), κατασκευ-

Οι κυριότερες κατηγορίες εσόδων για το 2025 είναι άμεσοι φόροι 3,9 δισ. ευρώ, έμμεσοι φόροι 4,5 δισ. ευρώ και μη φορολογικά έσοδα 1,8 δισ. ευρώ.

αστικά έργα (184,1 εκατ. ευρώ) και έργα υποδομής (145,1 εκατ. ευρώ). Μεταξύ των δαπανών της υπό αναφορά τριετίας περιλαμβάνονται σχέδια, έργα και δράσεις πράσινης ανάπτυξης, συνολικού ύψους 922,5 εκατ. ευρώ και έργα ψηφιακού μετασχηματισμού, συνολικού ύψους 303,3 εκατ. ευρώ.

Σε βάθος

Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2025, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει δαπάνες (τακτικές και αναπτυξιακές) για τις οποίες ζητείται έ-

γκριση πληρωμής (μη περιλαμβανομένων των δαπανών που βαρύνουν το Πάγιο Ταμείο), ύψους 9,4 δισ. ευρώ (εξαιρουμένων των τροποποιήσεων που κατατέθηκαν εκ των υστέρων από το Υπουργείο Οικονομικών) και παρουσιάζει αύξηση δαπανών κατά 3,25% σε σύγκριση με τις αρχικά προϋπολογισθείσες και εγκριθείσες δαπάνες του προϋπολογισμού του 2024 (μη περιλαμβανομένου του συμπληρωματικού προϋπολογισμού για το 2024).

Οι κυριότερες κατηγορίες εσόδων για το 2025 είναι άμεσοι φόροι 3,9 δισ.

ευρώ, έμμεσοι φόροι 4,5 δισ. ευρώ και μη φορολογικά έσοδα 1,8 δισ. ευρώ. Σε σχέση με τα ποσοστά του 2024, η ποσοστιαίες μεταβολές για τους άμεσους φόρους είναι στο +4,9%, για τους έμμεσους στο +5,6% και για τα μη φορολογικά έσοδα στο 10,3%.

Οι κυριότερες κατηγορίες δαπανών για το 2025 αφορούν δαπάνες προσωπικού 3,6 δισ. ευρώ, λειτουργικές δαπάνες 1,4 δισ. ευρώ, μεταβιβαστικές πληρωμές 3,9 δισ. ευρώ, κεφαλαιουχικές δαπάνες 1,14 δισ. ευρώ και για την εξυπηρέτηση δημοσίου χρέους (τόκοι

και αποπληρωμή δανείων) 2,7 δισ. ευρώ. Σε σχέση με τα ποσοστά του 2024, η ποσοστιαίες μεταβολές για τις δαπάνες προσωπικού ήταν μειωμένες κατά 1%, οι λειτουργικές δαπάνες στο +21,4%, οι μεταβιβαστικές πληρωμές στο +5,3%, οι κεφαλαιουχικές δαπάνες στο +4% και για την εξυπηρέτηση δημοσίου χρέους (τόκοι και αποπληρωμή δανείων) θα είναι μειωμένες κατά 18,6%.

Οι μόνιμες θέσεις

Όσον αφορά την κατάσταση μόνιμων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία που προβλέπονται στον προϋπολογισμό για το 2025 σε σύγκριση με το 2024, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή μέχρι τον Οκτώβριο του 2023, οι αξιωματούχοι της Δημοκρατίας θα είναι 155 έναντι 154 το 2024. Ακολούθως, στη δημόσια υπηρεσία το 2025 θα είναι 14.356 έναντι 14.368 το 2024, στη Δικαστική Υπηρεσία και στα 2 έτη θα είναι 416, στην Άμυνα θα είναι 3.702 το 2025, έναντι 3.698 το 2024. Στην Εσωτερική Ασφάλεια το 2025 θα είναι 6.316, σε σύγκριση με 6.131 το 2024, ενώ στην Παιδεία το 2025 οι μόνιμες θα είναι 12.877, έναντι 12.884 το 2024. Συνολικά, οι μόνιμες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία θα είναι 37.822 το 2025 έναντι 37.653 το 2024.

34 τροποποιήσεις κατέθεσε ο υπ. Οικονομικών

Σύμφωνα με την έκθεση του κρατικού προϋπολογισμού από την Επιτροπή Οικονομικών, ο υπουργός Οικονομικών κ. Μάκκας Κεραυνός κατέθεσε συνολικά 34 τροποποιήσεις του κρατικού προϋπολογισμού του 2025 για την ενσωμάτωσή τους στον προϋπολογισμό. Όπως σημειώνεται, μετά την έγκριση του προϋπολογισμού για το 2025 από το Υπουργικό Συμβούλιο και την κατάθεσή του στη Βουλή των Αντιπροσώπων, διαπιστώθηκε η ανάγκη τροποποίησής του νομοσχε-

δίου, ώστε να προστεθούν ή/και αφαιρεθούν ή/και μεταφερθούν πιστώσεις στον προϋπολογισμό του 2025 και να ρυθμιστούν ζητήματα προσωπικού, με στόχο την εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία η συνεπαγόμενη αύξηση από τις τροποποιήσεις υπ' αριθμόν 1 έως 28 ανέρχονται στα 25,9 εκατ. ευρώ, 2,3 εκατ. ευρώ και 1,9 εκατ. ευρώ για τα έτη 2025 έως 2027, αντίστοιχα, ενώ σε σχέση με τις υπ'

αριθμόν 29 έως 34 τροποποιήσεις, η πρόσθετη δαπάνη δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί με ακρίβεια. Η μέγιστη ενδεχόμενη πρόσθετη δαπάνη για την κρατική υπηρεσία σε σχέση με την υπ' αριθμόν 2 τροποποίηση εκτιμάται στα 3,39 εκατ. για το 2025 και κατά μέσο όρο στα 7,3 εκατ. ετησίως για τα επόμενα 15 έτη, ενώ για τις υπ' αριθμόν 30 έως 34 τροποποιήσεις, η πρόσθετη μέση ετήσια μακροπρόθεσμη δαπάνη για την κρατική υπηρεσία στα 195 χιλιάδες.

Ο κύβος ερρίφθη για μέτρα στήριξης από τράπεζες

Θα συζητήσουν τις εισηγήσεις τους Νικολάου και Λούης ενώπιον του Προέδρου Νίκου Χριστοδουλίδη και του υπουργού Οικονομικών

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Με τις προτάσεις τους για να ωφεληθούν οι πολίτες και οι δανειολήπτες που έχουν ανάγκη, απηφορίζουν τον λόγο του Προεδρικού οι CEO των δύο μεγάλων τραπεζών, ο κ. Πανίκος Νικολάου της Τράπεζας Κύπρου και ο κ. Μιχάλης Λούης της Ελληνικής Τράπεζας. Οι δύο άνδρες θα έχουν το πρωί της Τετάρτης 18 Δεκεμβρίου διαφορετικές λίστες εισηγήσεων, οι οποίες θα λειτουργούν ανακομιστικά υπέρ των συνεπών δανειοληπτών και υπέρ συγκεκριμένων ομάδων του πληθυσμού. Στη συνάντηση ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας, κ. Νίκου Χριστοδουλίδη, παρών στο Προεδρικό Μέγαρο θα είναι και ο υπουργός Οικονομικών, κ. Μάκκας Κεραυνός.

Οι δύο τράπεζες δεν θέλησαν να ανοίξουν τα χαρτιά τους πριν από τη συνάντηση με τον Πρόεδρο Χριστοδουλίδη. Σε γενικές γραμμές ωστόσο, όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», τα μέτρα θα βοηθούν ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και τα νεαρά ζευγάρια. Θα βοηθούν επίσης συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού στην απόκτηση κατοικίας σε απομακρυσμένες - ακριτικές περιοχές, ενώ παράλληλα αναμένεται να ανακουφίσουν μειώσεις στις χρεώσεις. Από το πρωί της Τρίτης οι ομάδες των δύο τραπεζών έκαναν ασκήσεις επί χάρτου για τα μέτρα, με κοστολογήσεις και υπολογισμούς για τη θετική επίδραση που θα έχουν στην κοινωνία.

Οι κυπριακές τράπεζες –όχι μόνο οι δύο μεγάλες– μέχρι τα τέλη του χρόνου θα έχουν ολοκληρώσει δύο εξαιρετικά καλές χρονιές, με κέρδη που θα τις επιτρέψουν να δημιουργήσουν εισηγήσεις προς όφελος της κοινωνίας και κυρίως σε αυτούς που χρειάζονται τη βοήθεια. Την περασμένη εβδομάδα η πρόταση ΑΚΕΛ για επιπρόσθετη φορολόγηση τους παρά τρία δεν πέρασε και τελικά δεν επιβλήθηκε φορολογία επί των επιτοκιακών τους εσόδων που κοστολογείται στα 50 εκατομμύρια ευρώ

Την περασμένη εβδομάδα η πρόταση ΑΚΕΛ για επιπρόσθετη φορολογία επί των επιτοκιακών τους εσόδων δεν πέρασε.

περίπου σε ετήσια βάση για τα έτη 2023 και 2024. Τα μέτρα που θα ανακοινώσουν δεν έχουν το προφίλ της φορολογίας, μέτρα που θα «τρώνε» από τα κέρδη τους, αλλά θα έχουν ένα προφίλ με το οποίο αν χρησιμοποιηθούν σωστά από την κοινωνία θα φέρουν ένα καλό αποτέλεσμα στην οικονομία με «Κεϋνσιανό» οφέλη. Δίνοντας οι τράπεζες κάποιες «βοήθειες» σε αυτούς που τις χρειάζονται, απομακρύνεται και το σενάριο να επιπρόσθετη η πρόταση ΑΚΕΛ, ενδεχόμενης και με άλλη μορφή, που θα επιβαρύνονται επιπροσθέτως οι τράπεζες μέσω φορολογιών.

Τι θα ήθελε το ΑΚΕΛ

Μετά την καταψήφιση από τη Βουλή της πρότασης νόμου για αύξηση της φορολόγησης των τραπεζών, ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ, Στέφανος Στεφάνου, απέστειλε την Τρίτη στον γενικό διευθυντή του Συνδέσμου Τραπεζών προτάσεις του ΑΚΕΛ για μέτρα που θα μπορούσε να λάβει ο τραπεζικός τομέας. Σύμφωνα με την επιστολή αναμένει εθελοντική μείωση κατά 1% (επιπλέον των μειώσεων της ΕΚΤ) στα επιτόκια στεγαστικών δανείων –υφιστάμενα και νέα– για την απόκτηση στέγης. «Σ' αυτό το μέτρο πρέπει να υπάρχει οροφή σε σχέση με την αξία της οικίας», σχολιάζει. Επιπρόσθετα, ζήτησε εθελοντική μείωση κατά 1% (επιπλέον των μειώσεων της ΕΚΤ) στα επιτόκια επιχειρηματικών δανείων για νέους επιχειρηματίες. «Και ο' αυτό το μέτρο θα πρέπει να υπάρχει οροφή στο ύψος του δανείου», σχολιάζεται στην επιστολή.

Άλλο μέτρο που αφορά στις χρεώσεις,

Οι κυπριακές τράπεζες –όχι μόνο οι δύο μεγάλες– μέχρι τα τέλη του χρόνου θα έχουν ολοκληρώσει δύο εξαιρετικά καλές χρονιές.

είναι η κατάργηση όλων των χρεώσεων που αφορούν την τήρηση τουλάχιστον ενός λογαριασμού και μιας χρεωστικής κάρτας ανά φυσικό πρόσωπο, αλλά και η κατάργηση όλων των χρεώσεων που αφορούν την πληρωμή λογαριασμών υπηρεσιών κοινής ωφελείας είτε ηλεκτρονικά είτε στο ταμείο.

Τέλος, στην επιστολή ΑΚΕΛ προτείνεται η κατάργηση όλων των χρεώσεων για συναλλαγές στο ταμείο για άτομα άνω των 65 ετών, που αφορούν τις υπηρεσίες που συνδέονται με τον λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (ανάληψη, κατάθεση, πληρωμές λογαριασμών κ.ά.).

Αναμένει και το ΚΕΒΕ

Μετά την καταψήφιση από τη Βουλή της πρότασης νόμου για αύξηση του συντελεστή φορολόγησης των τραπεζών, θέση την οποία στήριξε και το ΚΕΒΕ και με αφορμή τη συνάντηση του ΠτΔ με τους CEO των δύο μεγάλων τραπεζών τη Δευτέρα, αναμένει και το ΚΕΒΕ από τις τράπεζες ότι θα προβούν άμεσα σε συγκεκριμένες κινήσεις για μείωση των χρεώσεων αλλά και των δανειοτικών

τους επιτοκίων. Σύμφωνα με ανακοίνωση του Επιμελητηρίου, «το ΚΕΒΕ αναμένει και από τις τράπεζες, οι οποίες στήριχθηκαν από τους πολίτες και τις επιχειρήσεις στα δύσκολα χρόνια με έναν αρκετά επώδυνο τρόπο, να ανταποδώσουν αυτή τη στήριξη προχωρώντας σε σημαντικές μειώσεις των χρεώσεών τους, καθώς και σε μειώσεις του περιθωρίου μεταξύ των καταθετικών και δανειοτικών επιτοκίων τους προκειμένου να ελαφρύνουν σημαντικά το κόστος δανεισμού και εξυπηρέτησής των πελατών τους».

Το Επιμελητήριο καταλήγει στην ανακοίνωσή του πως πρέπει και οι τράπεζες να συνεδικοποιήσουν ότι και η δική τους ανθεκτικότητα είναι συνηφασμένη με την ικανότητα των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών να μπορούν να χρηματοδοτούν και να αποπληρώνουν τις επενδυτικές και καταναλωτικές τους αποφάσεις με ένα λογικό και ανταγωνιστικό κόστος δανειοδότησης.

Τα νέα στεγαστικών

Βάσει των στοιχείων που παρουσίασε η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, το υψηλότερο δανειστικό επιτόκιο για στεγαστικούς σκοπούς τον Οκτώβριο είχε η Τράπεζα Κύπρου με 5,20% από 5,11% τον Σεπτέμβριο, ενώ το χαμηλότερο η Alpha Bank Κύπρου με 3,34%, παρόλο που καταγράφηκε αύξηση στο 3,34% από το 2,90% τον Σεπτέμβριο. Στην Ancoria Bank καταγράφηκε μικρή αύξηση στο 4,39% έναντι 4,28%, ενώ στην Ελληνική Τράπεζα μειώθηκε στο 3,68% από 4,12%. Στην Eurobank Κύπρου αυξήθηκε στο 5,11% από 4,99%.

Το υψηλότερο επιτόκιο νέων προθεσμιακών καταθέσεων έως 1 χρόνο για τα νοικοκυριά τον Οκτώβριο είχε η ΕΤΕ Κύπρου με 2,48% και το χαμηλότερο η Τράπεζα Κύπρου με 1,32%. Η Eurobank Κύπρου είχε τη μεγαλύτερη μείωση, αφού το επιτόκιο μειώθηκε από 2,83% τον Σεπτέμβριο σε 2,07%. Πτώση επιτοκίου νέων προθεσμιακών καταθέσεων έως 1 χρόνο για τα νοικοκυριά είχε και ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης και πήγε στο 1,65% από 2,13% τον Σεπτέμβριο.

Η Ελληνική Τράπεζα το αύξησε και έφτασε το 1,5%, η ΕΤΕ Κύπρου το αύξησε στο 2,48% που ήταν και το υψηλότερο για τον Οκτώβριο. Το επιτόκιο νέων προθεσμιακών καταθέσεων έως 1 χρόνο για τα νοικοκυριά της Τράπεζας Κύπρου κινήθηκε στο 1,32%, σε σύγκριση με το 1,19% που ήταν τον Σεπτέμβριο. Τέλος, η Alpha Bank Κύπρου το είχε στο 1,83% και η Ancoria Bank στο 1,88%.

Μετά το τέλος της απεργίας των εργαζομένων στον τομέα του σκυροδέματος, φούλαραν οι μηχανές στο εργοτάξιο με στόχο την ολοκλήρωση του έργου το συντομότερο δυνατόν.

Νέο ορόσημο για ανάπλαση του παλιού ΓΣΠ

Στο πρώτο τρίμηνο του 2025 αναμένεται η ολοκλήρωση των εργασιών – Πιέσεις από τον Δήμο Λευκωσίας προς τον εργολάβο του έργου

Της **ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Νέο χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση του έργου ανάπλασης του παλιού ΓΣΠ τέθηκε επί τάπητος. Με ορίζοντα το πρώτο τρίμηνο του έτους προχωρούν πλέον οι εργασίες ολοκλήρωσης του έργου, το οποίο βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα της κυβέρνησης. Μπαίνουν οι τελικές πινελιές ολοκλήρωσης του σημαντικού έργου που βρίσκεται στην καρδιά της Λευκωσίας και αναμένεται να ενισχύσει σε μεγάλο βαθμό την προσπάθεια ανάπτυξης και αναβάθμισης του ιστορικού κέντρου της πρωτεύουσας. Το έργο, σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, θα ολοκληρωνόταν τον Νοέμβριο του 2023 καθώς οι εργασίες του άρχισαν στις 10 Νοεμβρίου 2021 και επρόκειτο να διαρκέσουν 24 μήνες. Ωστόσο, παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις, οι οποίες αποδόθηκαν στις καιρικές συνθήκες, στην εκσκαφή του χωματουργικού, που έφτανε τα 11,5 μέτρα, στις εξειδικευμένες κατασκευές και σε διάφορα άλλα τεχνικά ζητήματα.

Όπως πληροφορείται η «Κ», το τελευταίο διάστημα και συγκεκριμένα μετά το τέλος της απεργίας των εργαζομένων στον τομέα του σκυροδέματος, φούλαραν οι μηχανές στο εργοτάξιο με στόχο την άμεση ολοκλήρωση του έργου το συντομότερο δυνατόν. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, σήμερα οι εργαζόμενοι που βρίσκονται στο έργο έχουν διπλασιαστεί συγκριτικά με το προηγούμενο διάστημα καταδεικνύοντας τη σημασία που αποδίδεται πλέον στην

παράδοσή του το συντομότερο δυνατό στους Λευκωσιτάες. Εξάλλου, όπως πληροφορούμαστε, ο Δήμος Λευκωσίας φαίνεται να άσκησε πίεση στον εργολάβο του έργου, δηλαδή στην κοινοπραξία Cyfield Construction - Cyfield Development JV, προκειμένου να μην σημειωθούν περαιτέρω καθυστερήσεις.

Αποπεράτωση

Έτοιμος είναι ο χώρος στάθμευσης με συνολικά 554 θέσεις στάθμευσης εκ των οποίων 33 για ΑμεΑ και 28 για άτομα μειωμένων κινητικότητας. Στον χώρο στάθμευσης υπάρχουν και 108 χώροι για ηλεκτρικά οχήματα, ενώ λειτουργούν και 12 χώροι φόρτισης. Σημειώνεται ότι 150 χώροι στάθμευσης που έχουν δημιουργηθεί στο έργο θα διατίθενται για το προσωπικό του υπουργείου Οικονομικών. Μάλιστα, ο Δήμος Λευκωσίας

Όπως πληροφορείται η «Κ», ο Δήμος Λευκωσίας προανατολίζεται στην εξεύρεση ενιαίου διαχειριστή/ομίλου για τους εμπορικούς χώρους του έργου.

προανατολιζόταν στη διάθεση του χώρου στάθμευσης για τους δημότες κατά την περίοδο των εορτών, ωστόσο, δεν το προχώρησε καθώς δεν ήθελε να δημιουργήσει οποιοδήποτε πρόβλημα στις εργασίες του εργοταξίου.

Παράλληλα, ο Δήμος Λευκωσίας πρόσθεσε στον σχεδιασμό του έργου επιπλέον φύτευση προς ενίσχυση της σκιάς. Ειδικότερα, εντός του χώρου προ-

στέθηκαν επιπλέον δέντρα, από ό,τι στον αρχικό σχεδιασμό. Η ανάπλαση του ΓΣΠ προέβλεπε τη δημιουργία δύο λοφίσκων, ενός δυτικά και ενός ανατολικά του χώρου όπου έχουν ήδη φυτευτεί δέντρα.

Επιπλέον, ολοκληρώθηκε η τοποθέτηση των κερκίδων στο υπαίθριο αμφιθέατρο, ενώ έγιναν και οι τελευταίες εργασίες στους χώρους αναψυχής και κάποιους υποστηρικτικούς χώρους για το αμφιθέατρο.

Στο τελικό στάδιο είναι και η κατασκευή του cold shell-κελύφους των εμπορικών χώρων. Υπενθυμίζουμε ότι το έργο θα παραδοθεί ως cold shell-κέλυφος στον Δήμο Λευκωσίας, ώστε οι μελλοντικοί διαχειριστές των καταστημάτων και των καφετεριών να διαμορφώσουν εσωτερικά τους χώρους όπως επιθυμούν.

Προς ενιαίο διαχειριστή

Όπως πληροφορείται η «Κ», ο Δήμος Λευκωσίας προανατολίζεται στην εξεύρεση ενιαίου διαχειριστή/ομίλου για τους εμπορικούς χώρους του έργου. Ο ενιαίος διαχειριστής/όμιλος πρόκειται να αναλάβει όλους τους χώρους που θα ανοίξουν στο έργο, ενώ θα αναλάβει ακόμα και τον παιδότοπο αλλά και τα εστιατόρια και τις καφετέριες που θα στεγαστούν στον χώρο. Όπως έγινε γνωστό, προκρίνεται η προκήρυξη μοντέλου για ενιαίο διαχειριστή/όμιλο των χώρων αυτών για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου των εμπορικών χρήσεων. Τον Γενάρη θα προκηρυχθεί από τον Δήμο Λευκωσίας ο σχετικός διαγωνισμός καθώς το δημαρχείο είναι σήμερα στη φάση που διαμορφώνει τα τελικά έγγραφα του διαγωνισμού.

ΚΕΠ και CIT

Το έργο ανάπλασης του παλιού ΓΣΠ θα φιλοξενεί και το νέο Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη, το οποίο αναμένεται να εξυπηρετεί χιλιάδες πολίτες. Ο Δήμος έλαβε την απόφαση όπως το νέο ΚΕΠ συμπεριληφθεί στον χώρο του έργου καθώς μετά το κλείσιμο του ΚΕΠ Λευκωσίας στη λεωφόρο Μακαρίου, λόγω αξιώσης του ιδιοκτήτη του τεμαχίου που ήταν η εκκλησία, έπρεπε να βρεθεί ένα άλλο σημείο, για να εξυπηρετεί όλους τους δημότες της κεντρικής και ανατολικής Λευκωσίας.

Την ίδια ώρα, ο Δήμος Λευκωσίας έχει προχωρήσει σε συμφωνία συνεργασίας με την Cyprus Public Transport, με στόχο τα μικρά λεωφορεία των 18 θέσεων να ξεκινούν από το παλιό ΓΣΠ και να μεταφέρουν το κοινό που θα αφήνει τα αυτοκίνητά του εκεί στο ιστορικό κέντρο της πρωτεύουσας και στο εμπορικό τρίγωνο Μακαρίου - Στασικράτους - Ευαγόρου.

Εξάλλου, σε εξέλιξη είναι και η νέα πεζοδρομημένη οδός που συνδέει την περιοχή του Δημοτικού Θεάτρου με το νέο Κυπριακό Μουσείο, μέσω της ενοποιημένης Τάφρου στην πλατεία Ελευθερίας.

Αυτή η νέα διαδρομή θα συνδέει το ιστορικό κέντρο της Λευκωσίας με τις περιοχές του παλαιού ΓΣΠ και του αναβαθμισμένου εμπορικού κέντρου, προσφέροντας στους πολίτες τη δυνατότητα για μεγαλύτερη κινητικότητα και εύκολη πρόσβαση σε διάφορες περιοχές της πόλης.

Αυξημένος προϋπολογισμός

Με βάση τα σημερινά δεδομένα, αναμένεται να αυξηθεί ο προϋπολογισμός για την ολοκλήρωση του έργου, κάτι όμως που θα ξεκαθαρίσει όταν παραδοθεί το έργο στον Δήμο Λευκωσίας. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα €22,6 εκατ. πλέον ΦΠΑ και περιλαμβάνει την κατασκευή του έργου και 10 χρόνια συντήρησης. Το έργο σχεδιάστηκε από τους

αρχιτέκτονες Γιάννη Κίζη, Κωσταντή Κίζη, Θύμη Δούγκα και Γρηγόρη Πατσάλοσαββή, μετά και τον σχετικό αρχιτεκτονικό διαγωνισμό που έγινε το 2011 και το Δημοψήφισμα για τη χρήση του χώρου το 2009. Η συγχρηματοδότηση προέρχεται από το Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ» 2021-27 και το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνόχης της Ε.Ε., τον κρα-

τικό προϋπολογισμό και τον Δήμο Λευκωσίας, στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Στον χώρο του ΓΣΠ θα δημιουργηθεί η μεγαλύτερη πλατεία της Λευκωσίας χωρητικότητας περίπου 18.000 ανθρώπων. Ανάμεσα σε άλλα, το έργο του ΓΣΠ περιλαμβάνει τη δημιουργία αστικής πλατείας, χώρων πρασίνου και χώρων αναψυχής.

Ελπίδες για την «Ηλέκτρα» της κυπριακής ΑΟΖ

Τρυπάνι βάζει στο τεμάχιο «5» η Εκχοπ μέσα Γενάρη με ενδείξεις για κοιτάσμα-μαμούθ τύπου «Ζορ» με ποσότητες 30 τρισ. κυβικά πόδια

ΤΟΥ **ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Με προοπτική συνεχίζεται, το 2025, το γεωτρητικό πρόγραμμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η κοινοπραξία Εκχοπ-Qatar Energy θα διενεργήσει, αρχής γενομένης από τα μέσα Ιανουαρίου, τρεις ερευνητικές γεωτρήσεις στην κυπριακή Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) – με αρχή να παίρνει ο στόχος «Ηλέκτρα» επί του θαλάσσιου τεμαχίου «5» με το γεωτρήσιμο Valaris DS-9.

Τόσο το δημοσίευμα του Middle East Energy Survey (MEES), εξειδικευμένης έκδοσης για ενεργειακά θέματα, όσο και καλά ενημερωμένες πηγές που μίλησαν στην «Κ» εκφράζουν αισιοδοξία για τη γεώτρηση της αμερικανοκαταρινής κοινοπραξίας στο τεμάχιο «5», με ενδείξεις συγκρατημένης αισιοδοξίας να αναφέρουν πως στην περιοχή θα μπορούσε να βρεθεί ένα πολύ μεγάλο κοιτάσμα της τάξης των 30 tcf (τρισεκατομμυρίων κυβικών ποδιών), αντίστοιχο των μεγάλων ανακαλύψεων στην ανατολική Μεσόγειο σε Ισραήλ («Λεβιάθαν» και «Ταμάρ») και Αίγυπτο («Ζορ») αλλάζοντας άρδην τόσο τον ενεργειακό χάρτη της περιοχής όσο και τις προοπτικές των υδρογονανθράκων για την Κυπριακή Δημοκρατία.

Οι ΗΠΑ κατατάσσουν μαζί με τη Γουιάνα την ανατολική Μεσόγειο ως τη μεγαλύτερη νέα περιοχή υδρογονανθράκων των τελευταίων 30 ετών – με τράστεις προοπτικές αξιοποίησης των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων σε μια περιοχή που δοκιμάζεται από συγκρούσεις αλλά και σε σχέση με την Ευρώπη

Πιθανή ανακάλυψη μεγάλου κοιτάσματος επαναφέρει την προοπτική δημιουργίας, στην Κύπρο, τερματικού υγροποίησης φυσικού αερίου στο Βασιλικό και –σε κάθε περίπτωση– αλλάζει σημαντικά τις προτεραιότητες ανάπτυξης φυσικού αερίου στην περριοχή εντάσσοντας τη Λευκωσία σε πρώτο πλάνο.

που εξαρτάται, εδώ και πολλά χρόνια, ενεργειακά από τη Ρωσία με την παροχή ρωσικού φυσικού αερίου να διακόπτεται μετά το 2022 και τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία.

Η γεώτρηση στην «Ηλέκτρα»

Η γεώτρηση στο «5», η πρώτη στο εν λόγω τεμάχιο από την ημέρα αδειοδότησής του, και στον στόχο «Ηλέκτρα» αναμένεται μετά τις 15 Ιανουαρίου όταν το γεωτρήσιμο Valaris DS-9 θα ολοκληρώσει τις εργασίες του σε αιγυπτιακά νερά και στον εκεί στόχο «Νεφερίτλη-1». Η περιοχή γεώτρησης, στα 2.500 μέτρα, θεωρείται από ειδικούς που μίλησαν στην «Κ» ως εξαιρετικής σημασίας λόγω του ανάγλυφου του βυθού που εντάσσεται στη λεγόμενη «λεκάνη του Ηρόδοτου», γειτνιάζει με την Αίγυπτο

Ιδιαίτερα κρίσιμο θα είναι το 2025 για το ερευνητικό πρόγραμμα της ΚΔ στους υδρογονάνθρακες με δύο έως τρεις γεωτρήσεις σε νέους στόχους επί της ΑΟΖ, αλλά και προσδοκίες για ανεύρεση μεγάλου κοιτάσματος στο τεμάχιο «5».

και μοιράζεται τα ίδια γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά με τα μεγάλα κοιτάσματα που ανακαλύφθηκαν στην περιοχή την τελευταία δεκαετία με αποκορύφωμα το «Ζορ» της Αιγύπτου, το 2015. Πιθανή ανακάλυψη τέτοιου κοιτάσματος επαναφέρει την προοπτική δημιουργίας, στην Κύπρο, τερματικού υγροποίησης φυσικού αερίου στο Βασιλικό και –σε κάθε περίπτωση– αλλάζει σημαντικά τις προτεραιότητες ανάπτυξης φυσικού αερίου στην περιοχή, ε-

ντάσσοντας τη Λευκωσία σε πρώτο πλάνο. Καλά ενημερωμένες πηγές αναφέρουν πως η τελευταία, λόγω της ανάμιξης της καθαρινής Qatar Energy, δεν σταθμίζει, γεωπολιτικά, ενοχλήσεις εκ μέρους της Τουρκίας σε σχέση με τη γεώτρηση – όπως συνέβησαν την περίοδο 2019-2020.

Ακολουθεί ο «Πήγασος»

Αμέσως μετά το πέρας της γεώτρησης στην «Ηλέκτρα» σειρά παίρνει, πάλι

από την αμερικανοκαταρινή κοινοπραξία, το τεμάχιο «10» και ο γεωτρητικός στόχος «Πήγασος».

Η γεώτρηση θεωρείται πως θα είναι επιτυχημένη από καλά ενημερωμένες πηγές, αλλά δεν αναμένεται κοιτάσμα μεγάλης ποσότητας – ωστόσο θα ολοκληρώσει την εικόνα στο τεμάχιο «10» δεδομένων των ποσοτήτων που ανακαλύφθηκαν εκεί, μετά το 2019, στους στόχους «Γλαύκος 1» και «Γλαύκος 2» προσθέτοντας δυναμικά στις συνολικές

ποσότητες του τεμαχίου που ανέρχονται, μέχρι στιγμής, στα 3,2 περίπου tcf. Υπενθυμίζεται πως στον «Γλαύκο» οι αρχικές εκτιμήσεις έκαναν λόγο για κοιτάσμα 5-8 tcf που ωστόσο δεν επιβεβαιώθηκαν.

Υπομονή συστήνει το υπουργείο

Κληθείς να σχολιάσει τις πληροφορίες του MEES για την προοπτική η επερχόμενη γεώτρηση της Εκχοπ να κρύβει ένα κοιτάσμα-μαμούθ με τα χαρακτηριστικά του «Ζορ» σε ποσότητες φυσικού αερίου και προοπτική εμπορικής αξιοποίησής του, ο υπουργός Ενέργειας, Γιώργος Παπαναστασίου, συνέστησε ψυχραιμία.

«Θα πρέπει να περιμένουμε να γίνει η γεώτρηση γιατί μπορεί οι μελέτες να δείχνουν κάποιες αισιόδοξες γεωλογικές δομές, όμως εάν δεν τρυπήσουμε δεν μπορούμε να γνωρίζουμε τι ακριβώς υπάρχει», δήλωσε χαρακτηριστικά στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΚΥΠΕ) ο κ. Παπαναστασίου το περασμένο Σάββατο.

Υπενθυμίζεται πως εντός του 2025 θα κριθεί σε μεγάλο βαθμό και η προοπτική της εμπορικής αξιοποίησης του κοιτάσματος «Αφροδίτη», στο τεμάχιο «12», λόγω της συνεχιζόμενης διαπραγμάτευσης Λευκωσίας-Chevron για το πλάνο ανάπτυξης του κοιτάσματος, ενώ θα παρθούν κι αποφάσεις για τον «Κρόνο», στο τεμάχιο «6», με την προοπτική μιας fast-track αξιοποίησης του εντός του 2025 να είναι ρεαλιστική – εξάγοντας τις ποσότητες του κοιτάσματος στην Αίγυπτο.

Ανησυχίες ΕΤΕΚ για το καλώδιο της ηλεκτρικής διασύνδεσης

Το Επιμελητήριο σε επιστολή του προς το υπ. Ενέργειας θέτει σειρά ζητημάτων τεχνικής και οικονομικής φύσεως

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Ερωτήματα που αγγίζουν τον πυρήνα της ηλεκτρικής διασύνδεσης της Κύπρου, μέσω Ελλάδας, με τα ευρωπαϊκά ηλεκτρικά δίκτυα, προκύπτουν από επιστολή του ΕΤΕΚ προς το υπουργείο Ενέργειας. Στην επιστολή ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 2024 με αποδέκτη τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Μάριο Παναγίδα, το ΕΤΕΚ εκφράζει μια σειρά ανησυχιών για το κόστος του έργου, την οικονομική βιωσιμότητά του, τις μελέτες που πρέπει να πραγματοποιηθούν για τεχνικές φύσεως ζητήματα, ενώ υπό μορφή ερωτήματος ζητά απαντήσεις για το όφελος των καταναλωτών. Συντάκτες των σημείων που εγείρονται από το ΕΤΕΚ είναι η Επιστημονική Επιτροπή «Ενεργειακή πολιτική και Εξοικονόμηση Ενέργειας - Συμβατικές και Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας». Στο συνοδευτικό σημείωμα της επιστολής ο πρόεδρος του ΕΤΕΚ Κωνσταντίνος Κωνσταντή ζητά όπως το Επιμελητήριο έχει εμπλοκή προκειμένου να παρουσιαστούν οι προβληματισμοί που κα-

να επενδύσει στις δικές της ενεργειακές δυνατότητες προκειμένου να επιτευχθεί η ενεργειακή μετάβαση της χώρας με «περαιτέρω ανάπτυξη συστημάτων ΑΠΕ, αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, παραγωγή πράσινου υδρογόνου ως αποθηκευτικό μέσο». Λαμβάνοντας ως μέτρο τη μέση χρήση ηλεκτρικής ενέργειας την οποία υπολογίζει σε 450 MW, το ΕΤΕΚ εγείρει ερωτηματικά σχετικά με τη χρησιμότητα μιας τέτοιας επένδυσης. Στο υποθετικό ερώτημα υπολειπόμενης του έργου το ΕΤΕΚ διερωτάται ποιος θα επιμνηστεί το επιπλέον κόστος και το κέρδος του επενδυτή το εγγυημένο κέρδος του οποίου, όπως αναφέρεται, είναι 8,3%.

Το ΕΤΕΚ στην επιστολή του συστήνει ιδιαίτερη προσοχή στις διαδικασίες υλοποίησης του έργου, κάνοντας αναφορά σε σημαντικές συμβάσεις που έχουν ανατεθεί χωρίς προσφορές. Επίσης, αναφέρεται σε έλλειψη επαρκούς διαφάνειας από μέρους του ΑΔΜΗΕ.

Δεκαοκτώ ζητήματα για το ηλεκτρικό καλώδιο Κύπρου-Κρήτης εγείρει το ΕΤΕΚ. Στα περισσότερα ζητήματα εκφράζει προβληματισμούς που αγγίζουν την υλοποίηση του έργου.

ταγράφονται. Το ΕΤΕΚ θέτει επί τάπητος για συζήτηση 18 ζητήματα τεχνικοοικονομικής φύσεως, διευκρινίζοντας πως το γεωπολιτικό σκέλος του έργου δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητές του και για τον λόγο αυτό δεν θα εκφράσει άποψη.

Κόστος – Βιωσιμότητα

Το ΕΤΕΚ στους προβληματισμούς που διατυπώνει αμφισβητεί ανοικτά τις επίσημες εκτιμήσεις για το κόστος του ηλεκτρικού καλωδίου. Όπως αναφέρεται στην επιστολή, το ΕΤΕΚ θεωρεί βέβαιο ότι το κόστος θα είναι μεγαλύτερο του €1,9 δισ. χωρίς κάποιος να γνωρίζει το ακριβές τελικό ποσό. Το Επιμελητήριο θεωρεί πως δεν υπάρχουν εγγυήσεις για το τελικό κόστος, ενώ ο Κύπριος καταναλωτής θα επιμνηστεί το 63% του κόστους. Λαμβάνοντας υπόψη τη πληθυσμιακό στοιχείο, το ΕΤΕΚ υποστηρίζει πως ο κατά κεφαλή επιμερισμός του κόστους για τους καταναλωτές στην Κύπρο θα ανέλθει στο 95%, ενώ στην Ελλάδα στο 5%. Δυσοίωνες είναι οι εκτιμήσεις του Επιμελητηρίου για τη βιωσιμότητα του έργου. Στην επιστολή αναφέρεται πως δεν «υπάρχουν σαφείς προβλέψεις και εγγυήσεις για το τελικό κόστος και για το πως θα επιτευχθεί η μείωση του κόστους ηλεκτρισμού».

Ενεργειακή εξάρτηση

Στα σοβαρά ζητήματα που εγείρει το ΕΤΕΚ είναι και οι ανησυχίες ότι το συγκεκριμένο έργο θα οδηγήσει σε ενεργειακή εξάρτηση της Κύπρου. Στο κομμάτι αυτό το ΕΤΕΚ εκφράζει έντονο προβληματισμό αν η Κύπρος θα πρέπει

Κρατάμε τη μια όψη του νομίσματος.

Αυτή που μας φέρνει πιο κοντά.

Στην Τράπεζα Κύπρου πιστεύουμε ότι το όραμα είναι κοινό, γι' αυτό δεν αφήνουμε τίποτα στην τύχη.

Για την υγεία που αξίζουμε, τον πολιτισμό που μοιραζόμαστε, την παιδεία που οραματιζόμαστε, το περιβάλλον και την κοινωνία στα οποία συνυπάρχουμε.

#ΚοινόΚυπρίων

Τράπεζα Κύπρου

ΑΝΑΛΥΣΗ / Της ΝΑΟΜΙ ΡΟΒΝΙΚ / REUTERS

Ερχεται μια δύσκολη χρονιά για τις ευρωπαϊκές αγορές

Η χρονιά που έρχεται προαλείφεται άσχημα για την Ευρώπη, επειδή οι χρηματοπιστωτικές αγορές της έχουν ήδη πληγεί σκληρά από τις ανησυχίες για τους επαπειλούμενους δασμούς της Ουάσιγκτον και την πολιτική αναταραχή στη Γαλλία και στη Γερμανία. Οι μετοχές των ευρωπαϊκών εταιρειών αναμένεται να υποαποδώσουν εν συγκρίσει με τις αντίστοιχες των αμερικανικών κατά το μέγιστο των τελευταίων 25 ετών, σύμφωνα με στοιχεία της MSCI.

Αναφορικά με το ευρώ, αυτό έχει ήδη υποχωρήσει περισσότερο από 5% έναντι του δολαρίου και ορισμένοι αναλυτές και οικονομολόγοι αναμένουν οι συνεχιζόμενες κακές ειδήσεις να το φέρουν σε ισοτιμία κάτω από το 1 δολάριο. Όμως, δεδομένου ότι η αποτίμηση των ευρωπαϊκών μετοχών είναι χαμηλή, οι επενδυτές ενδιαφέρονται ολόενα και περισσότερο να αγοράζουν ευκαιρίες. Όπως επισημαίνουν, τα περιουσιακά στοιχεία είναι πλήρως τιμολογημένα με κριτήριο

την ογκούμενη απογοήτευση, οπότε θα μπορούσαν να αυξηθούν δυναμικά εάν το γεωπολιτικό και οικονομικό σκηνικό βελτιωθεί σημαντικά. «Πιστεύουμε ότι η Ευρώπη θα μπορούσε να είναι μια θετική έκπληξη για επενδυτές οι οποίοι δεν έχουν ιδιαίτερα μεγάλη συμμετοχή στην εν λόγω αγορά», υπογράμμισε ο Εντμούντ Ροτσίλντ, διευθυντής αρμόδιος μετοχών στην Caroline Gauthier. «Είμαστε κοντά στο να φτάσουμε στο αποκορύφωμα του αρνητικού κλίματος κι αυτά είναι καλά νέα».

Οι δε μετοχές των αμερικανικών ομίλων κέρδισαν 25 ποσοστιαίες μονάδες περισσότερο από ό,τι των ευρωπαϊκών τον τρέχον έτος, ήτοι πρόκειται για μια διαφορά-ρεκόρ από το 2004 και μέχρι σήμερα. «Τα επίπεδα αποτίμησης στην Ευρώπη είναι πλέον τώρα ελκυστικότερα», υπογράμμισε η Σόνια Λοντ, στέλεχος της βρετανικής Legal & General Investment Management. Ο εν λόγω όμιλος, με επενδύσεις 1,5 τρις. δολάρια, έχει ήδη ενισχύσει την έκθεσή του

στην Ευρώπη, όπως ανέφερε η ίδια, αλλά προετοιμάζεται να το πράξει σε κλάδους όπως το αυτοκίνητο, τα είδη πολυτελείας και η υψηλή ραπτική. Οι εν λόγω τομείς αναμένεται να ευεργετηθούν εάν η επιβράδυνση της Κίνας χαλαρώσει και οι δασμοί στις ΗΠΑ αποδειχθούν λιγότερο τιμωρητικοί από το προβλεπόμενο.

Η ιστορία πάντως δείχνει ότι ακριβώς τη στιγμή που οι παράγοντες της αγοράς βλέπουν ως ακραία χαμηλές τις τιμές των μετοχών, τότε οι γερμανικές μετοχές αρχίζουν να αναρριχούνται. Ο γενικός δείκτης DAX της Φρανκφούρτης σημειώνει άνοδο 4%, που είναι η καλύτερη επίδοση από τον Μάρτιο.

Κατά την Amundi, η οποία είναι η μεγαλύτερη διαχειρίστρια περιουσιακών στοιχείων της Ευρώπης, προβλέπονται ισχυρά κέρδη για το ευρώ το 2025. Επιπλέον, άλλοι μεγάλοι όμιλοι επενδύσεων στη Γηραιά Ηπειρό έχουν στρέψει το ενδιαφέρον τους στη Γαλλία και στις μετοχές της με τη χαμηλή αποτίμηση.

Οι απειλές Τραμπ για επιβολή δασμών στις εισαγωγές από Κίνα και υπόλοιπο κόσμο (άρα και την Ευρώζων), σύμφωνα με το οικονομμετρικό μοντέλο του βρετανικού NIESR, μπορεί να μειώσουν την ανάπτυξη στις ΗΠΑ μεταξύ 1,3 και 1,8 ποσοστιαίων μονάδων εντός διετίας. Αυτό εξαρτάται από το κατά πόσον οι υπόλοιπες χώρες θα αντιδράσουν με επιβολή δασμών στις εισαγωγές από τις ΗΠΑ. Η δε παγκόσμια ανάπτυξη θα επηρεαστεί αρνητικά κατά μία ποσοστιαία μονάδα. Με άλλα λόγια, αντί παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης 3,3% για το 2025 που προβλέπει ο ΟΟΣΑ, η διεθνής οικονομία ενδεχομένως να αναπτυχθεί κατά 2,3%. Καθώς, όμως, δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στα λεγόμενα του Τραμπ, μάλλον παραβλέπουμε τα οικονομικά προβλήματα της ίδιας της Ευρωζώνης. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, η Γερμανία θα αναπτυχθεί μόνο κατά 0,7% το 2025, ενώ η Γαλλία κατά 0,9%. Η δε Ελλάδα θα συνεχίσει να εκπλήσσει θετικά, με ανάπτυξη 2,2% το 2025 και 2,5% το 2026. Το παραπάνω θετικό σενάριο για

την Ελλάδα δεν λαμβάνει σε μεγάλο βαθμό υπόψη του τους εμπορικούς πόλους του Τραμπ αλλά και την (οικονομική) αβεβαιότητα στη Γαλλία.

Πέραν του «προβλέψιμου απρόβλεπτου» Τραμπ, τα διεθνή οικονομμετρικά μοντέλα παραμελούν το χρηματοοικονομικό ρίσκο που συνδέεται με τη σημαντική έκθεση των ευρωπαϊκών τραπεζών σε γαλλικό χρέος. Οι ευρωπαϊκές τράπεζες είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένες σε γαλλικό ιδιωτικό και δημόσιο χρέος. Η έκθεση των γερμανικών τραπεζών βρίσκεται κοντά στο 9%, ενώ των βρετανικών, ιταλικών και ιρλανδικών τραπεζών στο γαλλικό χρέος βρίσκεται κοντά στο 10%. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η πολιτική/οικονομική αβεβαιότητα στη Γαλλία, η οποία μάλλον θα επιμένει τουλάχιστον μέχρι τις πιθανές εκλογές τον Ιούλιο του 2025, αυξάνει τον κίνδυνο μετάδοσης της γαλλικής κρίσης στην υπόλοιπη Ευρώπη, άρα και στην Ελλάδα, μέσω του τραπεζικού τομέα. Και τούτο επειδή το υψηλότερο κόστος δανεισμού της κυβέρνησης στη Γαλλία επηρεάζει

ανοδικά το κόστος δανεισμού του ιδιωτικού τομέα στη Γαλλία. Κατά συνέπεια, η ανάπτυξη στη Γαλλία μάλλον θα κινηθεί πολύ χαμηλότερα από τις προβλέψεις του ΟΟΣΑ, ενώ η ανεργία μάλλον θα υπερβεί την πρόβλεψη του ΟΟΣΑ για 7,8% στο τέλος του 2025. Μια τέτοια εξέλιξη θα δυσκολεύει τους Γάλλους πολίτες να καλύψουν τις δανειακές τους υποχρεώσεις, κάτι που με τη σειρά του θα επηρεάσει αρνητικά και τις χρηματοοικονομικές προοπτικές των ευρωπαϊκών τραπεζών (και κρατών) λόγω της έκθεσής τους στο γαλλικό χρέος. Όλα τα παραπάνω συνηγορούν σε «χαμηλές πτήσεις» για την παγκόσμια και την ελληνική οικονομία, καθώς τα οικονομμετρικά μοντέλα εκτιμούν ότι κάθε μείωση της ανάπτυξης στον ΟΟΣΑ κατά μία ποσοστιαία μονάδα (ελέω δασμών) «ψαλδίζει» μέχρι και 1,3 ποσοστιαία μονάδα από την ελληνική ανάπτυξη.

* Ο κ. Κώστας Μήλας είναι καθηγητής Χρηματοοικονομικών, University of Liverpool.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΚΩΣΤΑ ΜΗΛΑ*

Τραμπ και Γαλλία θα συμπιέσουν την ανάπτυξη στην Ελλάδα

Φραστική συνύπαρξη, χωρίς ουσιαστική διασύνδεση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση «αποδίδει ιδιαίτερη σημασία», αλλά δεν καθιστά προϋπόθεση το Κυπριακό για τις ευρωτουρκικές σχέσεις

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

Συμπεράσματα με δανεισμένο λεκτικό από τη Σύνοδο Κορυφής της 17ης-18ης Απριλίου, υιοθέτησε χθες το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων της Ε.Ε., αναφορικά με τις ευρωτουρκικές σχέσεις και το Κυπριακό, τοποθετώντας τα δύο ζητήματα στην ίδια παράγραφο, στο πλαίσιο μιας «φραστικής συνύπαρξης», η οποία ωστόσο δεν συνιστά «ουσιαστική διασύνδεση» καθώς δεν καθιστά την επίλυση του Κυπριακού ως προϋπόθεση ή προαπαιτούμενο για την προώθηση των ευρωτουρκικών ντοσιέ. Άλλωστε, το κείμενο των Συμπερασμάτων «σημειώνει με θετικό πρόσημο τα συγκεκριμένα βήματα» για ξεπάγωμα των ευρωτουρκικών Υψηλών Πολιτικών Διαλόγων που έχουν ήδη υλοποιηθεί, ως επίσης και την επαναδραστηριοποίηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στην Τουρκία, που βρίσκεται σε τροχιά υλοποίησης. Κι όλα αυτά χωρίς ίχνος μετακίνησης της Άγκυρας στο Κυπριακό, με ό, τι αυτό συνεπάγεται για την ούτω καλούμενη «ουσιαστική διασύνδεση» Κυπριακού και ευρωτουρκικών σχέσεων. Την οποία, όπως αποκάλυψε η «Κ», επιχείρησε να εξασφαλίσει η Λευκωσία, υποβάλλοντας σε διπλωματικό επίπεδο δική της πρόταση επί των Συμπερασμάτων, κάτι που απορρίφθηκε από τη Γερμανία, την Ολλανδία, την Ιταλία και τη Σουηδία, που έκριναν ότι θα οδηγούσε σε «ανατροπή ισορροπιών» στο κείμενο των Συμπερασμάτων.

Στο εν λόγω επίμαχο ζήτημα, το κείμενο που υιοθετήθηκε τελικά από τους «27» αποτελεί πιστό αντίγραφο των Συμπερασμάτων του περασμένου Απριλίου. Όπως και τότε, έτσι και τώρα, αναφέρει ότι «η εποικοδομητική δέσμευση της ίδιας της Τουρκίας, θα είναι καθοριστική για την προώθηση των διαφόρων τομέων συνεργασίας» με την Ε.Ε. Και συνεχίζει προσθέτοντας ότι «εν προκειμένου, η Ε.Ε. αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην επανεναρξη και την προοδό των συνομιλιών για τη διευθέτηση του ζητήματος της Κύπρου, για την περαιτέρω ενδοχυσή της συνεργασίας Ε.Ε.-Τουρκίας».

Όπως συνάγεται ευθέως, η «ιδιαιτερη σημασία που αποδίδει» η Ε.Ε. στο Κυπριακό είναι μεν θετική, αλλά δεν καθιστά την επίλυση του Κυπριακού ως προϋπόθεση για την πορεία των ευρωτουρκικών σχέσεων και κατ' επέκταση των ευρωτουρκικών ντοσιέ. Κατά συνέπεια, δεν συνιστά «ουσιαστική διασύνδεση» των δύο ζητημάτων.

Για την ιστορία, η γραπτή εισήγηση που είχεβάλει στο τραπέζι η Λευκωσία, προσβλέποντας σε «ουσιαστική διασύν-

Το κείμενο που υιοθετήθηκε τελικά από τους «27», αποτελεί πιστό αντίγραφο των Συμπερασμάτων του περασμένου Απριλίου.

Η παράγραφος για το Κυπριακό, επαναλαμβάνει τη θέση για λύση στη βάση του συμφωνημένου πλαισίου, χωρίς όμως να επιχειρεί να πειθαναγκάσει την Άγκυρα να κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση, μέσω διασύνδεσης με την πορεία υλοποίησης των ευρωτουρκικών ντοσιέ.

δεση», αλλά απορρίφθηκε, ανέφερε τα εξής: «Η εποικοδομητική δέσμευση της ίδιας της Τουρκίας, σε όλο το φάσμα των σχέσεων Ε.Ε.-Τουρκίας, περιλαμβανομένων σε σχέση με την επανάληψη και την προοδό των συνομιλιών για λύση του Κυπριακού, εντός του πλαισίου του ΟΗΕ, θα είναι καθοριστική για την προ-

ώθηση των διάφορων τομέων συνεργασίας».

Προχωρούν τα ευρωτουρκικά

Την ίδια ώρα, τα Συμπεράσματα που εκδόθηκαν, «σημειώνουν με θετικό πρόσημο τα συγκεκριμένα βήματα που έχουν γίνει σε αυτό το πλαίσιο (σ.σ. κοινού ενδιαφέροντος Ε.Ε.-Τουρκίας), όπως η διεξαγωγή του πρώτου διαλόγου Υψηλού Επιπέδου για το Εμπόριο, η επαναφορά του διαλόγου Υψηλού Επιπέδου για την Οικονομία και η πρόσκληση προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να εξετάσει τις συνθήκες για σταδιακή επαναδραστηριοποίηση σε τομείς προτεραιότητας, με έμφαση στον ιδιωτικό τομέα. Το Συμβούλιο σημειώνει επίσης με θετικό πρόσημο τη συνέχιση των διαλόγων για την εξωτερική πολιτική και περιφερειακά ζητήματα, καθώς και των διαλόγων Υψηλού Επιπέδου μεταξύ της Ε.Ε. και της Τουρκίας σε τομακά θέματα κοινού ενδιαφέροντος, όπως ορίζονται σε προηγούμενα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου». Το πλέον σημαντικό, είναι ότι όλα τα πιο πάνω, έγιναν

ή/και δρομολογούνται τους τελευταίους οκτώ μήνες, από τον περασμένο Απρίλιο, χωρίς εξάρτηση από το Κυπριακό. Αλλά, με τη φραστική επίκληση της «ιδιαιτερης σημασίας» που αποδίδει η Ε.Ε. στην επίλυση του Κυπριακού, η οποία όπως προαναφέραμε υπήρχε από τον περασμένο Απρίλιο και επαναλαμβάνεται και στα υφιστάμενα Συμπεράσματα διεύθυνσης, ως ένας «αδύναμος αστερίσκος» που δεν ανατρέπει την ουσία και την προώθηση της εργασίας επί των ευρωτουρκικών ντοσιέ. Κάτι που αποδεικνύεται και εκ του αποτελέσματος, καθώς πέραν των πιο πάνω ευρωτουρκικών διαλόγων που μνημονεύονται στα Συμπεράσματα, ως επίσης και της επαναδραστηριοποίησης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στην Τουρκία, η Ε.Ε. έχει προσκαλέσει σε άτυπο Συμβούλιο των ΥΠΕΕ της χώρας και έχει ήδη εμπλακεί σε συζητήσεις για την αναβάθμιση της Τελωνειακής Ένωσης.

«Κλασικά» στο Κυπριακό

Η παράγραφος για το Κυπριακό, κινείται στη λογική αναπαρωγής του

Ανοιγμα Ούρσουλας προς Ερντογάν

Ενώ τα 27 κράτη-μέλη υιοθετούσαν τα Συμπεράσματα για την Τουρκία στις Βρυξέλλες, στο πλαίσιο των Συμπερασμάτων διεύθυνσης, η πρόεδρος της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν βρισκόταν στην Άγκυρα. Έγινε δεκτή από τον Ταγίπ Ερντογάν, και σε ανάρτησή της στην πλατφόρμα Χ, είπε ότι «η ευρωτουρκική σχέση είναι σημαντική» και ότι «οι οικονομικοί δεσμοί καθίστανται ισχυρότεροι κάθε χρόνο», ενώ φρόντισε να εξαγγείλει την παραχώρηση «επιπλέον ενός δισεκατομμυρίου ευρώ» προς την Τουρκία, για τη φιλοξενία Σύρων προσφύγων. Με τη σημείωση, ότι «η Τουρκία παραμένει εταίρος κλειδί στο μεταναστευτικό». Κοινοτική πηγή ανέφερε στην «Κ» ότι «η Τουρκία ανεβάζει τις μετοχές της και καθίσταται εξαιρετικό πολύτιμο για την Ε.Ε., υπό το φως των εξελίξεων στη Συρία». Κάτι που, όπως είπε, «τυγχάνει ήδη αξιοποίησης από τον Ταγίπ Ερντογάν».

ευρωπαϊκού «συμφωνημένου λεκτικού», που υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια, επαναλαμβάνοντας τη θέση για λύση στη βάση του συμφωνημένου πλαισίου, χωρίς όμως να επιχειρεί να πειθαναγκάσει την Άγκυρα να κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση, μέσω διασύνδεσης με την πορεία υλοποίησης των ευρωτουρκικών ντοσιέ.

Ειδικότερα, η παράγραφος για την Κύπρο αναφέρει: «Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια περιεκτική λύση του κυπριακού προβλήματος, εντός του συμφωνημένου πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με όλα τα σχετικά ψηφίσματα του Σ.Α. ΟΗΕ και στη βάση των αρχών επί των οποίων διατάσσεται η Ε.Ε. και το κεκτημένο. Παραμένει κρίσιμο όπως η Τουρκία δεσμευθεί και συμβάλει ενεργώς σε μια τέτοια ειρηνική διευθέτηση, περιλαμβανομένων των εξωτερικών της πτυχών. Καλωσορίζοντας τα πρόσφατα βήματα που έγιναν από τον γ.γ. ΟΗΕ προς την κατεύθυνση επανέναρξης των συνομιλιών, η Ε.Ε. παραμένει έ-

τοιμη να διαδραματίσει έναν ενεργό ρόλο, στηρίζοντας σε όλα τα στάδια τη διαδικασία υπό τα Ηνωμένα Έθνη, θέτοντας όλα τα κατάλληλα μέσα στη διάθεσή τους. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σημασία του καθεστώτος της περικλεισμένης Αμμοχώστου, καταδικάζει όλες τις μονομερείς ενέργειες της Τουρκίας που κινούνται αντίθετα από τα ψηφίσματα του Σ.Α. ΟΗΕ και επαναλαμβάνει την έκκλησή του για άμεση αναστροφή (σ.σ. των τουρκικών ενεργειών). Το Συμβούλιο καλεί την Τουρκία να σεβαστεί όλα τα σχετικά ψηφίσματα του Σ.Α. ΟΗΕ και κυρίως τα ψηφίσματα 541, 550, 789 και 1251», καταλήγει η περί Κύπρου παράγραφος των Συμπερασμάτων.

Σημειώνεται ότι στην ακριβώς προηγούμενη παράγραφο, τα Συμπεράσματα παραπέμπουν στην «Αντιδήλωση» της 21ης Σεπτεμβρίου 2005, επαναλαμβάνοντας τις υποχρεώσεις της Τουρκίας να εφαρμόσει το Πρωτόκολλο επέκτασης της τελωνειακής ένωσης σε όλα τα κράτη-μέλη, προσθέτοντας ότι «η αναγνώριση όλων των κρατών-μελών είναι ουσιώδης». Η Ευρωπαϊκή Ένωση καλεί επίσης την Τουρκία να εξομαλύνει τις σχέσεις της με την Κυπριακή Δημοκρατία, να σεβαστεί την κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα όλων των κρατών-μελών, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό δίκαιο, το διεθνές δίκαιο και την UNCLOS.

Στην παράγραφο που αφορά τη Δήλωση Ε.Ε.-Τουρκίας, δηλαδή τη συμφωνία στο προσφυγικό/μεταναστευτικό, τα Συμπεράσματα καλούν την Άγκυρα να εφαρμόσει την εν λόγω ευρωτουρκική συμφωνία και έναντι στην Κυπριακή Δημοκρατία. Τόσο για τις επιπτώσεις, όσο και για την αποτροπή της παράτυπης μεταναστευσης, καθώς και για την εφαρμογή της συμφωνίας επανεισδοχής. Επίσης, ζητείται από την Τουρκία να συνεργαστεί στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, με όλα τα κράτη-μέλη.

Αναφερόμενη στην Τουρκία, η υφυπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων Μαριλένα Ραουάν επισήμανε ότι υπάρχουν θεμελιώδεις υποχρεώσεις της ως υποψήφια προς ένταξη χώρα, οι οποίες καταγράφονται στα Συμπεράσματα και οι οποίες δεν τηρούνται έναντι της Κύπρου. Παρέπεμψε στις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Απριλίου, σημειώνοντας μεταξύ άλλων ότι προνοούν την αναθέρμανση των ευρωτουρκικών σχέσεων με σταδιακό, αναλογικό και αναστρέψιμο τρόπο.

Προσεκτικές οι Βρυξέλλες απέναντι στη Συρία

Του ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες, ΓΓΩΡΓΟΥ ΚΑΚΟΥΡΗ

Με προσοχή και με τα μάτια στραμμένα στις αμαρτίες του παρελθόντος, αλλά και στις πιθανές επιπτώσεις που η σημερινή κατάσταση στη Συρία θα έχει στη διαχείριση της μετανάστευσης, είτε εξομαλυνθεί είτε εκτροχιαστεί, παρακολουθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση τις εξελίξεις μετά την πτώση του καθεστώτος Άσαντ, με αρκετά κράτη-μέλη να εστιάζουν και στην ευκαιρία του περιορισμού της ρωσικής επιρροής στη Μεσόγειο μέσω των στρατιωτικών βάσεων στη χώρα.

Η γράμμη στην οποία αναμένεται να κινηθούν οι 27 ηγέτες κατά τη σύνοδο κορυφής της Πέμπτης θα εστιάσει στην ελπίδα και τη στήριξη της ΕΕ προς μια συμπεριληπτική κυβέρνηση όπου καμία εθνότητα ή θρησκευτική ομάδα δεν θα αποκλείεται, με σεβασμό προς τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως ανέφερε κοινοτικός αξιωματούχος την Τρίτη.

Κι αυτό γιατί όλοι έχουν κάθε λόγο να είναι προσεκτικοί απέναντι στη Χαγιάτ Ταχρίρ αλ-Σαμς, και να αναμένουν να δουν κατά πόσο θα τηρήσει αυτά που λέει και αν θα δείξει την υπεύθυνη στάση που υπόσχεται. Σε αυτή τη φάση, η ΕΕ προχωρεί με επαφές σε διπλωματικό μόνο επίπεδο, έχοντας στείλει στο Δαμασκό τον επιτετραμμένο της στη Συρία (που έχει τη βάση του στη Βηρυτό) για τις πρώτες επαφές, και κρατώντας στάση αναμονής πριν την υλοποίηση της ιδέας για διαδοχικό ειδικό απεσταλμένο (που είχε αναπτυχθεί πριν την πτώση Άσαντ).

Στο πλαίσιο αυτό, το έγγραφο το οποίο κατέθεσαν Κύπρος, Αυστρία και Ελλάδα εστιάζει στην προοπτική διατήρησης της σταθερότητας στη Συρία, αφιόνοντας αιχμές μέσω αναφορών στην εδαφική ακεραιότητα και στη δημογραφική αλλοίωση στην Τουρκία. Εστιάζει ακόμα στη διασύνδεση της βοήθειας με την ομαλή μετάβαση, με τη μετανάστευ-

Η κατάσταση στη Συρία θα συζητηθεί αργά την Πέμπτη, σύμφωνα με τον μέχρι στιγμής προγραμματισμό.

Περιορισμένες επαφές με τη νέα ηγεσία με τα μάτια στη σταθερότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα αλλά και τη μετανάστευση.

τικό να αναφέρεται μόνο λίγες φορές αλλά να βρίσκεται πίσω από τις λέξεις ως ένα από τα απώτερα κίνητρα της έννοιας των Ευρωπαίων ευρωπαίων.

Η κύρια ανησυχία της Ευρώπης, και αυτό είναι κάτι στο οποίο φαίνεται να συμφωνούν όλοι, είναι να αποφευχθεί η δημιουργία ενός «κενού εξουσίας», όπως ανέφερε η Δευτέρα η ύπατη εκπρόσωπος, Κάγια Κάλας, παραπέμποντας στα λάθη της Δύσης και το κακό προηγούμενο του Ιράκ, της Λιβύης και του Αφγανιστάν.

Το κίνητρο αυτό ήταν προφανές και στη συνάντηση της προέδρου της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν με τον Τούρκο πρόεδρο Ταγίπ Ερντογάν, κατά την οποία συζητήθηκε και η επιπρόσθετη στήριξη

από την ΕΕ στην Τουρκία για διαχείριση της μετανάστευσης. Ειδικά από τη στιγμή που, παρά το γεγονός ότι ορισμένες χώρες έσπευσαν να ακολουθήσουν το παλαιότερο παράδειγμα της Κύπρου παγώνοντας προσωρινά την εξέταση αιτήσεων ασύλου από Σύριους, οι Βρυξέλλες παραδέχονται πως δεν μπορούν να γίνουν αναγκαστικές επιστροφές στη χώρα.

Στο δείπνο των ηγετών

Η κατάσταση στη Συρία θα συζητηθεί αργά την Πέμπτη, σύμφωνα με τον μέχρι στιγμής προγραμματισμό, μάλλον στο δείπνο των ηγετών, στο πλαίσιο της ευρύτερης συζήτησης για τη Μέση Ανατολή, την οποία θα απασχολήσουν και οι προτάσεις αποκλιμάκωσης στη Λωρίδα της Γάζας και η εκκενορία του Ισραήλ με τη Χαζμπολάχ.

Η Συρία προστέθηκε στην ατζέντα με πρόταση και της Κύπρου, αν και ήταν αναπόφευκτο πως θα απασχολούσε τους ηγέτες λόγω των τελευταίων εξελίξεων αλλά και τις δυναμικές που βρίσκονται σε εξέλιξη λόγω του πως επηρεάζει το μεταναστευτικό, λόγω του ρόλου της

Τουρκίας στον βορρά, και της ενέργειας του Ισραήλ στον νότο της χώρας.

Ερωτηθείς από την «Κ» τι ρόλο αναμένεται να παίξει στη συζήτηση η συμπεριφορά της Τουρκίας και του Ισραήλ, ο αξιωματούχος σημείωσε πως αυτή τη στιγμή η προσπάθεια που υπάρχει είναι να τονιστεί ένα κοινό μήνυμα και μια κοινή γραμμή από την ΕΕ καθώς θα μιλά με τους υπόλοιπους δρώντες στην περιοχή.

Αναφορικά με το ταξίδι της κ. Φον ντερ Λάιεν στην Τουρκία, κοινοτικός αξιωματούχος ανέφερε μιλώντας στον Τύπο ότι είχε προγραμματιστεί στο πλαίσιο των προαποστολών για διαχείριση της μετανάστευσης, αλλά πως δεν ανέμενε ότι θα υπήρχε πρόβλημα όσον αφορά την ανάγκη η πρόεδρος της Κομισιόν να εκφράσει τη θέση της ΕΕ. Κι αυτό καθώς σε αντίθεση με τη σύγκρουση Ισραήλ - Χαμάς, δεν υπάρχουν ισχυρές διαφορές μεταξύ των κρατών-μελών για τη Συρία.

Υπόψιν το non-paper

Κληθείς εν τω μεταξύ από την «Κ» να σχολιάσει την πρόταση που

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Μια πρόταση για τις υπερχρεώσεις των τραπεζών

Οι **fintech** τράπεζες δεν είναι άλλη μια πολυτέλεια που μπορούν να εκμεταλλευτούν οι λίγοι, αλλά είναι μια αναγκαιότητα που χρειάζονται οι πολλοί. Στην Κύπρο έχουμε συντηθεί σε είμαστε πελάτες δυο, τριών τραπεζών για να μπορούμε να κάνουμε τη δουλειά μας και να ανταπεξέλθουμε στην καθημερινότητά μας. Αυτό από μόνο του βάζει αυτές τις τράπεζες σε μια θέση ισχύος απέναντι στους πολίτες, με αποτέλεσμα να έχουμε σήμαρα πολύ υψηλές χρεώσεις για τις συναλλαγές μας. Αυτό δημιουργεί την ανάγκη της αδειοδότησης fintech τραπεζικών ιδρυμάτων αφού ο ρόλος τους σε μια σύγχρονη οικονομία δεν είναι απλώς συμπληρωματικός αλλά κρίνεται καθοριστικός για την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική ευημερία. Ο τραπεζικός τομέας κυριαρχείται από τις παραδοσιακές τράπεζες, αλλά οι fintech χρησιμοποιώντας τεχνολογίες αιχμής, λιγότερο προσωπικό και καινοτόμες υπηρεσίες μπορούν να αυξήσουν τον ανταγωνισμό σε μια χώρα, κάτι που είναι απαραίτητος αναγκαίο για να μπορούν να διορθωθούν οι χρεώσεις προς τους πολίτες. Εκτός από τη μείωση των χρεώσεων, ο ανταγωνισμός που μπορούν να φέρουν οι fintech θα βελτώσει και τις υπηρεσίες που προσφέρονται από τις παραδοσιακές τράπεζες. Οι fintech, λοιπόν, μπορούν να προσφέρουν δωρεάν λογαριασμούς και φτηνές ή ακόμα και δωρεάν συναλλαγές. Η χρήση τους γίνεται πανευκόλα μέσω του κινητού μας τηλεφώνου. Αυτό μπορεί να βοηθήσει άτομα που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές, χωρίς πρόβλημα σε τραπεζικές υπηρεσίες, να αποκτήσουν αυτή την πολυπόθητη πρόσβαση. Την ώρα που η Κύπρος θέλει να επενδύσει στην ψηφιακή μετάβαση και η κυβέρνηση προωθεί σε διεθνή φόρα την προσέλκυση επενδύσεων στις ψηφιακές τεχνολογίες, δεν είναι δυνατόν να μην έχει δοθεί ακόμα μια fintech τραπεζική άδεια. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σίγουρα φέρει ευθύνη για την ομαλή λειτουργία του τραπεζικού συστήματος, αλλά δεν θα πρέπει να γίνει τροχοπέδη στην ανάπτυξη της χώρας. Θα πρέπει επιπλέον να σπάσει αβγά προς όφελος του Κύπριου πολίτη. Έχει τις γνώσεις και το στελεχιακό δυναμικό αλλά πρέπει να αποκτήσει τόλμη και θέληση, πάντα προς όφελος του Κύπριου πολίτη.

Ο κ. Γιάννης Γεωργουλός είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Social Media και εκλογές στο μικροσκοπιο της ΕΕ

Ο Λουκάς Φουρλάς μίλησε για δικοπο μαχαίρι και την ευθύνη του Κοινοβουλίου, ενώ ο Φειδίας Παναγιώτου τα υπερασπίστηκε στο έπακρο

Αποστολή στο Στρασβούργο
ΠΑΝΑΟΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Η **παραπληροφόρηση** σε πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης, όπως το «TikTok» και το «X», και οι σχετικοί κίνδυνοι για την ακεραιότητα των εκλογών στην Ευρώπη, συζητήθηκε την Τρίτη στην Ολομέλεια του Ευρωκοινοβουλίου, στον απόηχο της πολιτικής κρίσης στη Ρουμανία, όπου το συνταγματικό δικαστήριο της χώρας αποφάσισε στις 6 Δεκεμβρίου την ακύρωση των εκλογών, στηριζόμενο σε στοιχεία που αποδεικνύουν ρωσική «παρέμβαση» στην εκλογική διαδικασία. Τοποθετήσεις έκαναν και δύο Κύπριοι ευρωβουλευτές, οι Φειδίας Παναγιώτου και Λουκάς Φουρλάς. Τις προηγούμενες μέρες η πλατφόρμα ανταλλαγής βίντεο «TikTok» κλήθηκε τόσο από την επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών (IMCO) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσο και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δώσει εξηγήσεις για τον ρόλο που διαδραμάτισε στις προεδρικές εκλογές της Ρουμανίας,

«Οι πολίτες αξίζουν έναν δημόσιο διάλογο βασισμένο στην αλήθεια, και εμείς ως Ευρωκοινοβούλιο, οφείλουμε να τον διασφαλίσουμε», είπε Λουκάς Φουρλάς.

αφού ο Calin Georgescu, ένας ακροδεξιός, φιλορώσος υποψήφιος που κατέβηκε ως ανεξάρτητος, αναδείχθηκε νικητής με περίπου 22,95% των ψήφων μετά τον πρώτο γύρο, κυρίως λόγω της ισχυρής του επίδοσης στο TikTok.

Στην τοποθέτησή του ο Λουκάς Φουρλάς (ΔΗΣΥ & ΕΛΑΚ) είπε ότι ως Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, «έχουμε την ευθύνη να διαφυλάξουμε τη δημοκρατία και να προστατίσουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα σε έναν κόσμο που αλλάζει ραγδαία». Τόνισε ότι τα social media είναι όπως το μαχαίρι, εξαρτάται σε ποιου του χέρι θα βρεθεί. «Αν χρησιμοποιηθούν σωστά, προάγουν τη δημοκρατία. Αν χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς, μπορεί ακόμη και να την καταλύσουν».

«Ψεύτικες ειδήσεις, αλγόριθμοι που προωθούν το ακραίο και κατευθυνόμενες

«Εάν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ανησυχίες ότι οι πάροχοι πολύ μεγάλων διαδικτυακών πλατφορμών ενδέχεται να μη συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους, μπορεί να λάβει οριζόμενα μέτρα», δήλωσε στην «Κ» ο εκπρόσωπος της Επιτροπής Τόμας Ρενιέρ.

αφηγήσεις, υπονομεύουν τη δημοκρατία μας και το δικαίωμα των Ευρωπαίων πολιτών στην αλήθεια. Από την άλλη, κανείς δεν μπορεί να παραγνωρίσει ότι αποτελούν πηγή πληροφορήσης, ενισχύοντας το δικαίωμα των πολιτών να είναι ενήμεροι για τα πάντα», πρόσθεσε. Λέγοντας τα πιο πάνω, εξέφρασε σθεναρή υποστήριξη στο ότι η Ευρώπη πρέπει να δράσει άμεσα και να επιβάλει κανόνες διαφάνειας και λογοδοσίας στις ψηφιακές πλατφόρμες. «Οι πολίτες αξίζουν έναν δημόσιο διάλογο βασισμένο στην αλήθεια, και εμείς ως Ευρωκοινοβούλιο οφείλουμε να τον διασφαλίσουμε», συμπλήρωσε.

Αντιδράσεις λόγω Φειδία

Από την πλευρά του ο ανεξάρτητος ευρωβουλευτής Φειδίας Παναγιώτου,

υπεραμύνθηκε χωρίς ίχνος αμφιβολίας του ρόλου των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης σε εκλογικές διαδικασίες, επικαλούμενος τη δική του περίπτωση. «Είμαι ένα από τα πιο αρμόδια μέλη του Ευρωκοινοβουλίου, για να μιλήσω για τη χρήση των πλατφορμών Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης σε εκλογές, καθώς ήταν το μόνο εργαλείο που χρησιμοποιήσα για να εκλεγώ και να είμαι εδώ σήμερα», τόνισε στην αρχή της τοποθέτησής του.

«Μέσα από την ιστορία της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, οι άνθρωποι που διεκδικούσαν αξιώματα, είχαν πρόσβαση στα παραδοσιακά μέσα της εποχής τους. Τώρα, για πρώτη φορά στην ιστορία, όλοι έχουν τη δύναμη να πείσουν τους ανθρώπους για τις ιδέες τους και να γίνουν πολιτικοί,

μόνο χρησιμοποιώντας το τηλέφωνό τους», πρόσθεσε. «Και φυσικά αν κάποιος μπορεί να χρησιμοποιεί τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης θα μπορούσαν να υπάρχουν κάποιες φωνές που δεν θα τους αρέσει, αλλά η ελευθερία στον λόγο έχει να κάνει με το να αφηνονται όλες οι φωνές να ακούγονται», τόνισε ο Φειδίας Παναγιώτου.

Αφού σημείωσε ότι κάποτε εδώ στην Ευρώπη ανηχνεύουμε φωνές που δεν μας αρέσουν, απλώς χαρακτηρίζοντάς τις «παραπληροφόρηση», κάλεσε τους ευρωβουλευτές να επιστρέψουν στην ιδέα του Βολταίρου. «Διαφωνώ με αυτό που λες, αλλά θα υπερασπιστώ μέχρι θανάτου το δικαίωμά σου να το λες». Αξίζει να σημειωθεί ότι στη συνέχεια υπήρξε έντονη αντίδραση από ευρωβουλευτές που διαφώνησαν με τον Φει-

δία Παναγιώτου, ωστόσο δεν υποχώρησε από τη θέση του στις απαντήσεις που έδωσε σε ερωτήματα που του υπέβαλαν και σχολιασμούς που εξέφρασαν.

Ενέργειες της Κομισιόν

Η υπόθεση απασχόλησε εξ αρχής την Κομισιόν. Στις 5 Δεκεμβρίου, μετά τις αντιδράσεις που δημιουργήθηκαν για το αποτέλεσμα των ρουμανικών εκλογών, η Επιτροπή ενέτεινε την παρακολούθηση του TikTok στο πλαίσιο του νόμου για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA).

«Στείλαμε μια “έντολή διατήρησης” στο TikTok, με την οποία διατάχθηκε η πλατφόρμα να παγώσει και να διατηρήσει δεδομένα, που σχετίζονται με πραγματικούς ή προβλέψιμους συστη-

μικούς κινδύνους που θα μπορούσε να θέσει η υπηρεσία της για τις εκλογικές διαδικασίες και τον πολιτικό λόγο στην ΕΕ», δήλωσε στην «Κ» ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα τεχνολογικής κυριαρχίας, άμυνας, διαστήματος και έρευνας, Τόμας Ρενιέρ.

«Αυτό γίνεται για να διατηρηθούν οι διαθέσιμες πληροφορίες και αποδεικτικά στοιχεία σε περίπτωση περαιτέρω έρευνας της Επιτροπής σχετικά με τη συμμόρφωση της TikTok με τις υποχρεώσεις της βάσει του νόμου για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA)», εξήγησε.

Η Επιτροπή έστειλε επίσης στο TikTok άλλο ένα αίτημα για πληροφορίες με προθεσμία 24 ωρών, ζητώντας από την πλατφόρμα να παράσχει σχόλια για τα ζητήματα που εγείρονται στα έγγραφα πληροφοριών που αποκαρκτηρίστηκαν από τις ρουμανικές αρχές, καθώς και πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν και ενέργειες που ανέλαβε η TikTok ως αποτέλεσμα αυτών των θεμάτων. «Το TikTok απάντησε και με βάση την αξιολόγηση των απαντήσεων, η Επιτροπή θα καθορίσει εάν θα είναι

«Για πρώτη φορά στην ιστορία, όλοι έχουν τη δύναμη να πείσουν τους ανθρώπους για τις ιδέες τους και να γίνουν πολιτικοί», σημείωσε ο Φειδίας Παναγιώτου.

κατάλληλα περαιτέρω βήματα», είπε ο κ. Ρενιέρ. «Για την ώρα η Επιτροπή δεν μπορεί να κάνει ειχαίες για τα επόμενα βήματα. Μόλις λάβουμε τις πληροφορίες από την πλατφόρμα, θα τις αναλύσουμε πριν αποφασίσουμε για τα επόμενα βήματα», τόνισε.

Για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση των πλατφορμών με το DSA, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνεργάζεται με όλους τους Συντονιστές Ψηφιακών Υπηρεσιών στα κράτη-μέλη όπου διεξάγονται εκλογές ή προγραμματίζονται να διεξαχθούν εκλογές. «Με βάση τα στοιχεία που διαθέτει η Επιτροπή, εάν η ίδια έχει ανησυχίες ότι οι πάροχοι πολύ μεγάλων διαδικτυακών πλατφορμών ενδέχεται να μη συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους βάσει του DSA, μπορεί να λάβει οριζόμενα μέτρα», είπε.

Νομικός πυρετός για επέκταση αεροδρομίων

Πήγαινε έλα δικηγόρων για τους όρους της συμφωνίας των €170 εκατ.

Της **ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Γράφουν και σβήνουν οι δικηγόροι τους όρους του συμβολαίου μεταξύ της κυβέρνησης και της εταιρείας Hermes Airports Ltd για την επέκταση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», οι δικηγόροι των δυο μερών συνεχίζουν τις διαβουλεύσεις σχετικά με την τελική διαμόρφωση των όρων της συμφωνίας, η οποία προβλέπει την παραχώρηση των δυο αερολιμένων στην εταιρεία Hermes για τη δεύτερη φάση ανάπτυξής τους. Αρμόδιες πηγές αναφέρουν ότι πρόθεση της Κυβέρνησης είναι να υπογραφεί η συμφωνία με την εταιρεία εντός των επόμενων ημερών και να αρχίσουν οι εργασίες τον Μάρτιο του 2025. Ωστόσο, ενώ όλα προχωρούν με βάση τα όσα συμφωνήθηκαν, έχουν παρουσιαστεί ορισμένα ζητήματα νομικής φύσεως τα οποία χειρίζονται οι νομικές ομάδες των δυο μερών προκειμένου να προχωρήσει σε πρώτη φάση η έγκριση της συμφωνίας από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) και ακολούθως να πέσουν και τυπικά οι υπογραφές από τα εμπλεκόμενα μέρη.

Η δεύτερη φάση

Όπως είχε γράψει η «Κ», με το πρώτο φως από την ΚΕΑΑ το αμέσως επόμενο διάστημα σηματοδοτεί ουσιαστικά τη δεύτερη φάση ανάπτυξης των δυο αερολιμένων από τη διαχειρίστρια εταιρεία.

Η νέα συμφωνία που επιτεύχθηκε από τον περασμένο Αύγουστο περιλαμβάνει δύο συν ένα σημεία με επίκεντρο στοχευμένες τροποποιήσεις, ώστε να βελτιστοποιηθεί ο σχεδιασμός της φάσης 2 σε σχέση με τις αρχικές πρόνοιες που περιλαμβάνονταν στη σύμβαση παραχώρησης. Στόχος να εξυπηρετούνται σε ετήσια βάση 12,4 εκατομμύρια επιβάτες μέσω του αερολιμένα Λάρνακας και 5 εκατομμύρια επιβάτες μέσω του

αερολιμένα Πάφου, αυξάνοντας δηλαδή την ικανότητα εξυπηρέτησής τους κατά 70% περίπου σε σχέση με τη σημερινή χωρητικότητα. Η γενική εκτίμηση του κόστους του έργου για το αεροδρόμιο Λάρνακας ανέρχεται σε περίπου €95 εκατ. και του αεροδρομίου Πάφου στα €75 εκατ. Οι υποδομές ύψους για €170 εκατ. αναμένεται να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των αερολιμένων τουλάχιστον μέχρι το 2036, σύμφωνα με τις προβλέψεις και μελέτες των εμπειρογνομόνων.

Υπενθυμίζουμε ότι στην αναθεωρημένη συμφωνία του 2024 προβλέπεται ότι οι αρμόδιες πηγές αναφέρουν ότι πρόθεση της Κυβέρνησης είναι να υπογραφεί η συμφωνία με την εταιρεία εντός των επόμενων ημερών και να αρχίσουν οι εργασίες τον Μάρτιο του 2025. Ωστόσο, ενώ όλα προχωρούν με βάση τα όσα συμφωνήθηκαν, έχουν παρουσιαστεί ορισμένα ζητήματα νομικής φύσεως τα οποία χειρίζονται οι νομικές ομάδες των δυο μερών προκειμένου να προχωρήσει σε πρώτη φάση η έγκριση της συμφωνίας από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) και ακολούθως να πέσουν και τυπικά οι υπογραφές από τα εμπλεκόμενα μέρη.

**Παρουσιάστηκαν
Ζητήματα νομικής φύσεως
που φαίνεται ότι κλείνουν
με θετικό πρόσημο.**

σφάλιση εγκρίσεων από τα αρμόδια όργανα. Δηλαδή, η Hermes Airports θα συνεχίσει να διαχειρίζεται τους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου μέχρι τον Δεκέμβριο του 2032, αντί μέχρι τον Νοέμβριο του 2036 που ήταν η αρχική πρόταση.

Επιπλέον, τα δυο μέρη έχουν συμφωνήσει στην καταβολή ποσού ύψους €30 εκατ. ως αποζημίωση συν παραχώρηση πρόσθετου δικαιώματος χρήσης ποσού €20 εκατομμυρίων από το μεταβλητό τέλος παραχώρησης υπό μορφή δανείου, με καταβολή τόκου που να καλύπτει τα έξοδα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η αναθεωρημένη συμφωνία προνοεί 1,5 χρόνο παράταση, ενώ στην προδιαγραφόμενη συμφωνία 2022 προνοείτο 5,5 χρόνια παράταση.

Σχεδιασμός και προτεραιότητες

Το κυριότερο όφελος από την επίτευξη της οικονομικής συμφωνίας μεταξύ της αναδόχου εταιρείας και του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που πρόκειται να χρηματοδοτήσει την επέκταση και ανάπτυξη των δυο αεροδρομίων της Κύπρου, αποτελεί η άμεση έναρξη των εργασιών κατασκευής των έργων της φάσης 2. Επιπρόσθετα εξίσου σημαντικό είναι ότι αναμένονται πρόσθετα έσοδα στα αεροδρόμια της χώρας λόγω των αναμενόμενων αυξημένων εμπορικών δραστηριοτήτων εντός των αναπτύξεων, δημιουργούνται πρόσθετες θέσεις εργασίας, βελτιώνεται το κλίμα εμπιστοσύνης και σταθερότητας για προσέλκυση επενδύσεων και αναπτύσσεται η συνδεσιμότητα και η ανταγωνιστικότητα των αεροδρομίων.

Με βάση τον σχεδιασμό αναμένεται να ολοκληρωθούν οι υποδομές στον αερολιμένα της Λάρνακας σε 24 μήνες και του αερολιμένα της Πάφου σε 18 μήνες. Όπως πληροφορούμαστε προνοείται σταδιακή παράδοση των υποδομών, ενώ ο σχεδιασμός και η κατασκευή είναι προγραμματισμένα με βάση τα τελευταία πρότυπα και με στόχο οι υποδομές να ανταποκρίνονται στις ανάγκες βιώσιμης ανάπτυξης, με όρους αναθεωρημένους όπως προνοείται στη συμφωνία. Ταυτόχρονα, προωθούνται δράσεις εντός των αεροδρομίων ώστε να αναπτύσσονται υποδομές για παροχή αναψωσιμικών πηγών ενέργειας, και χρήση ηλεκτρικών οχημάτων με σκοπό τη μείωση των εκπομπών. Την ίδια ώρα προνοούνται αναπτύξεις υποδομών για περαιτέρω ενίσχυση της ασφάλειας των αεροδρομίων.

Η Λάρνακα

Η γενική εκτίμηση του κόστους επέκτασης του αερολιμένα Λάρνακας ανέρχεται σε περίπου €95 εκατ., με την επέκταση του κτηρίου στο ανατολικό τμήμα του τερματικού σταθμού και της δυτικής πτέρυγας να φτάνει τα €77

Οι εργασίες στη Λάρνακα θα περιλαμβάνουν επέκταση του κτηρίου του υφιστάμενου νέου τερματικού προς τα ανατολικά, ενώ στα επίπεδο αναχώρησης ο χώρος θα χρησιμοποιηθεί για να στεγάσει τον έλεγχο διαβατηρίων και τις λειτουργίες ασφαλείας.

εκατ. και η επέκταση του διαδρόμου προσγείωσης και μετεγκατάσταση των βοηθητικών εγκαταστάσεων τα €18 εκατ. Οι εργασίες στη Λάρνακα θα περιλαμβάνουν επέκταση του κτηρίου του υφιστάμενου νέου τερματικού προς τα ανατολικά, ενώ στο επίπεδο αναχώρησης ο χώρος θα χρησιμοποιηθεί για να στεγάσει τον έλεγχο διαβατηρίων αναχώρησης και τις λειτουργίες ασφαλείας. Επιπλέον, προβλέπεται όπως ο χώρος των πυλών αναχώρησης επεκταθεί προς τα δυτικά μέσω μιας συνδεδεμένης πτέρυγας, που θα στεγάσει νέες πύλες αναχώρησης, οι οποίες θα χρησιμοποιούνται για την είσοδο/έξοδο των επιβατών. Ο σχεδιασμός του έργου προβλέπει την κατασκευή του χώρου των πυλών στο επίπεδο του εδάφους, με τη δυνατότητα να προστεθούν οι γέφυρες επιβίβασης επιβατών (PBBs) και ένας πρόσθετος όροφος πάνω από τις νέες πύλες αναχώρησης, κατά τρόπο

ώστε να είναι δυνατή η μελλοντική συνδεσιμότητα με τον πιθανό δεύτερο τερματικό σταθμό που θα κατασκευαστεί στη Φάση 3, σύμφωνα με το Γενικό Σχέδιο. Ο χώρος παρασκευής αποσκευών θα αναδιαμορφωθεί ώστε να καταστεί δυνατή η εγκατάσταση δύο πρόσθετων ιμάντων (καρουζέλ). Η επέκταση του ανατολικού διαδρόμου προσγείωσης θα σχεδιαστεί με βάση την έννοια της μίας λωρίδας εισόδου/εξόδου τροχιόδρομου, αλλά με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτρέπει την εύκολη μετατροπή σε διαμόρφωση διπλής λωρίδας τροχιόδρομου σε μεταγενέστερη φάση.

Η Πάφος

Οι εργασίες στον αερολιμένα Πάφου θα περιλαμβάνουν την κατασκευή ενός συμπληρωματικού τμήματος του νότιου παράλληλου τροχιόδρομου, με όλες τις απαραίτητες απαιτήσεις φωτισμού και ασφάλειας, και επέκταση του υφιστά-

μενου τερματικού σταθμού για την παροχή χωρητικότητας κατάλληλης για ετήσια διακίνηση πέντε εκατομμυρίων επιβατών. Η γενική εκτίμηση του κόστους του έργου ανέρχεται σε περίπου €75 εκατ., εκ των οποίων τα €38 εκατ. αφορούν την κατασκευή συμπληρωματικού νέου νότιου παράλληλου τροχιόδρομου με όλες τις απαραίτητες απαιτήσεις φωτισμού και ασφάλειας και τα υπόλοιπα €37 εκατ. την επέκταση του τερματικού σταθμού.

Στο μεταξύ, σε δημόσια διαβούλευση μέχρι τις 15 Ιανουαρίου 2025 έχουν τεθεί οι περιβαλλοντικές μελέτες για την επέκταση των αερολιμένων της Λάρνακας και της Πάφου. Την ίδια ώρα η Hermes Airports έχει υποβάλει αίτηση για εξασφάλιση πολεοδομικής συναίνεσης για την υλοποίηση της επέκτασης των δύο αεροδρομίων εντός των οριοθετημένων περιοχών για σκοπούς ανάπτυξης των αερολιμένων.

epic

SUPPORTED BY

TREATS BY

UNDER THE AUSPICES OF

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

**NICOSIA
21 DEC**

16:00-00:00

KOSTAKI PANTELIDI STR.

ORGANISED BY

- The Garrison Bar & Grill • Burger Shop • Por Favor • Pasta Strada • Smokey Dee's
- Gems By Giannos Motis • CrepaLand • Charity Steak Sandwiches • Charity Chicken Gyros
- Rabbit Hop - Beer Shop • The Mobile Bar • To Vanaki • Lost + Found Drinkery
- Seven Monkeys The Bar

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η νέα πραγματικότητα της τεχνητής νοημοσύνης

Του **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Κάποτε, όχι πολύ παλιά, ισχυρές βιομηχανικές επιχειρήσεις μεσουρανούσαν ως παραγωγό φωτογραφικό φιλμ. Οι εξελίξεις, παλαιότερα η βιομηχανική επανάσταση, πρόσφατα η ψηφιακή τεχνολογία, άλλαξαν πολλούς κλάδους, αναδεικνύοντας νέους πρωταθλητές, απαθώντας κάποιους που «εφαγκνύ» έγιναν παρελθόν. Η τεχνική νομοσύνη είναι η σπερμική μεγάλη τεχνολογική επανάσταση, αναδεικνύεται σε κύριο παράγοντα ανταγωνιστικότητας και αφορά κάθε λειτουργία των εταιρειών. Μια επανάσταση που δεν πρέπει να χάσει η χώρα (όπως τις προηγούμενες) καθώς είναι σχετικά εύκολο να αξιοποιηθεί από μια μικρή οικονομία.

Βέβαια, μόλις το 4% των ελληνικών επιχειρήσεων με τουλάχιστον 10 εργαζόμενους χρησιμοποιεί τεχνική νοσηματούχηση, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat. Οδηγεί οι μικρές εταιρείες θεωρούν ότι δεν τις αφορά το ζήτημα, ενώ από τις μεγάλες επιχειρήσεις μόνο το 14% χρησιμοποιεί εργασία τεχνικής νοσηματούχησης, με τον ερωτώμενο μέσο όρο να ξεπερνάει το 30%. Γιατί υπάρχει υστέρηση; Ένας από τους ανθρώπους που ασχολούνται με το ζήτημα, ο Γιώργος Δουκίδης, καθηγητής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, θεωρεί σημαντικές προκλήσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων, το τεχνολογικό έλλειμμα των περισσότερων εταιρειών με ξεπερασμένα και ασυνέδρα πληροφορικά συστήματα, την έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού και τον περιορισμένο προϋπολογισμό για επενδύσεις σε θέματα πληροφορικής.

Ωστόσο οι εξελίξεις επιταχύνονται και σύμφωνα με σχετική μελέτη της McKinsey, οι επικεφαλές των εταιρειών διαθέτουν τρεις τρόπους να αξιοποιήσουν την τεχνητή νοημοσύνη:

– Να συνδεθούν με μία από τις σουπερ πλατφόρμες που παρέχουν λύσεις σχεδιασμού (ERP) ή διαχείρισης σχέσεων με πελάτες (CRM) και μειώνουν εντυπωσιακά τον χρόνο, τις διαδικασίες και το κόστος.

- Να χρησιμοποιούν «ενδιάμεσα» προγράμματα (AI wrappers) στην επι-

κοινωνία τους με εξωτερικούς συνεργάστες ώστε οι τρίτοι να μην έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της εταιρείας. Παράδειγμα, οι τράπεζες να χρησιμοποιήσουν συστήματα διαχείρισης κινδύνων από τρίτους, εξωτερικούς συνεργάτες, οι οποίοι όμως δεν θα έχουν πρόσβαση στα στοιχεία των πελατών.

– Να δημιουργήσουν δικά τους προγράμματα τεχνικής νοσηρότητας που θα αξιοποιούνται από το προσωπικό των πωλήσεων, της παραγωγής, των προμηθειών. Γιατί είναι τόσο σημαντική η τεχνική νοσηρότητα; Απελευθερώνει απίστευτα δυνατότητα όπως η γλώσσα που μιλάμε αλλά και εικόνες, αυτά που βλέπουμε. Γι' αυτό θεωρήθηκε «νοσηρόσυνη» και επαναπροσδιορίζει την εργασία των περισσότερων ανθρώπων. Πολλά μπορούν να γίνουν πιο γρήγορα, πιο εύκολα, πιο σωστά, σε μεγάλο όγκο με χαμηλότερο κόστος.

Θέσεις εργασίας με χαμηλούς μισθούς αντικαθίστανται εύκολα και συνεπώς χρειάζονται νέες δεξιότητες και ικανότητες ώστε να μετακινήθούν σε εργασίες με καλύτερη αμοιβή. Αν αυτό δεν συμβεί, θα είναι ορατή η διχοτόμηση στις αγορές εργασίας με ένα τμήμα του εργατικού δυναμικού να υστερεί πολύ σε αποδοχές αλλά και θέσεις εργασίας και μάλλον κινδυνεύει με περιθωριοποίηση. Η «νέα» αγορά εργασίας θα αποτελείται από πολλές θέσεις υψηλών μισθών και προσόντων που θα μένουν κενές, ενώ ταυτόχρονα θα υπάρχει πλεονάζουσα εργαζομένη που αναζητούν θέσεις χαμηλών αποδοχών. Και οι τάσεις αυτές δεν αφορούν το μακρινό μέλλον.

Το 2030, στην Ευρώπη, 27% των σημαντινών ωρών εργασίας θα έχουν αυτοματοποιηθεί με εφαρμογές τεχνητών νοημοσύνης, όπως και το 30% των ωρών εργασίας στην ΗΠΑ. Η νέα πραγματικότητα παρασέρνει θέσεις εργασίας που θα εξαφανιστούν, αναδεικνύοντας άλλες που θα αμειβονται πολύ καλύτερα από σήμερα. Και δεν έχει σημασία αν όλα αυτά είναι καλά ή όχι, είναι η πραγματικότητα, ο νέος κόσμος που έρχεται με ορμή.

Η Νορβηγία εξετάζει να περιορίσει τις εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας

Σοβαρές ανησυχίες στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξέλιξη των τιμών

Τα δύο κυβερνώντα κόμματα της Νορβηγίας εξετάζουν το ενδεχόμενο να διακόψουν την ηλεκτροδοτική τους διασύνδεση με τη Δανία, διότι οι υψηλές τιμές ενέργειας προκαλούν πλοή στην πλούσια σκανδιναβική χώρα. Σын των άλλων, ο δεύτερος μικρότερος σταίρος του συνασπισμού, το κόμμα των Κεντρών, ζητεί αναεπαδιαπραγμάτευση των ηλεκτροδοτικών διασυνδέσεων με τη Βρετανία και τη Γερμανία. σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times. Στη Γερμανία και στη Βόρεια Γάλλια παρατηρείται σοβαρή έλλειψη θάσος, όπερ σημαίνει ότι οι τιμές ηλεκτρικής ενέργειας στη νότια Νορβηγία θα εκτιναχθούν, ενώ ήδη στην Πέμπτη είχαν ανέλθει στις 13 πέν κορώνες Νορβηγίας/1,18 δολάρια η κιλοβατώρα. Πρόκειται για τα υψηλότερα επίπεδα από το 2009 και είναι σχεδόν 20πλάσιος μόλις από την παραμενέν έρροδόμια. «Είναι μια εντελής

Οι απότομες αυξήσεις στις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος στη Νορβηγία τους τελευταίους χειμώνες προκάλεσαν θύελλα στην εγχώρια πολιτική σκηνή.

άθλια κατάσταση», δήλωσε ο υπουργός Ενέργειας της Νορβηγίας, Τζέρτε Ασλαντ. Ειδικότερα, το κυβερνών κεντροαριστερό Εργατικό Κόμμα ισχυρίζεται τώρα ότι θέλει να διεξαγάγει προεκλογική εκστρατεία ενόψει των βουλευτικών εκλογών του Σεπτεμβρίου του 2025, ώστε να απεργοποιηθούν οι διαισυνόμενες ηλεκτρικές ενέργειες με τη Δανία, όταν επικείται η ανανέωσή τους το 2026. Το δε κόμμα του Κέντρου έχει από καιρό αιτηθεί τον τερματισμό της σύνδεσης με τη Δανία και θέλει, επίσης, να επαναδιαπραγματευθεί τις υπάρχουσες διαισυνόμενες με το Ηνω-

A black and white photograph of a large offshore oil platform in the ocean. The platform has a complex structure with multiple levels, a tall derrick, and several smokestacks. A long walkway or bridge extends from the platform towards the foreground. The sea is choppy, and the sky is overcast.

Η Νορβηγία διαθέτει αφθονη υδροηλεκτρική ενέργεια, ενώ είναι η μεγαλύτερη παραγωγός πετρελαίου της Δυτικής Ευρώπης και για πολλές χώρες-μέλη της Ε.Ε. έχει αντικαταστήσει τη Ρωσία ως η σημαντικότερη προμηθεύτρια φυσικού αερίου.

μένο Βασίλειο και τη Γερμανία. Κι αυτό διότι στις εν λόγω διασυνδέσεις επιπρόσθετα η ευθύνη για τις τρέχουσες υψηλές τιμές της Νορβηγίας. Οι ασκούντες κριτική υποστηρίζουν ότι η χώρα πρέπει να στέλνει ηλεκτρική ενέργεια από την άφθονη υδροηλεκτρική, που διαθέτει, στις αγορές στο εξωτερικό, μόνον υπό τον όρο ότι μπορεί να εξασφαλίσει χαμηλές τιμές στο εσωτερικό.

Όπως γίνεται αντιληπτό, το ζήτημα αυτό προξενεί σοβαρότατες ανησυχίες στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες προσβλέπουν στο να χρησι-

στάθμευσε διασυνδέσεις, όταν χρειάζεται. Θα πρέπει, ακόμα, να υπογραμμισθεί ότι η Νορβηγία είναι η μεγαλύτερη παραγωγός πετρελαίου της Δυτικής Ευρώπης και για πολλές χώρες-μέλη της Ε.Ε. έχει αντικαταστήσει τη Ρωσία ως η σημαντικότερη προμηθεύτρια φυσικού αερίου. Εντούτοις, οι απόδοτες αυξήσεις στις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος στη Νορβηγία τους τελευταίους χειμώνας προκάλεσαν θύελλα στην εγχώρια πολιτική σκηνή, καθιστώντας σαφές ότι το θέμα των διασυνδέσεων ηλεκτρικών ενέργειας είναι πιθανόν να αναδειχθεί σε ένα από τα μείζονα διακυβεύματα στις εκλογές του επόμενου έτους, όπως επισημαίνουν οι FT.

Οι δημοσκοπήσεις προβλέπουν ότι η κυβέρνηση θα συντριβεί στις εκλογές και θα προκύψει μια κεντροδεξιά. Το δε κόμμα της Δεξιάς, «Πρόσδος», το οποίο προηγείται των δημοσκοπήσεων, θέλει κι αυτό να καταργήσει τη σύνδεση με τη Δανία και να επανεξετάσει τις συμφωνίες με το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γερμανία για να μειώσει τη λεγόμενη «μόλυνση των τιμών» στη Νορβηγία από τις λοιπές ευρωπαϊκές χώρες. Αυτό συμβαίνει ιδιαίτερα όταν παράγεται ελάχιστα έως καθόλου αιολική και ηλιακή ενέργεια, όπως σήμερα, σε συνδυασμό με τις χαμηλές τιμές του χειμώνα, που έχουν ως αποτέλεσμα την υψηλή ζήτηση.

Παρόμοια προβλήματα παρατηρούνται και στη γειτονική Σουηδία. Οι καταναλωτές στη νότια πόλη του Γκέτεμποργκ πλήρωσαν την Τετάρτη 190 φορές περισσότερο για ηλεκτρική ενέργεια από εκείνους στη βόρεια πόλη Λουλέα. Όπως αναφέρουν οι Financial Times, τόσο η Σουηδία όσο και η Νορβηγία έχουν κακές διασυνδέσεις μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στις χώρες τους, με αποτέλεσμα η ισχύς να είναι συχνά πολύ φθηνότερη στον Βορρά, όπου παράγεται μεγάλο μέρος της, παρά στον Νότο, όπου καταναλώνεται το μεγαλύτερο μέρος της.

Όλοι σε θέσεις μάχης για νέο εμπορικό πόλεμο

Περιμένοντας τους νέους δασμούς Τραμπ, η Κίνα έχει ξεκινήσει ήδη έρευνες σε αμερικανικούς ομίλους και ελέγχους εξαγωγών

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Όταν τον Μάρτιο του 2018 ο Ντόναλντ Τραμπ επέβαλε δασμούς 25% σε μια σειρά εισαγωγών από την Κίνα, πλυντήρια, φωτοβολταϊκά πάνελ και γενικώς πολλά και διάφορα κινεζικά προϊόντα χάλυβα και αλουμινίου, αιφνιδίασε τη δεύτερη οικονομία στον κόσμο, προβληματίσσε και έφερε σε δύσκολη θέση οικονομίες και πολιτικές ηγεσίες ανά τον κόσμο και προκάλεσε τριγμούς στο διεθνές εμπόριο ανατρέποντας ισορροπίες ετών.

Εκτοτε έχουν μεσολαβήσει πολλά και ο εμπορικός πόλεμος έχει προσλάβει διεθνείς διαστάσεις. Η επόμενη φάση του αναμένεται μετά τις 20 Ιανουαρίου, οπότε αναλαμβάνει καθήκοντα ο Τραμπ και απειλεί με δασμούς 10% σε όλες τις εισαγωγές και 60% στα κινεζικά προϊόντα. Αυτή τη φορά, όμως, οι συνθήκες είναι διαφορετικές καθώς τόσο η Κίνα, υπ' αριθμόν ένα στόχος της επιθετικότητας του Τραμπ, όσο και άλλοι εμπορικοί εταίροι των ΗΠΑ έχουν ήδη πάρει θέσεις μάχης και έχουν ετοιμάσει οπλοστάσιο για να αντεπιτεθούν.

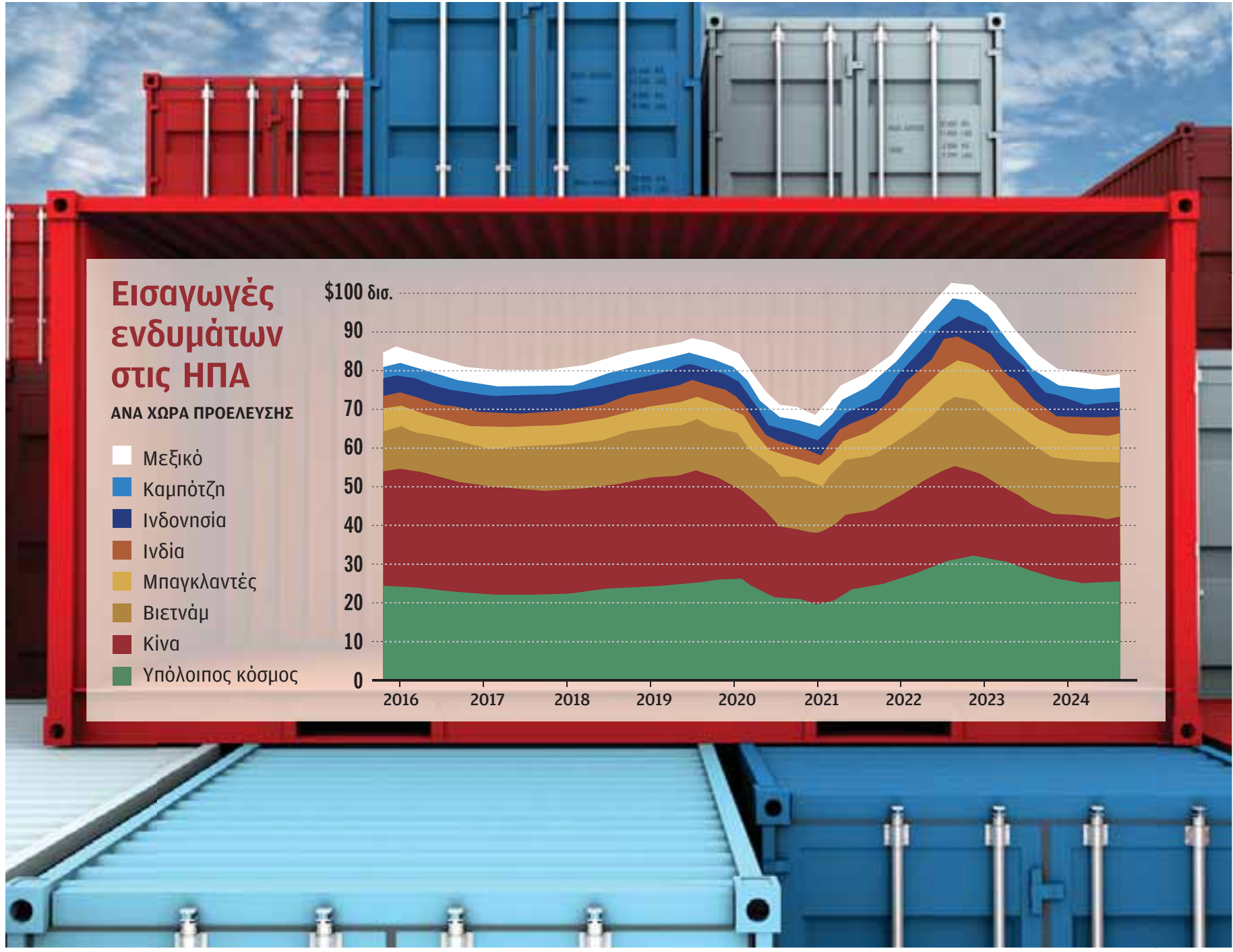
Για την ακρίβεια, η Κίνα έχει ήδη περάσει στην αντεπίθεση. Περιμένοντας τον Τραμπ και τους δασμούς του, το Πεκίνο διεξάγει έρευνες στον αμερικανικό

Υπέρ της συνεργασίας με Τραμπ η Λαγκάρντ, προτείνει αύξηση εισαγωγών αμερικανικού αμυντικού υλικού και LNG.

Το Πεκίνο σχεδιάζει την υποτίμηση του γουάν έναντι του δολαρίου ώστε να καταστήσει φθηνότερα τα κινεζικά προϊόντα.

κόλλοσσο των μικροεπεξεργαστών, στην Nvidia, την οποία κατηγορεί ότι παραβιάσει τους όρους υπό τους οποίους πήρε το 2020 την έγκριση για την εξαγορά μιας ισραηλινής εταιρείας. Από τον Σεπτέμβριο διερευνά επίσης τον αμερικανικό φίλο PVH, στον οποίο ανήκουν τα δημοφιλή ρούχα των εμπορικών σημάτων Calvin Klein και Tommy Hilfiger, και απειλεί να απαγορεύσει την πώλησή τους στην κινεζική αγορά, από την οποία αντλούν το 6% των παγκόσμιων εσόδων τους. Και προπαντός έχει επιβάλει σκληρό έλεγχο στις εξαγωγές ορισμένων εκ των πιο κρίσιμων μετάλλων για την παραγωγή μικροεπεξεργαστών, του γαλλίου και του γερμάνιου, πρώτων υλών που σαφώς θα δημιουργήσουν πρόβλημα στις αμερικανικές βιομηχανίες, ενώ έχει για πολλοστή φορά θέσει περιορισμούς στις εξαγωγές σπάνιων γαιών, των πρώτων υλών που είναι αναγκαίες σε όλες τις σύγχρονες τεχνολογίες.

Με αυτές τις κινήσεις το Πεκίνο έχει αντεπιτεθεί στους σκληρούς περιορισμούς που έχει επιβάλει η Ουάσινγκτον όχι υπό τον Τραμπ, αλλά υπό τον Μπάιντεν στις εξαγωγές τεχνολογίας μικρο-

επεξεργαστών προς την Κίνα. Παράλληλα, όμως, έχει δώσει μια γεύση από το οπλοστάσιό της. Είναι σαφές πως αν η Κίνα επικειρούσε να αντεπιτεθεί με όρους δασμών στα αμερικανικά προϊόντα θα έπαιζε στο γήπεδο του Τραμπ, καθώς οι εισαγωγές της από τις ΗΠΑ χωριούν μπροστά στον ιλιγγιώδη όγκο προϊόντων που εξάγει στην υπερδύναμη. Η τελευταία γραμμή άμυνας της Κίνας αφέθηκε να διαρρεύσει ανεπισημώς μέσα στην εβδομάδα και θυμισε παλαιότερες τεχνικές της, γνωστές από την εποχή που πρόεδρος των ΗΠΑ ήταν ο Μπαράκ Ομπάμα και κατηγορούσε το Πεκίνο ότι διατηρούσε τεχνητά χαμηλή την ισοτιμία του γουάν για να είναι ανταγωνιστικά τα κινεζικά προϊόντα.

Πρόκειται για μια τακτική που έχει εγκαταλείψει εδώ και χρόνια και αντιθέτως ελέγχει ασφυκτικά την ισοτιμία του κινεζικού νομίσματος επιτρέποντας μόνο μια διακύμανση $\pm 2\%$ σε σχέση με την τιμή που ορίζει καθημερινά η κεντρική τράπεζα της χώρας.

Τώρα, όμως, σχεδιάζει την υποτίμηση του γουάν έναντι του δολαρίου ώστε να καταστήσει φθηνότερα τα κινεζικά προϊ-

όντα και να μειώσει τη ζημία που θα υποστούν οι εξαγωγές της από τους δασμούς που απειλεί να επιβάλει ο Τραμπ.

Το «οπλοστάσιο» της Ευρώπης

Ανάμεσα στις κατηγορίες που έχει εξαπολύσει ο Τραμπ προς τους εμπορικούς εταίρους των ΗΠΑ είχε μια δόση γραφικότητας εκείνη κατά της Ε.Ε., στην οποία έχει επιρρίψει ότι «κακομεταχειρίζεται» την υπερδύναμη. Και βέβαια η Ε.Ε. επίσης αιφνιδιάστηκε στην πρώτη θητεία του Τραμπ όταν επικαλούμενος ζήτημα εθνικής ασφάλειας επέβαλε δασμούς στα ευρωπαϊκά προϊόντα χάλυβα και αλουμινίου. Για τις Βρυξέλλες ο αιφνιδιασμός ήταν πλήρης, καθώς η Γηραιά Ηπειρος δεν διέθετε άλλο οπλοστάσιο πέραν της ανταπόδοσης με παρεμφερή μέτρα αντεκδίκησης.

Η πρόεδρος της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ τάχθηκε τον περασμένο μήνα υπέρ της συνεργασίας με τον Τραμπ αντί της αντεκδίκησης, προκειμένου να αποφύγει η Ε.Ε. έναν εμπορικό πόλεμο με τις ΗΠΑ, που όπως τόνισε θα αποβεί εις βάρος όλων και θα μειώσει το παγκόσμιο ΑΕΠ. Η κ. Λαγκάρντ υποστήριξε πως μπορεί

η Ε.Ε. να αυξήσει τις εισαγωγές αμερικανικών προϊόντων, όπως αμυντικό εξοπλισμό και αμερικανικό υδρογονοποιημένο φυσικό αέριο (LNG). Η Ε.Ε. έχει ήδη στραφεί στο αμερικανικό LNG από τη στιγμή που διέρρηξε τη μακροχρόνια ενεργειακή συνεργασία της με τη Ρωσία και έπαψε να βασίζεται στο φθινό ρωσικό αέριο. Το αμερικανικό LNG συγκαταλέγεται, άλλωστε, στα αμερικανικά προϊόντα που είχε δεσμευθεί να εισάγει η Ε.Ε. με την υπογραφή του τότε προέδρου της Κομισιόν Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ στη διάρκεια της πρώτης θητείας του Τραμπ. Σε αντίθεση, πάντως, με τη στάση της στην πρώτη θητεία του Τραμπ, η Ε.Ε. έχει εκτοξεύσει αναθεωρηθεί τη φιλοσοφία της στο θέμα του εμπορίου, προκειμένου να θωρακίσει την οικονομία της, και έχει επεκτείνει την εργαλειοθήκη της, με την οποία θα αντιδράσει στις πιεστικές κινήσεις του Τραμπ.

Στις αρχές του έτους η Κομισιόν υιοθέτησε νέα στρατηγική οικονομικής ασφάλειας προκειμένου να επιστρατεύσει όλες τις δυνάμεις της ενιαίας αγοράς για να αντισταθεί στις πιέσεις που ενδέχεται να δεχθεί, ανεξάρτητα από το εάν αυτές

θα προέρχονται από την Ουάσινγκτον ή το Πεκίνο. Τα κράτη-μέλη της έχουν συμφωνήσει σε ένα νέο πλαίσιο εξουσιών που παραχωρούν στην Κομισιόν στον τομέα του εμπορίου και με τις οποίες θα έχει η Ε.Ε. τη δυνατότητα να αντιδρά όταν τρίτες χώρες χρησιμοποιούν οικονομικά μέτρα ως μέσον πολιτικής εκδίκησης. Πρωτίστως δίνουν στην Κομισιόν τη δυνατότητα να επιβάλει δασμούς ως μέτρα αντεκδίκησης. Παράλληλα, η Ε.Ε. υιοθέτησε τη λεγόμενη ρύθμιση για τις ξένες επιδοτήσεις, με την οποία εξουσιοδοτεί την Κομισιόν να αποκλείει εφεξής όσες ξένες εταιρείες λαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις από τις δημοπρασίες για δημόσια έργα ή από τη συμμετοχή σε συγχωνεύσεις και εξαγωγές στα κράτη-μέλη της.

Όπως τόνισε προσφάτως η Πένι Νάας, ειδική επί θεμάτων διεθνούς πολιτικής στο Γερμανικό Ταμείο Μάρσαλ στην Ουάσινγκτον, είναι γεγονός ότι η Ευρώπη διαθέτει πλέον πολύ περισσότερα εργαλεία για να αντιδράσει σε τυχόν επιθέσεις του Τραμπ, αλλά το ερώτημα που προκύπτει είναι κατά πόσον θέλει όντως να αντεπιτεθεί ή προτιμά να αμύνεται.

Ο κίνδυνος

Απαντώντας στις απειλές του Τραμπ κατά της χώρας της για την επιβολή δασμών, η πρόεδρος του Μεξικού Κλαούντια Σέινμπαουμ προειδοποίησε για τις επιπτώσεις αυτής της πολιτικής, τονίζοντας ότι οι μεν δασμοί θα φέρουν άλλους δασμούς ως αντίποινα και πάει λέγοντας μέχρις ότου στο τέλος θα θέσουμε σε κίνδυνο τις κοινές μας δραστηριότητες.

1,4 τρισ.

Δολ. είναι η αξία του πακέτου μέτρων στήριξης που έχει χορηγήσει το Πεκίνο στην οικονομία από το τέλος Σεπτεμβρίου και μετά.

Συνεργασία

Μετά τις απειλές του Ντόναλντ Τραμπ για δασμούς 25% στα προϊόντα του Καναδά, ο Καναδός πρωθυπουργός Τζάστιν Τριντίντ επικοινωνήσει με τον νεοεκλεγέντα πρόεδρο των ΗΠΑ και, όπως ανακοίνωσε αργότερα, του είπε πως η χώρα του είναι έτοιμη να συνεργαστεί με τις ΗΠΑ «κατά εποικοδομητικό τρόπο». Διασαφήνισε, πάντως, πως «είναι μια σχέση που γνωρίζουμε ότι χρειάζεται πολλή δουλειά και ακριβώς αυτό θα κάνουμε».

3,4 δισ.

Δολ. υπολογίζεται πως θα κοστίσουν στην αμερικανική οικονομία οι περιορισμοί που επέβαλε το Πεκίνο στις εξαγωγές γαλλίου και γερμάνιου.

Παρενέργειες

Σκοιιάζοντας τα σχέδια της Κίνας να δρομολογήσει υποτίμηση του γουάν ώστε να καταστήσει πιο ανταγωνιστικές τις εξαγωγές κινεζικών προϊόντων, ο Φρεντ Νόιμαν, αναλυτής της HSBC για θέματα οικονομίας της Ασίας, τόνισε πως «όπως και να το κάνουμε, είναι μια επιλογή. Είναι στο τραπέζι και οι αλλαγές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες ως μέσον για να αμβλύνουμε τις παρενέργειες των δασμών».

Αντίμετρα από το Μεξικό, συναγερμός στον Καναδά

«Οι ΗΠΑ εξάγουν προϊόντα αξίας εκατοντάδων δισ. δολαρίων στο Μεξικό και στον Καναδά, και όποιος νομίζει πως οι χώρες αυτές θα παραμείνουν άπραγες και θα δεχθούν τους δασμούς χωρίς να προβούν σε αντίποινα, δεν έχει παρατηρήσει τι γίνεται». Η δήλωση ανήκει στον Κιθ Ρόκγουελ, πρώην διευθυντή του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, που προέβλεψε πως οι κινήσεις του Τραμπ θα οδηγήσουν σε πολυμερή εμπορικό πόλεμο.

Η άμεση αντίδραση των δύο χωρών, του Μεξικού και του Καναδά, ήταν να διαμνησθούν στον Ντόναλντ Τραμπ πως ένας εμπορικός πόλεμος όχι μόνο δεν θα

Και οι δύο χώρες προειδοποιούν ότι θα υπάρξει επιβαρυντικός αντίκτυπος στους Αμερικανούς καταναλωτές.

εξυπηρετήσει τα συμφέροντα καμιάς εκ των εμπλεκόμενων χωρών, αλλά θα πλήξει και τις τέσσερις χώρες, ΗΠΑ, Μεξικό, Καναδά και Κίνα, και θα έχει άμεσο επιβαρυντικό αντίκτυπο στους Αμερικανούς καταναλωτές. Η πρόεδρος του Μεξικού, Κλαούντια Σέινμπαουμ, έσπευσε αμέσως να προειδοποιήσει με αντίποινα υπό μορ-

φήν δασμών και να καταστήσει σαφές πως οι δασμοί θα πλήξουν πρώτα από όλα την General Motors, την πανίσχυρη αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία που εισάγει αυτοκίνητα ή και τμήματα αυτοκινήτων συναρμολογημένα στο Μεξικό. Από την πλευρά του ο πρωθυπουργός του Καναδά, Τζάστιν Τριντίν, έσπευσε να υπενθυμίσει στον νεοεκλεγέντα πρόεδρο των ΗΠΑ πως η διμερής σχέση τους είναι αμοιβαία επωφελής.

Δεν άργησε να έρθει η εκτίμηση οικονομολόγων της ING που αποφάνθηκαν πως η υλοποίηση της απειλής του Τραμπ για δασμούς από 10% έως 20% σε όλες τις εισαγωγές και 60% στις εισαγωγές

από την Κίνα θα κοστίσει σε κάθε Αμερικανό καταναλωτή περίπου 2.400 δολάρια τον χρόνο. «Αυτή η ενδεχόμενη αύξηση στις τιμές καταναλωτή και στον πληθωρισμό μπορεί να έχει εκτεταμένες επιπτώσεις», προειδοποίησε άμεσα ο Τζέιμς Νίτλεϊ της ING και διευκρίνισε ότι αναφέρεται στην αμερικανική οικονομία, «στην οποία οι καταναλωτικές δαπάνες αντιπροσωπεύουν το 70% όλων της οικονομικής δραστηριότητας». Με δεδομένο ότι το Μεξικό και ο Καναδάς αντιπροσωπεύουν το 32% των φρέσκων φρούτων και το 34% των φρέσκων λαχανικών που εισάγουν οι ΗΠΑ, οι τιμές αναμένεται να εκτοξευθούν σε όλα αυτά τα προϊόντα.

Οι εξαγωγές του Καναδά στις ΗΠΑ ανέρχονται σε 437 δισ. δολ. με στοιχεία του 2022, ενώ την ίδια χρονιά ο Καναδάς ήταν η μεγαλύτερη αγορά για τις εξαγωγές αμερικανικών προϊόντων. Αναμφίβολα ένας εμπορικός πόλεμος ανάμεσα στις ΗΠΑ και τον Καναδά θα ήταν καταστροφικός για τον βόρειο γείτονα των ΗΠΑ, καθώς το 75% των εξαγωγών του Καναδά προορίζεται για την αμερικανική αγορά. Όπως προειδοποίησε τον Τραμπ ο πρωθυπουργός του Οντάριο, της πιο πλούσιας περιφέρειας του Καναδά, οι εκατέρωθεν δασμοί «θα είναι καταστρεπτικοί για τους εργαζομένους και τις θέσεις εργασίας τόσο στον Καναδά όσο και στις ΗΠΑ».

Cyprus enacts the Global Minimum Tax law - Pillar Two

Scan here for more info

PwC is ready to help you achieve readiness

ΑΝΑΛΥΣΗ

«Χρυσή βίζα» και
οικονομικά προβλήματα

Της ΓΙΟΝ ΤΣΕΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Η Ουγγαρία κυνηγάει «χρυσές βίζες». Παρά τις πιέσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση ο πρωθυπουργός της Βίκτορ Ορμπαν ξεκίνησε εκ νέου ένα επενδυτικό πρόγραμμα κατοικιών τον Ιούλιο. Συνολικά, ωστόσο, η λάμψη αυτών των πρωτοβουλιών αδυνατίζει, διότι ελάχιστα προσθέτουν στο ΑΕΠ της εκάστοτε χώρας, διογκώνουν τις τιμές των κατοικιών και εκνευρίζουν τους ντόπιους. Οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι μπορεί να τονώσουν τη ζήτηση, διότι περισσότεροι πλούσιοι διαφόρων εθνικοτήτων αναζητούν ασφαλή καταφύγιο. Θεωρητικά οι «χρυσές βίζες», οι οποίες επιτρέπουν σε αλλοδαπούς να διαμένουν σε μια χώρα με αντάλλαγμα σημαντικές επενδύσεις, οφείλει να είναι λύση αμοιβαία επωφέλης. Αναφορικά με τις κυβερνήσεις των χωρών υποδοχής, τους προσφέρουν την προοιπτική μιας άμεσης εισροής μετρητών σε περιουσιακά στοιχεία, που ποικίλουν από ακίνητα έως ιδιωτικά κεφάλαια και κρατικά ομόλογα. Αναφορικά τώρα με τους ζήπλους, αυτά τα προγράμματα λειτουργούν ως ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο, όταν τα πράγματα δυσκολεύουν στην πατρίδα τους. Σκεφτείτε τις ρωσικές ελίτ που έφυγαν για τις ακτές της Δεμεσού στην Κύπρο μετά την εισβολή της χώρας τους στην Ουκρανία το 2022 ή τους πλούσιους Αμερικανούς που μετακόμισαν στην Πορτογαλία μετά την COVID-19.

Στην περίπτωση της Ουγγαρίας, όποιος υποβάλλει αίτηση για 10ετή «χρυσή βίζα» πρέπει να επενδύσει τουλάχιστον 250.000 ευρώ σε εγκεκριμένα από το κράτος περιουσιακά στοιχεία, εκ των οποίων τουλάχιστον το 40% πρέπει να διατεθεί σε οικιστικά ακίνητα συγγραφής ιδιοκτησίας. Για απευθείας αγοράς κατοικίας το ελάχιστο όριο είναι 500.000 ευρώ. Μια εισροή μετρητών από ξένους μεγιστάνες θα συνέδραμε την ετοιμοθάνατη εγχώρια αγορά ακινήτων, η οποία το 2023 υπέστη ύφεση 25% στις πωλήσεις, διότι τα υψηλά επιτόκια μείωσαν τη ζήτηση. Το συγκεκριμένο εγχειρίδιο έχει πολυχρησιμοποιηθεί. Στον απόηχο της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008, για παρά-

δειγμα, ο τομέας των ακινήτων της Ισπανίας κατέρρευσε, διότι η αδυναμία εξόφλησης πάμπολλων στεγαστικών δανείων είχε αποτέλεσμα 4 εκατ. σπίτια να μείνουν άδεια. Μέχρι το 2013 η χώρα διέθετε «χρυσές βίζες» για αγορές ακινήτων, ενώ το ίδιο έκαναν και η Ελλάδα και η Πορτογαλία. Το πρόβλημα για τον Ορμπαν και άλλους πολιτικούς, που αναζητούν μια χρυσή λύση για τα οικονομικά τους προβλήματα, έγκειται στο ότι η «χρυσή βίζα» δεν αποφέρει και τόσο λαμπερά αποτελέσματα. Μελέτη του 2021 από το Πανεπιστήμιο Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Λονδίνου (LSE) και το Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ διαπίστωσε ότι τα κεφάλαια που σωρεύονται από τα ανωτέρω προγράμματα αντιστοιχούν μόνο σε ένα μικρό ποσοστό ξένων επενδύσεων με αμελητέο οικονομικό αντίκτυπο.

Παρά το γεγονός ότι το πρόγραμμα της Ισπανίας, λόγω χάριν, προσείλκυσε τον δεύτερο υψηλότερο αριθμό επιστών αιτήσεων, που αναλύθηκαν στη μελέτη, αντιπροσώπευε μόνο το 3% των εισροών άμεσων ξένων επενδύσεων το 2014-2019 και λιγότερο από 0,1% του ΑΕΠ έναντι του 10% ετησίως από τον τουρισμό. Σε μια μικρότερη οικονομία, όπως η πορτογαλική, οι επενδύσεις από τις «χρυσές βίζες» ήταν άνω του 14% των άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) το 2013-2019. Ωστόσο, εξακολουθούσαν να αντιστοιχούν σε λιγότερο από το 0,4% του ΑΕΠ. Οι «χρυσές βίζες», επιπροσθέτως, ίσως έχουν υψηλό κοινωνικό κόστος. Στην Ελλάδα, για παράδειγμα, σχεδόν το 40% των επενδύσεων σε ακίνητα προήλθε από απούντες «χρυσή βίζα», σύμφωνα με τη μελέτη του LSE και του Χάρβαρντ. Τον περασμένο μήνα χιλιάδες εργαζόμενοι βγήκαν στους δρόμους της Αθήνας να διαμαρτυρηθούν για να αντιμετωπιστεί το αυξανόμενο κόστος ζωής, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης. Στην Ισπανία τον Νοέμβριο οι διαδηλωτές κρατούσαν χειροποίητες πικέτες, που έγραφαν «λιγότερα διαμερίσματα για επένδυση και περισσότερα σπίτια για διαβίωση».

Αλμα συναλλαγών στη Wall Street για δομημένα επενδυτικά προϊόντα

Εφθασαν φέτος στα 380 δισ. δολ., ποσό κατά 20% μεγαλύτερο από πέρυσι

Επενδυτική φρενίτιδα επικρατεί στη Wall Street, καθώς η απληστία των επενδυτών για μεγάλα κέρδη τους οδηγεί μαζικά σε δομημένα ομόλογα και περιπλοκές τιτλοποιήσεις, με αποτέλεσμα να καταγράφεται φέτος η μεγαλύτερη έκρηξη συναλλαγών του είδους μετά την παράνοια που οδήγησε στη χρηματοπιστωτική κρίση του 2007. Σύμφωνα με την εταιρεία δεδομένων του χρηματιστηρίου του Λονδίνου, LSEG, το ύψος των συναλλαγών του είδους έφθασε φέτος στα 380 δισ. δολ. Το ποσό αυτό είναι τουλάχιστον κατά 20% μεγαλύτερο από εκείνο της αντίστοιχης περιόδου του περασμένου έ-

Οι επισφαλείς επενδύσεις αφορούν μεταξύ άλλων ομόλογα συνδεδεμένα με κέρδη από πικάντικες φτερούγες κοτόπουλου και δίσκους της Σακίρα.

τους και αυξημένο κατά περίπου 1 δισ. δολ. από το σύνολο του 2021, οπότε είχε καταγραφεί η προηγούμενη μεγαλύτερη επενδυτική έκρηξη μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση.

Πρόκειται για ιδιαίτερες επισφαλείς επενδύσεις, καθώς αφορούν ομόλογα συνδεδεμένα με κέρδη από πικάντικες φτερούγες κοτόπουλου, κέντρα δεδομένων, δίσκους της Σακίρα και μουσικούς καταλόγους. Όπως σχολιάζει σχετικό δημοσίευμα των Financial Times, οι συμφωνίες του είδους σκιαγραφούν το πώς η αισιοδοξία των αγορών και η διαρκής ισχύς της αμερικανικής οικονομίας δίνουν στις τράπεζες τη δυνατότητα να πουλήσουν μάλλον αδιαφανή επενδυτικά προϊόντα σε επενδυτές που θέλουν να διασφαλίσουν υψηλές αποδόσεις. Η βρετανική εφημερίδα τονίζει μάλιστα πως η Wall Street αναζητά εδώ και πολύ καιρό

Η Wall Street αναζητεί εδώ και πολύ καιρό καινούργια είδη επενδύσεων, καθώς έχει αυξηθεί η ζήτηση για δομημένα επενδυτικά προϊόντα.

καινούργια είδη επενδύσεων σε όλο και πιο «σκοτεινές γωνιές της αγοράς», καθώς έχει αυξηθεί η ζήτηση για δομημένα επενδυτικά προϊόντα. Τις τελευταίες εβδομάδες έχουν πουληθεί ομόλογα συνδεδεμένα με τα έσοδα

της αμερικανικής αλυσίδας εστιατορίων Wingstop, που φημίζεται για τις νόστιμες φτερούγες κοτόπουλου, με τις πωλήσεις πετρελαίου από τις πετρελαιοπηγές που εκμεταλλεύεται η ExxonMobil, καθώς και με την υπο-

λογιστική ισχύ και τον χώρο που παρέχει η εταιρεία διαχείρισης κέντρων δεδομένων CloudHQ.

Η ασυνήθιστα μεγάλη αύξηση των συμφωνιών για πωλήσεις δομημένων ομολόγων έχει ενσπείρει ανησυχία σε ορισμένους επενδυτές, που εκφράζουν φόβους ότι οι διαχειριστές επενδύσεων δεν υπολογίζουν τον κίνδυνο, ούτε λαμβάνουν μέτρα προστασίας έναντι του επενδυτικού ρίσκου.

Οι αναλυτές του κλάδου επιμένουν, πάντως, πως το μέγεθος της αγοράς που έχει δημιουργηθεί από όλες αυτές τις τιτλοποιήσεις είναι αρκετά μικρό ώστε να αποφεύγεται ο συστημικός κίνδυνος. Τα δομημένα ομόλογα προσελκύουν συνήθως τους επενδυτές της Wall Street σε περιόδους που άλλες επενδύσεις δεν αποδίδουν σημαντικά και οι προμήθειες των τραπεζών είναι μειωμένες σε σύγκριση με παλαιότερες εποχές.

Όταν πρόκειται για δομημένα προϊόντα, οι προμήθειες των τραπεζών ως ποσοστό επί της αξίας μιας συμφωνίας είναι συνήθως υψηλότερες σε σύγκριση με τις προμήθειες που χρεώνουν στις εκδόσεις κρατικών ομολόγων ή εταιρικού χρέους.

Στο μεταξύ, οι ασφαλιστικές εταιρείες και πολλοί θεσμικοί επενδυτές ψάχνουν εδώ και καιρό πού να τοποθετήσουν το κύμα περιουσιακών στοιχείων που συγκεντρώνουν από συνταξιούχους και άλλους φορείς οι οποίοι αναζητούν αποδοτικές επενδύσεις. Ο Μπέντζαμιν Φερνάντεζ, επικεφαλής του τομέα δομημένων τίτλων στην Barclays, ανέλαβε προσφάτως τις συμφωνίες για τα ομόλογα τα συνδεδεμένα με τα έσοδα από φτερούγες κοτόπουλου και με τα έσοδα από τις πωλήσεις πετρελαίου. Τις έκλεισε και τις δύο την ίδια ημέρα και μιλώντας στους Financial Times τονίζει ότι «είναι η πρώτη φορά που κλείσαμε δύο συμφωνίες μέσα σε μία ημέρα, αλλά προβλέπω πως αυτό θα γίνεται εφεξής όλο και συχνότερα, καθώς επεκτείνεται η αγορά των σκοτεινών τίτλων».

HELLENIC BANK

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

15.11.24 - 12.01.25

ΣΤΗ ΤΑΦΡΟ ΝΤ'ΑΒΙΔΑ

Χορηγοί:

ALAMBRA

MOO

ZORPAS

PARK PALATSO

VASSOS Psarolimano

Primo

Fontana

Parex

Pharma LEAD

ION ΓΙΑ ΠΙΑΤΑ

LUNO COFFEE

GIANTS

Χορηγός Επικοινωνίας:

LOVE 100.7 FM 98.1 & 105.7

Στο στόχαστρο Τραμπ οι αρχές εποπτείας των τραπεζών

Στο τραπέζι ακόμη και η αναδιάρθρωση της υπηρεσίας Ασφαλείας Καταθέσεων

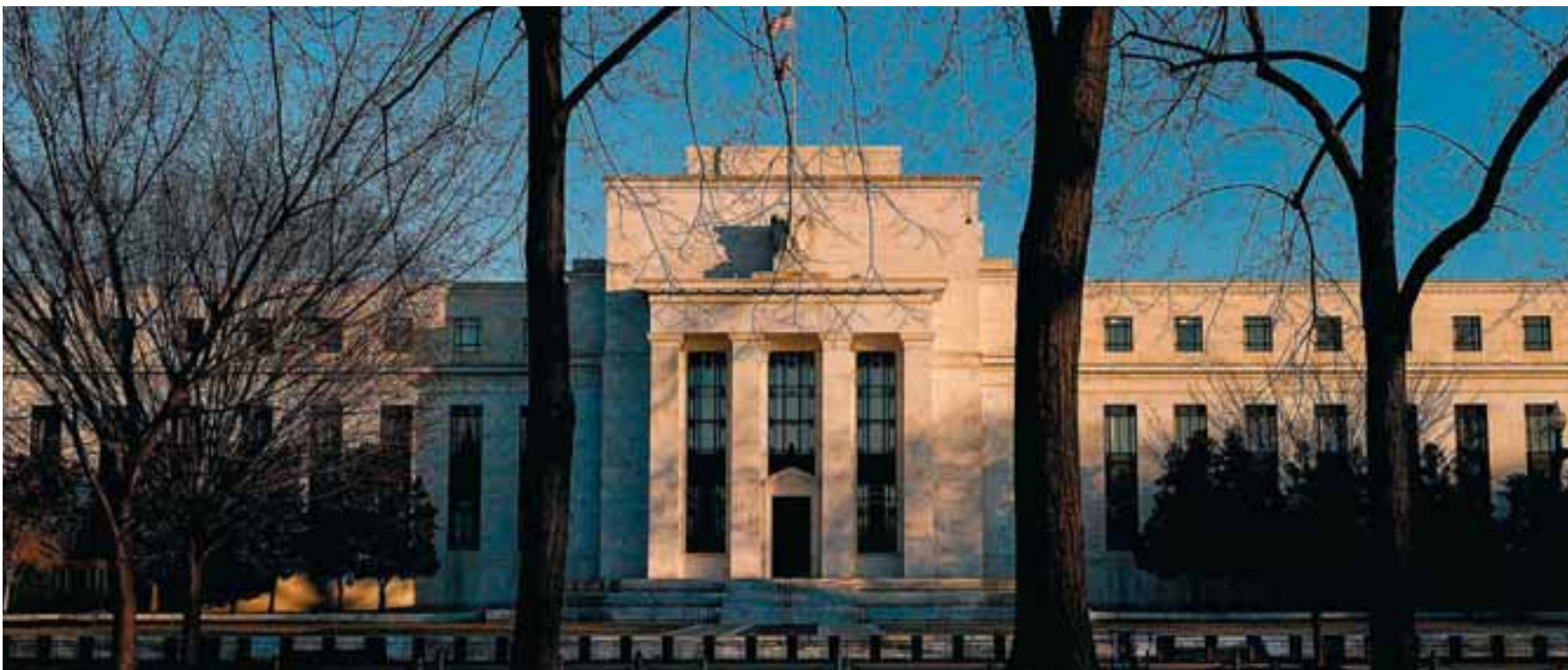
Η μεταβατική ομάδα της νέας κυβέρνησης του εκλεγμένου προέδρου των ΗΠΑ, Ντόναλντ Τραμπ, έχει αρχίσει να διερευνά τρόπους για μια δραστηκότητα εννοποίηση, συρρίκνωση ή ακόμη και εξάλειψη των αρμοδίων εποπτικών αρχών για τη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ της αμερικανικής εφημερίδας The Wall Street Journal, η οποία επικαλείται έγκυρες πηγές, σε πρόσφατες συνεντεύξεις με πιθανούς υποψηφίους για την ηγεσία των τραπεζικών ρυθμιστικών φορέων, σύμβουλοι του Ντόναλντ Τραμπ και αξιωματούχοι του νεοσύσταθεντος υπουργείου Κυβερνητικής

Αποτελεσματικότητας ρώτησαν, για παράδειγμα, εάν ο εκλεγμένος πρόεδρος θα μπορούσε να καταργήσει την ομοσπονδιακή υπηρεσία Ασφαλείας Καταθέσεων (FDIC). Οι σύμβουλοι ζήτησαν από τους υποψηφίους για το FDIC και το Γραφείο Ελέγχου Νομίματος, εάν η ασφάλεια καταθέσεων θα μπορούσε στη συνέχεια να απορροφηθεί από το υπουργείο Οικονομικών. Βέβαια, θα πρέπει να επισημανθεί πως η οποιαδήποτε τέτοια κίνηση για εξάλειψη των

Τα στελέχη των τραπεζών αισιοδοξούν ότι κανονισμοί για την επάρκεια κεφαλαίων και την προστασία των καταναλωτών θα χαλαρώσουν.

προαναφερθεισών υπηρεσιών απαιτεί την έγκριση του Κογκρέσου. Αν και κατά τη θητεία τους οι προηγούμενοι πρόεδροι είχαν αναδιοργανώσει και μετονομάσει τους ομοσπονδιακούς φορείς, ουδέποτε η Ουάσιγκτον έκλεισε μια σημαντική υπηρεσία επιπέδου υπουργικού συμβουλίου και σπάνια κατήργησε οργανισμούς, όπως εκείνος της ασφαλείας καταθέσεων.

Τα στελέχη των τραπεζών, πάντως, αισιοδοξούν ότι ο Ντόναλντ Τραμπ θα χαλαρώσει μια σειρά από κανονισμούς για την επάρκεια κεφαλαίων και την προστασία των καταναλωτών, καθώς και τον ενδελεχή έλεγχο των κινήσεων συσπείρωσης στον κλάδο με εξαγορές και συγχωνεύσεις. Πέραν τούτων, η υπηρεσία για τη θωράκιση των καταθέ-

Οι σύμβουλοι του Τραμπ και οι πιθανοί υποψήφιοι για να αναλάβουν την ηγεσία των τραπεζικών ρυθμιστικών φορέων έχουν εξετάσει και προτάσεις για αναδιάρθρωση και της ίδιας της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ.

σεων θεωρείται σχεδόν ιερή. Οποιαδήποτε κίνηση η οποία θα απειλούσε να υπονομεύσει ακόμη και την αντίληψη για την ασφάλιση των καταθέσεων, θα μπορούσε γρήγορα να προκαλέσει σεισμικές δονήσεις στις τράπεζες και σε μια κρίσιμη κατάσταση να γιγαντώσει τους φόβους των πελατών. Ειδικά, μάλιστα, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι εξαιτίας της πτώχευσης πολλών τραπεζών το 2023, οι καταθέτες πανικοβλήθηκαν μήπως οι καταθέσεις τους δεν ήταν ασφαλείς σε μικρότερες τράπεζες. Πολλοί τότε κατέφυγαν στις μεγαλύτερες από τις μεγάλες τράπεζες, οι οποίες λογίζονται ως καιρία σημαντικές, ώστε ποτέ η ομοσπονδιακή κυβέρνηση να μην τις άφηνε να χρεοκοπήσουν. Εκτοτε, οι τράπεζες ζητούν ευρύτερη διασφάλιση καταθέσεων για να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους τα μικρότερα πιστωτικά ιδρύματα.

Οι μέχρι τώρα συζητήσεις δείχνουν

πόσο δραστηκή προσέγγιση θα είναι αυτή που θα μπορούσε να ακολουθήσει ο Τραμπ, αποσκοπώντας να μειώσει το μέγεθος της κυβέρνησης και να χαλαρώσει την εποπτεία, συμπεριλαμβανομένου του στενά ελεγχόμενου χρηματοπιστωτικού κλάδου. Πιθανοί υποψήφιοι για να αναλάβουν τον εποπτικό ρόλο επί των τραπεζών έχουν συνεντεύξεις με τον ορισθέντα για υπουργό Οικονομικών Σκοτ Μπέσεντ και το νέο υπουργείο, το αποκαλούμενο Κυβερνητικής Αποτελεσματικότητας, υπό τον Ελον Μασκ και τον Βίβεκ Ραμασουάμι. Ο μεγιστάνας Μασκ έχει ζητήσει και την κατάργηση του Γραφείου Οικονομικής Προστασίας των Καταναλωτών, μια υπηρεσία που οι Ρεπουμπλικανοί μισούσαν εδώ και καιρό. «Υπάρχουν πάρα πολλοί αλληλοεπικαλυπτόμενοι ρυθμιστικοί φορείς», είπε ο Μασκ. Οι σύμβουλοι του Τραμπ και οι πιθανοί υποψήφιοι έχουν εξετάσει και προτάσεις

είτε για συνδυασμό είτε για αναδιάρθρωση των κύριων ρυθμιστικών Αρχών των τραπεζών, ήτοι της υπηρεσίας για την ασφάλεια καταθέσεων και τον έλεγχο του νομίματος και της ίδιας της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ, ανέφερε η WSJ.

Ο βουλευτής Αντι Μπαρ, Ρεπουμπλικανός από το Κεντάκι και σύμμαχος του Τραμπ στην Επιτροπή Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών της Βουλής των Αντιπροσώπων, έχει υποστηρίξει το σχέδιο για την εξάλειψη ή τη δραστηκή αλλαγή του Γραφείου Χρηματοπιστωτικής Προστασίας Καταναλωτών (CFPB), τονίζοντας πως θέλει να απαλλαγεί από ό,τι ο ίδιος αποκαλεί «ένα φάρμακο διά πάσαν νόσον». Είναι αξιοσημείωτο πως στις Ηνωμένες Πολιτείες οι τράπεζες έχουν μια σχέση αγάπης-μίσους, όταν πρόκειται για την επίβλεψη πολλών ρυθμιστικών Αρχών. Σε κάποιους αρέσει, στον βαθμό που τους επιτρέπει να επι-

λέγουν μεταξύ διαφορετικών υπηρεσιών, επιδιώκοντας πιο επιεική αντιμετώπιση. Συχνά, όμως, παραπονιούνται για ανάμεικτα μηνύματα και αντιφατικές αποφάσεις. «Θα μπορούσαμε να εξορθολογίσουμε το σύστημα ρυθμίσεων του τραπεζικού κλάδου», δήλωσε η πρόην πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Ασφαλείας Καταθέσεων (FDIC) Σίλα Μπέαρ. «Αλλά είναι πραγματικά δύσκολο να γίνει». Πάντως, όπως προέθεσε, μία πρόταση για την εξάλειψη μιας ρυθμιστικής Αρχής τραπεζών θα δυσκολευόταν ιδιαίτερα να εξασφαλίσει την αναγκαία στήριξη τόσο του ίδιου του κλάδου όσο και του Κογκρέσου. «Οι τράπεζες μπορεί να διαμαρτύρονται, αλλά στο τέλος της ημέρας τους αρέσει να έχουν τη δική τους ρυθμιστική Αρχή, με την οποία έχουν σχέση», συμπλήρωσε η Σίλα Μπέαρ στη Wall Street Journal. «Το συγκεκριμένο στάτους κβό τους ικανοποιεί».

Σε χαμηλό επτά τριμήνων υποχώρησε η ανάπτυξη της οικονομίας της Ινδίας

Η Ινδία, ως η ταχύτερα αναπτυσσόμενη από τις μεγάλες οικονομίες του κόσμου έως σήμερα, στόχευε ψηλά, καθώς πολλοί μιλούσαν τελευταία για μια «νέα Κίνα». Αυτή την πορεία θριάμβου της χώρας, όμως, φαίνεται να έχει ανακόψει μια σειρά παραγόντων, με τα στοιχεία του ΑΕΠ να είναι απογοητευτικά: μεταξύ Ιουλίου και Σεπτεμβρίου η ανάπτυξη της οικονομίας της Ινδίας υποχώρησε σε χαμηλό επτά τριμήνων, στο 5,4%, πολύ κάτω από την πρόβλεψη της κεντρικής τράπεζας της Ινδίας (RBI) για 7%. Παρά το γεγονός ότι η ινδική οικονομία εξακολουθεί να εμφανίζει πολύ καλές επιδόσεις σε σύγκριση με τις ανεπτυγμένες χώρες, ο ρυθμός αυτός σηματοδοτεί επιβράδυνση.

Οι οικονομολόγοι αποδίδουν την επιβράδυνση αυτή σε διάφορους παράγοντες. Η καταναλωτική ζήτηση έχει αποδυναμωθεί, οι ιδιωτικές επενδύσεις είναι υποτονικές εδώ και χρόνια, και οι κρατικές δαπάνες—ένας βασικός μοχλός ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια—έχουν υποχωρήσει. Οι εξαγωγές αγαθών της Ινδίας παρά τις προσπάθειες εδώ και καιρό κατείχαν μερίδιο μόλις 2% σε παγκόσμιο επίπεδο το 2023.

Οι εταιρείες ταχέως κινούμενων κα-

Η επιβράδυνση οφείλεται στη μείωση της καταναλωτικής ζήτησης, στις υποτονικές ιδιωτικές επενδύσεις και στην πτώση των κρατικών δαπανών.

ταναλωτικών αγαθών (FMCG) εμφανίζουν χλιαρές πωλήσεις, ενώ οι μισθοδοσίες στις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες συρρικνώθηκαν το τελευταίο τρίμηνο.

Πιο αισιόδοξη εμφανίζεται η υπουργός Οικονομικών Νιρμάλα Σιθάραμαν που αποδίδει τη χαμηλή ανάπτυξη στη μείωση των κρατικών δαπανών κατά τη διάρκεια ενός τριμήνου, όπου οι εκλογές βρέθηκαν στο επίκεντρο. Η ίδια εκτιμά ότι η ανάπτυξη του τρίτου τριμήνου θα αντισταθμίσει την πρόσφατη πτώση.

Ορισμένοι οικονομολόγοι και ένα πρώην μέλος της ομάδας νομισματικής πολιτικής της RBI υποστηρίζουν ότι το να εστιάζει η κεντρική τράπεζα στη συγκράτηση του πληθωρισμού έχει οδη-

Η ανάπτυξη της Ινδίας υποχώρησε σε χαμηλό επτά τριμήνων, στο 5,4%, πολύ κάτω από την πρόβλεψη της κεντρικής τράπεζας της Ινδίας για 7%.

γήσει σε υπερβολικά περιοριστικά επιτόκια, γεγονός που ενδεχομένως να καταιγίζει την ανάπτυξη. Η RBI έχει διατηρήσει τα επιτόκια αμετάβλητα για σχεδόν δύο χρόνια, κυρίως λόγω της αύξησης του πληθωρισμού.

Ο πληθωρισμός της Ινδίας εκτινάχθηκε στο 6,2% τον Οκτώβριο, ξεπερνώντας το ανώτατο όριο του στόχου

της κεντρικής τράπεζας (4%) και φθάνοντας σε υψηλό 14 μηνών, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία. Οι τιμές των λαχανικών, για παράδειγμα, αυξήθηκαν άνω του 40% τον Οκτώβριο.

Οι οικονομολόγοι επισημαίνουν ότι παρά τις πιστώσεις λιανικής που σημείωσαν ρεκόρ και τα αυξανόμενα δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις—που δείχνουν ότι

οι άνθρωποι δανείζονται για να χρηματοδοτήσουν την κατανάλωση ακόμη και εν μέσω υψηλών επιτοκίων—, η ζήτηση εξασθενεί.

Δύο ταχύτερες

Η συνεχιζόμενη κρίση επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι η οικονομία της Ινδίας λειτουργεί σε μια «τροχιά δύο ταχυτήτων», λόγω των αποκλινοουσών επιδόσεων της «παλαιάς και της νέας οικονομίας», εξηγούν οι αναλυτές.

Η παλαιά οικονομία που περιλαμβάνει τον τεράστιο άτυπο τομέα, συμπεριλαμβανομένων των μεσαίων και των μικρών βιομηχανιών, της γεωργίας και των παραδοσιακών εταιρειών, εξακολουθεί να περιμένει τις μεταρρυθμίσεις που εκκρεμούν από καιρό.

Αντίθετα, η νέα οικονομία, η οποία διαμορφώνεται από την έκρηξη των εξαγωγών υπηρεσιών μετά την COVID-19, παρουσίασε ισχυρή ανάπτυξη το 2022-2023. Η Ινδία αναδείχθηκε ο μεγαλύτερος κόμβος για τα Global Capability Centers (GCC), τα οποία προσφέρουν offshore υπηρεσίες υψηλού επιπέδου. Τα κέντρα αυτά επικεντρώνονται στην έρευνα και ανάπτυξη, στον μηχανολογικό σχεδιασμό και στις συμβουλευτικές υπηρεσίες, δημιουργώντας

έσοδα ύψους 46 δισ. δολαρίων και απασχολώντας έως και 2 εκατομμύρια εργαζομένους υψηλής εξειδίκευσης. Το γεγονός αυτό τροφοδότησε την κατανάλωση υποστηρίζοντας τη ζήτηση για πολυτελή αγαθά, ακίνητα και ακριβά αυτοκίνητα. Για 2 έως 2,5 χρόνια μετά την πανδημία, αυτό οδήγησε σε αύξηση των καταναλωτικών δαπανών. Με την εδραίωση των GCC σε μεγάλο βαθμό και τη μετατόπιση των καταναλωτικών προτύπων, η άνοδος των δαπανών συρρικνώνεται.

Πλέον η παλαιά οικονομία φαίνεται να μην έχει αναπτυξιακό καταλύτη, ενώ η νέα οικονομία επιβραδύνεται. Οι ιδιωτικές επενδύσεις είναι ζωτικής σημασίας, αλλά χωρίς ισχυρή καταναλωτική ζήτηση οι επιχειρήσεις δεν θα επενδύσουν. Χωρίς επενδύσεις που θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας και θα ενισχύσουν τα εισοδήματα, η καταναλωτική ζήτηση δεν μπορεί να ανακάμψει.

Οι μέσοι δασμοί της Ινδίας έχουν αυξηθεί από 5% το 2013-2014 σε 17%, υψηλότεροι σε σχέση με άλλες ασιατικές χώρες που συναλλάσσονται με τις ΗΠΑ, υπονομεύοντας την ανταγωνιστικότητα των ινδικών προϊόντων στις παγκόσμιες αγορές.

Η Bundesbank μειώνει τις προβλέψεις για ανάπτυξη της γερμανικής οικονομίας

Η γερμανική οικονομία μετά βίας θα αναπτυχθεί το 2025, έπειτα και από τη νέα συρρίκνωση που εκτιμάται ότι θα εμφανίσει το 2024, όπως προβλέπει η Bundesbank. Σύμφωνα με την κεντρική τράπεζα της Γερμανίας, το ΑΕΠ της χώρας θα μειωθεί κατά 0,2% το 2024. Σημειώνεται ότι η πρόβλεψη του Ιουνίου μίλούσε για αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,3%.

Για το 2025 αναμένεται ανάπτυξη μόλις 0,2%, έναντι 1,1% που προέβλεπαν οι προηγούμενες εκτιμήσεις. Εάν οι ΗΠΑ κάνουν πράξη την απειλή τους για επιβολή δασμών στις εισαγωγές,

Εκτιμά ότι το ΑΕΠ της χώρας θα αυξηθεί μόλις κατά 0,2% το 2025, ενώ βλέπει μείωση σε περίπτωση επιβολής δασμών από τις ΗΠΑ.

τότε το ΑΕΠ θα μειωθεί εκ νέου, εκτιμά η Bundesbank.

«Η γερμανική οικονομία δυσκολεύεται όχι μόνο λόγω των επίμονων οικο-

Στο μέτωπο του πληθωρισμού η Bundesbank εκτιμά ότι θα παραμείνει υψηλός, πέφτοντας μόνο οριακά το 2025 στο 2,4% από 2,5%.

νομικών εμποδίων, αλλά και λόγω δομικών προβλημάτων», είπε ο πρόεδρος της Bundesbank Ιοακίμ Νάγκελ κάνοντας ειδική αναφορά στις δυσκολίες του βιομηχανικού τομέα. «Η αγορά εργασίας, επίσης, αντιδρά τώρα εμφανώς στην παρατεταμένη αδυναμία της οικονομικής δραστηριότητας», πρόσθεσε.

Οι νέες προβλέψεις επιδεινώνουν τις ήδη κλωμές προοπτικές της μεγαλύτερης οικονομίας της Ευρώπης, καθώς οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μεγάλες βιομηχανίες και οι εταιρείες αυτοκινήτων επιτείνονται από την πολιτική ανατα-

ραχή ενόψει των πρόωρων εκλογών που θα πραγματοποιηθούν τον Φεβρουάριο αλλά και από την επιστροφή του Ντόναλντ Τραμπ στον Λευκό Οίκο.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Bundesbank, η γερμανική οικονομία θα είναι στάσιμη τον χειμώνα και θα αρχίσει να ανακάμπτει με αργούς ρυθμούς μόνο κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους.

Για το 2026 αναμένονται ρυθμοί ανάπτυξης 0,8% και για το 2027 0,9%.

Οι κίνδυνοι για τη Γερμανία προκύπτουν κυρίως από τις πολιτικές του Τρα-

μπ, με την Bundesbank να σημειώνει ότι «η ισχυρή εξάρτηση από τις εξαγωγές καθιστά την οικονομία ευάλωτη σε μια μείωση της εξωτερικής ζήτησης, ως αποτέλεσμα των απωλειών στο παγκόσμιο εμπόριο που θα μπορούσε να πυροδοτήσει μια περιοριστική εμπορική πολιτική».

Στο μέτωπο του πληθωρισμού η Bundesbank εκτιμά ότι θα παραμείνει υψηλός, πέφτοντας μόνο οριακά το 2025 στο 2,4% από 2,5%. Όμως τα επόμενα χρόνια αναμένεται να επιστρέψει σταδιακά στο 2%.

Υψηλής ποιότητας λύσεις ομαδοποιημένων μεταφορών. Ανταγωνιστικές τιμές και ταχύτητα.

Σάρωστε αυτόν τον QR κωδικό και μάθετε περισσότερα!

We add value to your business. | gapgroup.com

Ο πρώην πρόεδρος της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, υπογραμμίζει πως σήμερα δεν είναι πλέον βιώσιμο το οικονομικό μοντέλο που βασίζεται στην εξωτερική ζήτηση και στους χαμηλούς μισθούς.

«Καμπανάκι» Ντράγκι για την ευρωπαϊκή οικονομία

Αναφερόμενος στους νέους κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ο πρώην πρόεδρος της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, κάλεσε χθες όλες τις χώρες της Ε.Ε. «να αξιοποιήσουν την επταετή περίοδο προσαρμογής για να συγκεντρώσουν πρόσθετα διαθέσιμα κεφάλαια ύψους 700 δισ. ευρώ και να τα διαθέσουν για επενδύσεις». Μιλώντας στο Παρίσι από το βήμα του ετήσιου συμποσίου του Centre for Economic Policy Research (CEPR), ο κ. Ντράγκι τόνισε ότι ένα τέτοιο ποσό θα κάλυπτε «ένα σημαντικό ποσοστό των αναγκών για δημοσιεύς επενδύσεις αλλά και τη χρηματοδότηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που η Ευρώπη χρειάζεται επειγόντως, ελλείψει ενός

επί χρόνια οι πολιτικές των χωρών της Ε.Ε. δέχθηκαν μια αναιμική αύξηση των μισθών προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών προϊόντων έναντι των προϊόντων άλλων χωρών, αλλά έτσι «επιδείνωσαν τον κύκλο εισοδήματος-κατανάλωσης, ενώ παράλληλα δεν είχαν τη δυνατότητα ελιγμών στη δημοσιονομική πολιτική για να αντιμετωπίσουν την αναιμική εγχώρια ζήτηση». Έτσι ο πρώην πρόεδρος της ΕΚΤ υπογράμμισε ότι σήμερα «δεν είναι πλέον βιώσιμο» αυτό το οικονομικό μοντέλο που βασίζεται στην εξωτερική ζήτηση και στους χαμηλούς μισθούς.

Τόνισε, επίσης, ότι είναι αναγκαίος ένας συνδυασμός διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και μακροοικονομικών πολιτικών για να αναθερμανθεί η ανάπτυξη, ενώ πρόσθεσε ότι έχει αλλάξει ακόμη και η έννοια της «διαρθρωτικής μεταρρύθμισης». «Πριν από δέκα χρόνια, ο όρος αναφερόταν κυρίως στην αύξηση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας και στη συμπίεση των μισθών. Όπως εξήγησε, σήμερα ο ίδιος όρος σημαίνει αύξηση της παραγωγικότητας χωρίς απώλειες θέσεων εργασίας, αλλά περισσότερο μέσω της αναβάθμισης των δεξιοτήτων των ανθρώπων.

Ο κ. Ντράγκι κατέληξε τονίζοντας ότι η Ευρώπη δεν έχει άλλο χρόνο για χάσιμο. «Θα ήταν παρήγορο να πιστέψουμε ότι αυτά τα προβλήματα είναι λιγότερο σοβαρά από όσα φαίνονται και ότι, ως πλούσια ήπειρος, η Ευρώπη μπορεί να εισέλθει σε μια φάση διαχείρισης παρακαμψίας. Αλλά η πραγματικότητα είναι ότι δεν υπάρχει τίποτα παρήγορο σε αυτήν την προοπτική. Αν η Ευρώπη συνεχίσει με τον δικό της ρυθμό αύξησης της μέσης παραγωγικότητας από το 2015, σε 25 χρόνια η οικονομία της θα είναι όση και σήμερα, ενώ θα αυξάνονται οι δαπάνες για συντάξεις, ενέργεια, άμυνα και ψηφιοποίηση.

Να «απαντά» με επιβολή δασμών η Κομισιόν ζητούν αξιωματούχοι

Φόβοι για νέο κύμα φθηνών κινεζικών εισαγωγών στην Ε.Ε. λόγω Τραμπ

Ενόψει της δεύτερης θητείας του Ντόναλντ Τραμπ και του νέου εμπορικού πολέμου που έχει ήδη εξαγγείλει ο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ, στην Ε.Ε. εντείνονται οι πιέσεις για να διευρυνθούν οι δυνατότητες της Κομισιόν ώστε να μπορεί να επιβάλλει δασμούς και γενικότερα να προβαίνει σε αντίποινα όταν εκτιμά ότι βάλλεται από αθέμιτες πρακτικές άλλων χωρών. Ζητούμενο για πολλούς Ευρωπαίους αξιωματούχους είναι να μπορούν οι Βρυξέλλες να προστατεύσουν τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες από τον αθέμιτο ανταγωνισμό της Κίνας, καθώς εκτιμάται πως σε περίπτωση εμπορικού πολέμου η Ε.Ε. δεν θα μπορέσει να υπερασπισθεί τις βιομηχανίες της με όσα μέσα διαθέτει έως τώρα. Αιτία της ανησυχίας είναι οι διχογνωμίες και τα αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα ανάμεσα στα κράτη-μέλη που μπορούν να λειτουργήσουν ως τροχοπέδη στην επιβολή μέτρων για την προστασία των ευρωπαϊκών βιομηχανιών από μια πλημμύρα φθηνών κινεζικών προϊόντων. Μιλώντας στους Financial Times σε καθεστώς ανωνυμίας, αξιωμα-

Ζητούμενο για πολλούς Ευρωπαίους αξιωματούχους είναι να μπορούν οι Βρυξέλλες να προστατεύσουν τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες από τον αθέμιτο ανταγωνισμό της Κίνας, καθώς εκτιμάται πως σε περίπτωση εμπορικού πολέμου η Ε.Ε. δεν θα μπορέσει να υπερασπισθεί τις βιομηχανίες της με όσα μέσα διαθέτει έως τώρα.

Αιτία της ανησυχίας είναι οι διχογνωμίες ανάμεσα στα κράτη-μέλη, που μπορεί να λειτουργήσουν ως τροχοπέδη στην επιβολή νέων μέτρων.

τούχους της Ε.Ε. τόνισε πως «με το θέμα της Κίνας έχουμε διαπιστώσει πόσο εύκολα διχάζεται η Ε.Ε. όταν της ασκεί πιέσεις κάποιος άλλος».

Οι πιέσεις εκπορεύονται από τη δικαιολογημένη ανησυχία των ευρωπαϊκών αρχών ότι οι αγορές της Ε.Ε. θα κατακλυσθούν από φθηνές κινεζικές εισαγωγές εάν και εφόσον ο Ντόναλντ Τραμπ υλοποιήσει τις απειλές του για εξοντωτικούς δασμούς της τάξης του 60% στις εισα-

γωγές κινεζικών προϊόντων. Στην περίπτωση αυτή η Κίνα θα σπεύσει να στρέψει τα προϊόντα της σε άλλες αγορές με τη γνωστή πρακτική του ντάμπινγκ, μειώνοντας εν ολίγοις περαιτέρω τις τιμές. Και βέβαια οι ευρωπαϊκές αγορές θα είναι από τις πρώτες που θα βρεθούν στο στόχαστρό της. Το πρόβλημα είναι ότι βάσει όσων ισχύουν στην Ε.Ε., αν σε ένα μέτρο όπως, για παράδειγμα, η επιβολή δασμών, προβάλλουν αντιρρήσεις τουλάχιστον

τέσσερις χώρες-μέλη που συγκεντρώνουν το 35% του πληθυσμού της Ε.Ε., τότε η Κομισιόν δεν μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή του. Και ο κίνδυνος να συμβεί κάτι τέτοιο είναι ορατός, δεδομένου ότι τον Οκτώβριο η Γερμανία, η οποία ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την αγορά της Κίνας, μαζί με άλλες τέσσερις χώρες προέβλεπε αντιρρήσεις στην επιβολή δασμών στα κινεζικά ηλεκτροκίνητα οχήματα.

Εξάλλου, ακόμη και όταν επιτυγχάνεται πλήρης συναίνεση μεταξύ των χωρών-μελών, οι διαδικασίες της Ε.Ε. καθυστερούν πολύ. Αυτό σημαίνει πως η Ε.Ε. θα βρίσκεται εγκλωβισμένη σε εσωτερικές διαδικασίες, ενώ Ουάσινγκτον και Πεκίνο θα επιβάλλουν αυτομάτως δασμούς εκατέρωθεν και θα κορηγούν επιδοτήσεις στις βιομηχανίες τους.

Μιλώντας για το θέμα στους Financial Times, η Ζαμπίνε Βέγιαντ, διαπραγματευτριά της Ε.Ε. για θέματα Εμπορίου, τόνισε την ανάγκη «να συμπεριλάβουμε στις προσπάθειές μας και την ενίσχυση των αμυντικών μας όπλων» και διευκρίνισε πως «θα μπορέσουμε να μείνουμε πιστοί στη δέσμευσή μας για ανοικτή αγορά μόνον αν είμαστε σε θέση να υπερασπιστούμε την ενιαία αγορά». Όπως τόνισε, άλλωστε, στη βρετανική εφημερίδα ο Ιγνάσιο Γκαρσία Μπερέρο, πρώην στέλεχος της Κομισιόν, «η Ε.Ε. τείνει να ακολουθεί πιστά τους κανόνες, αλλά έτσι περιορίζονται οι δυνατότητές της να δράσει».

Οι σχετικές συνομιλίες βρίσκονται προς το παρόν σε αρχικό στάδιο, αλλά λειτουργήσε ως εναρκτήριο λάκτισμα η πρόσφατη συνέντευξη του επιτρόπου Εμπορίου και αντιπροέδρου της Κομισιόν, Στεφάν Σεζουρνέ, στους FT, στο πλαίσιο της οποίας επισήμανε ότι η Ε.Ε. δεν μπορεί να αποτελέσει «επιτακτικό κέντρο για την παγκόσμια πλεονασματική παραγωγή». Προειδοποίησε επιπλέον ότι αν η Ε.Ε. παραδοθεί στην επέλαση των φθηνών κινεζικών εισαγωγών, θα γνωρίσει «βραχυπρόθεσμη οικονομική κρίση». Πρόσθετος κίνδυνος είναι, άλλωστε, η διαφανιζόμενη προοπτική σημαντικής υποτίμησης του γουάν από το Πεκίνο που το σχεδιάζει ως μέτρο για να περιορίσει τη ζημία από τους δασμούς της Ουάσινγκτον. Μια υποτίμηση του κινεζικού νομίσματος θα καταστήσει ακόμη φθηνότερα τα κινεζικά προϊόντα και η Ε.Ε. θα αγωνίζεται μάταια να προστατεύσει τις βιομηχανίες της.

Είναι κοντά ο στόχος για πληθωρισμό 2%

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα μειώσει τα επιτόκια περαιτέρω καθώς το επισημοποιημένο πληθωρισμό τελειώνει, κάνοντας την επιστροφή του δείκτη τιμών καταναλωτή στον στόχο του 2% εφικτή, δήλωσε η Κριστίν Λαγκάρντ. Επειτα από μια παρατεταμένη περίοδο περιοριστικής νομισματικής πολιτικής, η ακρίβεια των οικονομικών προβλέψεων έχει βελτιωθεί και οι αξιωματούχοι μπορούν να εστιάσουν στη διαχείριση των μελλοντικών

κινδύνων, χωρίς να ανησυχούν για τις επιπτώσεις των προηγούμενων σοκ, είπε η πρόεδρος της ΕΚΤ, σύμφωνα με το Bloomberg. Εκτίμησε, μάλιστα, ότι ο ακόμην υψηλός πληθωρισμός στις υπηρεσίες θα υποχωρήσει τους επόμενους μήνες. «Παρότι δεν έχουμε φθάσει ακόμη εκεί, είμαστε κοντά στην επίτευξη του στόχου μας», σημείωσε η Λαγκάρντ. «Εάν τα στοιχεία συνεχίσουν να επιβεβαιώνουν το βασικό μας σενάριο, η

κατεύθυνση της πορείας μας είναι ξεκάθαρη και περιμένουμε να μειώσουμε περαιτέρω τα επιτόκια».

Ακόμη και έπειτα από τέσσερις επιτοκιακές μειώσεις, η ΕΚΤ συνεχίζει να θεωρεί ότι τα επιτόκια περιορίζουν την οικονομική δραστηριότητα στα τρέχοντα επίπεδά τους. Οι περισσότεροι αξιωματούχοι λένε ότι η νομισματική πολιτική μπορεί να κινηθεί σταδιακά σε ουδέτερα επίπεδα, όπου ούτε περιορίζει, αλλά ούτε

και τονώνει την ανάπτυξη. Αυτά τα επίπεδα θα μπορούσαν να επιτευχθούν από τα μέσα του έτους, εκτιμούν οι αγορές. Οι νεότερες εκτιμήσεις της ΕΚΤ προβλέπουν επιτάχυνση της ανάπτυξης στο 1,1% το 2025, ενώ οι συγκρούσεις σε όλο τον κόσμο, η επανεκλογή του Ντόναλντ Τραμπ και η πολιτικά αναταραχή στο εσωτερικό της Ευρώζωνης θα μπορούσαν να φέρουν και χαμηλότερους ρυθμούς.

Στο Μιλάνο ο πιο ακριβός εμπορικός δρόμος

Σκηνικό σε ταινίες και δημοφιλής πορρισμός, η περίφημη Via Monte Napoleone στο Μιλάνο διασχίζει τα τείχη της ρωμαϊκής πόλης που ανήγειρε ο αυτοκράτορας Μαξιμιανός. Το 1783, το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα Monte Camerale di Santa Teresa άνοιξε τις πύλες του εκεί στο Palazzo Marliani, με αποστολή τη διαχείριση του δημόσιου χρέους. Λίγο μετά, ο ίδιος ο δρόμος πήρε το όνομά του από το εν λόγω ίδρυμα, ενώ στις αρχές του 19ου αιώνα ανακατασκευάστηκε σε νεοκλασικό στυλ, με παλάτια όπου ζούσαν οι μεγαλύτεροι αριστοκράτες της εποχής.

Σήμερα, κομψοί περαστικοί φορτωμένοι με τσάντες από τους οίκους Fendi, Loewe, Prada και άλλες επώνυμες ετικέτες συνωστιζονται στα στενά πεζοδρόμιά του. Καλώς ήρθατε στον πιο ακριβό προορισμό λιανικής στον κόσμο, που φέτος εκτόπισε την Πέμπτη Λεωφόρο της Νέας Υόρκης από την κορυφή. Η πιο πρόσφατη έκδοση του ετήσιου

Η περίφημη Via Monte Napoleone εκτόπισε την Πέμπτη Λεωφόρο της Νέας Υόρκης από την κορυφή.

παγκόσμιου δείκτη της αμερικανικής εταιρείας Cushman & Wakefield, ο οποίος ταξινομεί τις εμπορικές περιοχές με βάση τις τιμές ενοικίων, κατατάσσει πλέον τη Via Monte Napoleone πρώτη στη λίστα. Το μέσο ενοίκιο στην οδό έχει αυξηθεί στις 20.000 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, σε σύγκριση με 19.537 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο της Πέμπτης Λεωφόρου.

Το μικρό μέγεθος της Via Monte Napoleone –μίκους μόλις 350 μέτρων– αλλά και η κοντινή απόσταση από υπηρεσίες και κορυφαίους πολιτιστικούς χώρους είναι μεταξύ των βασικών πλεονεκτημάτων της, σύμφωνα με τον Γου-

λιέλμο Μιάνι, πρόεδρο της ένωσης Monte Napoleone District. «Δεν χωράνε όλα, κάτι που είναι πλεονέκτημα, καθώς ο περιορισμένος χώρος κάνει τον δρόμο ακόμα πιο αποκλειστικό», λέει ο Μιάνι, τον οποίο ο όμιλος αντιπροσωπεύει επίσης επιχειρήσεις στους διπλανούς παράδρομους, που μαζί με τη Via Monte Napoleone σχηματίζουν μια περιοχά γνωστή παγκοσμίως ως το «Χρυσό τετράγωνο της μόδας».

Οι μεγαλύτερες μάρκες στον διάσημο ιταλικό δρόμο καταγράφουν ετήσιες πωλήσεις ύψους 50 έως 100 εκατ. ευρώ, η Tiffany & Co. ετοιμάζεται να εγκατασταθεί με τη σειρά της στη Via Monte Napoleone, ενώ ο επί μακρόν ενοικιαστής Fendi επεκτείνεται. Η περιφέρεια Monte Napoleone λέει ότι 11 εκατ. άνθρωποι επισκέφθηκαν την περιοχή φέτος έως τον Νοέμβριο, ενώ ο μέσος αγοραστές ξόδεψε 2.500 ευρώ ανά αγορά μεταξύ Αυγούστου και Νοεμβρίου – ο υψηλότερος μέσος λογαριασμός στον

κόσμο, σύμφωνα με την εταιρεία αφορολόγητων αγορών Global Blue. Οι καταναλωτές φθάνουν με Maserati, Porsche και Ferrari, παρά τον περιορισμένο χώρο αποσκευών στα σπορ αυτοκίνητα, οι βιτρίνες είναι πάντα επρόχαρα στολισμένες και οι περαστικοί φωτογραφίζουν διακοσμημένες τουρτες σε εκθέσεις ζαχαροπλαστείου.

Η Fifth Avenue Association, ο οργανισμός που λειτουργεί ως φύλακας και επικεφαλής της οδού του Μανχάταν, επαινέσε το επίτευγμα της Monte Napoleone. «Οι επενδύσεις στο Μιλάνο αποδίδουν καρπούς, κάτι που είναι μια νίκη για τους αγοραστές, τις επιχειρήσεις και την πόλη συνολικά», δήλωσε η Μάντλιν Γουίλς, μεταβατική πρόεδρος του οργανισμού.

Παράλληλα, όμως, εξέφρασε επίσης τη βεβαιότητα ότι με νέες επενδύσεις και μια χρονιά-ρεκόρ για πωλήσεις στην Πέμπτη Λεωφόρο, «θα επιστρέψουμε στην κορυφή σε χρόνο μηδέν».

Το μέσο ενοίκιο στη διάσημη ιταλική οδό έχει αυξηθεί στις 20.000 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, σε σύγκριση με τις 19.537 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο της 5ης Λεωφόρου.

ALPHA BANK
www.alphabank.com.cy

Ζήστε ονειρεμένα ταξίδια!
Χρησιμοποιήστε τις κάρτες Mastercard της Alpha Bank από
15 Δεκεμβρίου 2024 έως 31 Μαρτίου 2025 και κερδίστε
δωροκουπόνια από τη Let's Go Tours by Amathus.
Ελάχιστο ποσό χρήσης κάρτας €5.000. Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

2 δωροκουπόνια των
€ 10.000
και 25 των € 4.000

ALPHA
SPEND & WIN

Υψηλοί οι φόροι, αλλά πληρώνουν λίγοι

Στο στόχαστρο του ΟΟΣΑ οι ιδιαιτερότητες του φορολογικού συστήματος οι οποίες εμποδίζουν τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Εφαρμόζουμε από τους υψηλότερους συντελεστές διεθνώς, τους οποίους όμως τελικώς καταλήγουν να πληρώνουν λίγοι. Ο ΦΠΑ 24%, που είναι από τους 6-7 υψηλότερους στην Ευρώπη, αφορά μόνο το 38% της κατανάλωσης, ενώ με τον ανώτατο συντελεστή της κλίμακας φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογούνται μόνο οι 4 στους 100. Δύο... ιδιαιτερότητες του ελληνικού φορολογικού συστήματος, οι οποίες συγκρατούν τον ρυθμό αύξησης των φορολογικών εσόδων και εμποδίζουν την πολυπόθητη «διεύρυνση της φορολογικής βάσης», αλλά και τη δημιουργία καλοπληρωμένων θέσεων εργασίας στην Ελλάδα βάσει στο «στόχαστρο» ο ΟΟΣΑ.

Ιδιαιτερότητα πρώτη: εφαρμόζουμε έναν από τους υψηλότερους συντελεστές ΦΠΑ διεθνώς, ο οποίος όμως καταλήγει να αφορά ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά κατανάλωσης συγκριτικά με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Ιδιαιτερότητα δεύτερη: τα δύο τρίτα του φόρου εισοδήματος πληρώνει το 10% των φορολογουμένων, κάτι που από τον ΟΟΣΑ αποδίδεται όχι μόνο στην εκτεταμένη φοροδιαφυγή, αλλά και στο υψηλό (για τα μέτρα του οργανισμού) αφορολόγητο που προβλέπει η κλίμακα.

Οι προτάσεις που υποβάλλει ο οργανισμός για μια ακόμη φορά θεωρούνται ιδιαίτερα αντιδημοφιλείς στην Ελλάδα, καθώς μεταξύ άλλων ζητείται να μειωθεί το υψηλό αφορολόγητο που προβλέπει η κλίμακα φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων (σ.σ. κινείται στην περιοχή των 10.000 ευρώ, ενώ πρόσφατα υπήρξε πρόσθετη αύξηση, στοχευμένη όμως στις οικογένειες με παιδιά). Το

Εισόδημα από 39.000 ευρώ και πάνω στην Ελλάδα, ουσιαστικά αυτοί φορολογούνται με τον συντελεστή 44%, δηλώνουν μόνο 186.000 φορολογούμενοι

Το 75% των φορολογουμένων πληρώνει μόλις το 8,71% του συνολικού φόρου εισοδήματος, παρά το γεγονός ότι δηλώνει το 35% του συνολικού δηλωθέντος εισοδήματος.

«τεχνοκρατικό» επίχειρμα του οργανισμού είναι ότι η Ελλάδα εμφανίζεται με ένα από τα υψηλότερα ποσοστά αναλογίας του αφορολόγητου ως ποσοστό του μέσου μισθού, όταν ο μέσος όρος των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ διαμορφώνεται λίγο πάνω από το 40%. Εμφανίζουμε μεγαλύτερη αναλογία και από το Βέλγιο και από την Ισπανία και από την Πορτογαλία και από τη Γερμανία και από τη Γαλλία.

Με βάση τα στοιχεία του ΟΟΣΑ που αφορούν το έτος 2022, το αφορολόγητο καλύπτει στην Ελλάδα περίπου το 60% του μέσου μισθού, όταν ο μέσος όρος των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ διαμορφώνεται λίγο πάνω από το 40%. Εμφανίζουμε μεγαλύτερη αναλογία και από το Βέλγιο και από την Ισπανία και από την Πορτογαλία και από τη Γερμανία και από τη Γαλλία.

Το «αντάλλαγμα» που πληρώνουν οι Έλληνες φορολογούμενοι για το υψηλό αφορολόγητο είναι οι πολύ υψηλοί συ-

ΠΗΓΗ: ΟΟΣΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ντελεστές και η περιορισμένη προοδευτικότητα της φορολογικής κλίμακας. Από την επεξεργασία των φορολογικών δηλώσεων προκύπτει ότι:

1. Το 75% των φορολογουμένων πληρώνει μόλις το 8,71% του συνολικού φόρου εισοδήματος, παρά το γεγονός ότι δηλώνει το 35% του συνολικού δηλωθέντος εισοδήματος.

Να σημειωθεί ότι τα στατιστικά αυτά έχουν αλλάξει προς το δικαιότερο στις φετινές φορολογικές δηλώσεις (σ.σ. δεν έχουν ανακοινωθεί ακόμη τα στοιχεία) εξαιτίας της εφαρμογής του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος, όμως η πραγματικότητα δεν αλλάζει άρδην: 6,4 εκατομμύρια φυσικά πρόσωπα καταβάλουν από κοινού μόλις 875 εκατ. ευρώ

σε φόρο εισοδήματος, ήτοι 136 ευρώ ο καθένας. Οι περισσότεροι μάλιστα από αυτούς είναι και δικαιούχοι των κοινωνικών επιδομάτων.

2. Όταν οι πολλοί πληρώνουν λίγα, αντίστοιχα καλούνται οι λίγοι να πληρώσουν τα πολλά. Αυτό έχει να κάνει και με την εκτεταμένη φοροδιαφυγή, αλλά και με το ύψος των συντελεστών.

Στα €100 κατανάλωσης αγαθών και υπηρεσιών μόνο τα 37 είναι σε ΦΠΑ 24%

Η Ελλάδα εφαρμόζει έναν από τους υψηλότερους συντελεστές ΦΠΑ διεθνώς καθώς μετά την τελευταία μνημονιακή αύξηση, έχει παραμείνει στο 24%. Mas ξεπερνούν χώρες όπως η Δανία, η Σουηδία, η Ουγγαρία και η Νορβηγία. Αν όμως ξεχωρίζουμε για κάτι σε διεθνές επίπεδο, δεν είναι μόνο το ύψος του συντελεστή αλλά και το εξαιρετικά περιορισμένο εύρος εφαρμογής του. Στα 100 ευρώ κατανάλωσης και παροχής υπηρεσίας, μόνο τα 37 ευρώ υπάγονται στον συντελεστή του 24%, ενώ τα υπόλοιπα κατατάσσονται είτε στο 13% είτε σε κάποιο άλλο από τους χαμηλούς συντελεστές που προβλέπει το ελληνικό φορολογικό σύστημα (0% στα νερόμητα ακίνητα, 6% στο ρεύμα κ.λπ.). Ουσιαστικά, κάνουμε πρωταθλητισμό σε παγκόσμιο επίπεδο καθώς σύμφωνα με τα στοιχεία του Tax Foundation, ξεπερνάμε μόνο το Μεξικό. Η Γαλλία, για παράδειγμα, εφαρμόζει χαμηλότερο συντελεστή ΦΠΑ 20% αλλά τον «απλώνει» στο 54% της συνολικής κατανάλωσης, ενώ η Ισπανία επιλέγει το 21% συντελεστή για το 48% της κατανάλωσης. Αξιοσημείωτη και η περίπτωση του Λουξεμβούργου το οποίο –αν και από τα

Ο συνδυασμός υψηλού συντελεστή αλλά σε μικρό μερίδιο της κατανάλωσης ευνοεί περισσότερο τα υψηλότερα εισοδήματα.

πλουσιότερα κράτη του κόσμου σε όρους κατά κεφαλήν εισοδήματος– επιλέγει συντελεστή ΦΠΑ 17%, τον οποίο όμως τον εφαρμόζει στο 91% της συνολικής κατανάλωσης.

Το συγκεκριμένο εύρημα έρχεται να αποτυπώσει το πόσο μεγάλη στρέβλωση υπάρχει στο ελληνικό σύστημα του ΦΠΑ. Την ώρα που η συζήτηση για την ανάγκη μείωσης των συντελεστών παραμένει στην πρώτη γραμμή της επικαιρότητας, τα στοιχεία αναδεικνύουν ότι το πραγματικό ποσοστό δεν είναι το 24% που νομίζουμε αλλά ένα νούμερο της τάξεως του 16%-17%, κάτι που εξηγείται από τον όγκο της κατανάλωσης που κατατάσσεται στους χαμηλότερους συντελεστές. Ο ΟΟΣΑ μάλιστα έρχεται να προ-

Την ώρα που η συζήτηση για την ανάγκη μείωσης του ΦΠΑ παραμένει στην πρώτη γραμμή της επικαιρότητας, τα στοιχεία αναδεικνύουν ότι το πραγματικό ποσοστό δεν είναι το 24% που νομίζουμε αλλά ένα νούμερο της τάξεως του 16%-17%, κάτι που εξηγείται από τον όγκο της κατανάλωσης που κατατάσσεται στους χαμηλότερους συντελεστές.

σθέσει ακόμη μια παράμετρο, υποστηρίζοντας ότι ο συνδυασμός υψηλού συντελεστή αλλά σε μικρό μερίδιο της κατανάλωσης καταλήγει τελικώς να ευνοεί περισσότερο τα υψηλότερα εισοδήματα (και μάλιστα τα πραγματικά εισοδήματα και όχι τα δηλωθέντα, αφού οι φόροι κατανάλωσης πληρώνονται και από τους φοροφυγάδες) καθώς αυτά είναι που καταναλώνουν περισσότερο. Με την αύξηση των ηλεκτρονικών πληρωμών η Ελλάδα κατάφερε να κλείσει σε σημαντικό βαθμό το λεγόμενο «κενό του ΦΠΑ», το οποίο μετράει τα έσοδα που χάνονται επειδή δεν εκδίδεται καν το νόμιμο παραστατικό. Αυτό –σε συνδυασμό με τον υψηλό συντελεστή που επιβάλλεται έστω στο 38% της κατανάλωσης– έχει ως αποτέλεσμα τα συνολικά έσοδα αναλογικά με το ΑΕΠ να αναρριχηθούν σε ένα από τα υψηλότερα επίπεδα διεθνώς. Με ετήσιες εισπράξεις της τάξεως των 26 δισ. ευρώ μόνο από ΦΠΑ η Ελλάδα εμφανίζεται να καταλαμβάνει μία από τις δύο υψηλότερες θέσεις διεθνώς μαζί με τη Μεγάλη Βρετανία. Αυτό που ο ΟΟΣΑ ζητεί είναι να γίνουν παρεμβάσεις στο σύστημα που θα ευνοήσουν κυρίως τα χαμηλότερα

εισοδήματα και θα περιορίσουν την κατανάλωση επιβλαβών για την υγεία προϊόντων. Ζητεί ευθέως την αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα καπνικά προϊόντα, αναφέροντας ότι το κάπνισμα συνδέεται με μεγαλύτερο ποσοστό θανάτων συγκριτικά με την Ευρώπη (22% έναντι 17%) αλλά και την αύξηση των φόρων σε τροφές με αυξημένη περιεκτικότητα σε ζάχαρη, αλάτι και λιπαρά.

Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι η πολιτική μετάταξης προϊόντων από τον κανονικό συντελεστή στους χαμηλούς συνεχίζεται ακόμη και σήμερα. Από το 2020 μέχρι τώρα (και με εκκίνηση την πανδημία) έχουν μεταταχθεί από τον υψηλό στον χαμηλό ή στον υπερχαμηλό συντελεστή ΦΠΑ οι αστικές, προστακτικές, κερσαίες και σιδηροδρομικές μεταφορές, οι θαλάσσιες και αεροπορικές μετακινήσεις, τα ταξί, οι κινηματογράφοι (που τώρα βρίσκονται στο 6%) είδη που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία, τα έργα τέχνης, ο καφές και τα μη αλκοολούχα ποτά σε «πακέτο», οι ζωοτροφές, τα γυμναστήρια, οι σχολές χορού, τα κράνη, τα είδη βρεφικής ηλικίας, τα ληψάσματα, τα αγροτικά μηχανήματα κ.ά.

Καλπάζει η ζήτηση για υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας στην Ελλάδα

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

«Οι πελάτες μας δεν έχουν ακόμη δεχτεί επίθεση, αλλά αυτό νομοτελειακά θα συμβεί». Η φράση αυτή ανήκει σε επικεφαλής μεγάλης τεχνολογικής εταιρείας, ο οποίος περιέγραφε σε πρόσφατη συνάντηση με εκπρόσωπους Υπουργείου την ασύμμετρη απειλή των κυβερνοεπιθέσεων για επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Σύμφωνα με έκθεση της εταιρείας παροχής λύσεων κυβερνοαφάλειας Check Point, το τελευταίο εξάμηνο εκδηλώνονται, κάθε εβδομάδα κατά μέσον όρο, περισσότερα από 750 κυβερνοκυπήματα (χωρίς επιτυχία τα περισσότερα) μόνο στις ελληνικές τράπεζες.

Τα δεδομένα αυτά κατατάσσουν την Ελλάδα δεύτερη, μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, ως προς τον κίνδυνο εκδήλωσης κυβερνοεπιθέσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) και η αμερικανική συμβουλευτική Advisen τοποθετούν τις απώλειες του χρηματοοικονομικού τομέα, παγκοσμίως, σε 11,5 δισ. ευρώ κατά τα τελευταία 20 χρόνια, οπότε περισσότερα από 20.000 περιστατικά έχουν εκδηλωθεί. Με τις κυβερνοεπιθέσεις να αυξάνονται δραματικά και τους χάκερ ακτιβιστές (αποκαλύπτουν τις τρωτότητες χωρίς να προκαλούν απενανδρώμενες βλάβες στα πληροφοριακά συστήματα) να έχουν σκεδόν πλήρως αντικαταστήσει κυβερνοεγκληματίες, που υποκλέπτουν προσωπικά δεδομένα και αποοπούν χρηματικά ποσά, γίνεται αντιληπτό γιατί εντός κι εκτός Ελλάδας η αγορά των υπηρεσιών κυβερνοασφάλειας ακμάζει. Εως το 2030 η αξία της συγκεκριμένης αγοράς ανα-

Το τελευταίο εξάμηνο εκδηλώνονται, κάθε εβδομάδα κατά μέσον όρο, περισσότερα από 750 κυβερνοκυπήματα, χωρίς επιτυχία τα περισσότερα, μόνο στις ελληνικές τράπεζες.

μένεται να αγγίξει τα 360 δισ. ευρώ από περίπου 170 δισ. ευρώ το 2024, εμφανίζοντας μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 10%, σύμφωνα με έρευνα ξένης συμβουλευτικής εταιρείας.

«Ολα μας τα προσωπικά δεδομένα βρίσκονται στο Διαδίκτυο, διότι σχεδόν κάθε είδους δραστηριότητα πραγματοποιείται ψηφιακά, γεγονός που προσελκύει τους κυβερνοεγκληματίες. Καθίσταται, λοιπόν, μονόδρομος η υιοθέτηση μέτρων προστασίας, πεδίο στο οποίο δραστηριοποιούνται πολυάριθμες επιχειρήσεις, οι οποίες για να επιβιώσουν δεν αρκεί να δημιουργούν απλώς καλές, αλλά πολύ καλύτερες λύσεις από τις υφιστάμενες», δηλώνει στην «Κ» ο Σολ Γκράντμαν, διευθύνων σύμβουλος της ισραηλινής τεχνολογικής εταιρείας ASG Ltd και πρόεδρος της ισραηλινής λέσχης ανώτατων στελεχών υψηλής τεχνολογίας (Silicon Club) που συμμετείχε στο πρόσφατο Emerging Tech Forum (διοργανώθηκε για τέταρτη συνεχή χρονιά από την ένωση ελληνικών εταιρειών αναδυόμενων τεχνολογιών). Στην Ελλάδα, η ζήτηση για αποτελεσματικές υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας καλπάζει,

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η αμερικανική συμβουλευτική Advisen τοποθετούν τις απώλειες του χρηματοοικονομικού τομέα, παγκοσμίως, σε 11,5 δισ. ευρώ κατά τα τελευταία 20 χρόνια, όπου περισσότερα από 20.000 περιστατικά έχουν εκδηλωθεί.

ενισχύοντας το αντικείμενο εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα, παρότι σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων επιλέγει να μη λαμβάνει μέτρα.

«Η ζήτηση για υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας αυξάνεται με εντυπωσιακό ρυθμό, κάτι που γίνεται σε εμάς φανερό τόσο από τον διαρκώς αυξανόμενο όγκο εργασιών της Neurosoft, όσο και από τη συνολική ανάπτυξη της αγοράς στον συγκεκριμένο τομέα. Οι πιέσεις που δέχονται οι επιχειρήσεις ώστε να αναπτυχθούν στο κομμάτι της κυβερνοασφάλειας είναι πολλαπλές. Πρώτον, είναι κανονιστικές. Δεύτερον, σχετιζό-

νται με την αυξητική τάση των κυβερνοεπιθέσεων, οι οποίες γίνονται ολοένα πιο εξελιγμένες και στοχεύουν κρίσιμες λειτουργίες και οργανισμούς. Τρίτον, η κυβερνοασφάλεια είναι πλέον ζήτημα στρατηγικής σημασίας, καθώς η στρατηγική που χαράσσεται και εφαρμόζεται βαρύνει πλέον νομικά τη διοίκηση των οργανισμών. Το ατυχές είναι ότι οι οργανισμοί υπολείπονται στο πεδίο του πλήρους ψηφιακού μετασχηματισμού. Με άλλα λόγια, δεν παρατηρούμε μια συνολικά αυξημένη ωριμότητα σε θέματα κυβερνοασφάλειας, καθώς εξακολουθούν να υπάρχουν κρίσιμοι τομείς και πεδία με ανεπαρκή μέ-

τρα προστασίας», σημειώνει ο Γιώργος Κορρές, διευθυντής λειτουργιών κυβερνοασφάλειας της Neurosoft, που εμφανίζει διψήφιους ρυθμούς ανάπτυξης, σε σχέση με το 2023, οπότε ο κύκλος εργασιών είχε διαμορφωθεί σε 27,2 εκατ. ευρώ. Οι ευρωπαϊκές οδηγίες NIS 2 (Network and Information Security Directive 2) και DORA (Digital Operational Resilience Act) έχουν ενισχύσει περαιτέρω τη ζήτηση για υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας. «Η NIS 2 επιβάλλει αυστηρές απαιτήσεις στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε κρίσιμους τομείς, όπως η ενέργεια, οι μεταφορές, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και η υγεία. Ως εκ τούτου, διασφαλίζει την προστασία κρίσιμων υποδομών και συστημάτων, επισφραγίζοντας την εμπιστοσύνη των πελατών των επιχειρήσεων. Η DORA επικεντρώνεται στη διασφάλιση της επιχειρησιακής ανθεκτικότητας ενός ευρέος φάσματος χρηματοπιστωτικών οργανισμών, οι οποίοι απαιτείται να υιοθετήσουν ισχυρές πολιτικές και μέτρα για την αντιμετώπιση κυβερνοαπειλών και λειτουργικών κινδύνων. Στο πλαίσιο αυτό, είναι πολύτιμος σε έναν οργανισμό ο ρόλος του διευθυντή ασφαλείας πληροφοριών (CISO)», τονίζει ο κ. Κορρές.

Κινητικότητα στην αγορά

Η ισχυρή ζήτηση για υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας τροφοδοτεί και μία δική της προηγούμενη κινητικότητα των τελευταίων ετών στη συγκεκριμένη αγορά. Πριν από ένα χρόνο, το Ταμείο «Φαιστός» (χρηματοδοτείται εταιρείες που αναπτύσσουν εφαρμογές 5G) επένδυσε στην ελληνική τεχνολογική εταιρεία

κυβερνοασφάλειας Sphynx, η οποία καταγράφει ισχυρή ανάπτυξη. Όπως εξήγησε στην «Κ» ο ιδρυτής και CEO της Sphynx Γιώργος Σπανογιώδης, έως τις αρχές του νέου έτους, η εταιρεία θα έχει ολοκληρώσει τη δημιουργία του δικού της επιχειρησιακού κέντρου κυβερνοασφάλειας όπου θα απασχολούνται 25 άτομα. Η Sphynx, που έχει δημιουργήσει δύο νέα παραρτήματα στο Ελληνικό και στο Ηράκλειο Κρήτης, από τις αρχές της χρονιάς έχει ήδη προσλάβει 20 άτομα, ενώ το τελευταίο δωδεκάμηνο έχει αναλάβει συμβάσεις αξίας άνω των 12 εκατ. ευρώ. Ο τζίρος της διαμορφώθηκε το 2023 σε 2,93 εκατ. ευρώ, ενώ η εταιρεία που έχει εισέλθει στον κλάδο της ναυτιλίας, τοποθετεί τον ρυθμό ανάπτυξης του 2024 σε 25%-30%.

Επίσης, τον Απρίλιο του 2021, το family office της Μαρίας Λάτση εισήλθε στο μετοχικό κεφάλαιο της Obrela Security Industries, η οποία πριν από περίπου δύο χρόνια εξαγόρασε την Encode, μία εταιρεία με ομοειδές αντικείμενο δραστηριότητας. Το 2023, έναντι του 2022, η εταιρεία ενίσχυσε κατά 85% τα έσοδά της, σε 7,4 εκατ. ευρώ, αλλά παρέμεινε ζημιολόγος. Στις νεοεισερχόμενες στην ελληνική αγορά εταιρείες ανήκει και η NVISIO Ελλάδας, που συστάθηκε τον Αύγουστο του 2022, ενισχύοντας πέρυσι επισίως τον κύκλο εργασιών κατά περισσότερες από επτά φορές, σε 3,7 εκατ. ευρώ. Η εταιρεία απασχολεί περισσότερους από 100 εργαζομένους –αρχικά σχεδίαζε 60 προσωπικά έως το τέλος του 2025– και δρομολογεί την επόμενη χρονιά τη δημιουργία νέου γραφείου στη Θεσσαλονίκη.

VOGUE

GREECE

22/12

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

THE CHANGE MAKERS ISSUE

STAR ON THE RISE

DAISY EDGAR-JONES BY TAREK MAWAD

«Η κουλτούρα της πολιτικής συναίνεσης ενισχύει την προοπτική ανάπτυξης»

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Υπέρ της δημιουργίας ευρύτερων πολιτικών συναίνεσεων, ώστε να ε-φραμστούν οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις και να βελτιωθεί η διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα της χώρας, τάχθηκε ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας σε ομιλία του στην εκδήλωση του Capital Link στη Νέα Υόρκη, κατά την τελετή βράβεισής του. Έχοντας βιώσει από πρώτο χέρι τις συνέπειες της απουσίας συναίνεσης, από τις θέσεις που κατείχε κατά τη διάρκεια των μηνυμιών, ο κ. Στουρνάρας επέλεξε να αναδείξει στη χθεσινή ομιλία του το στοιχείο αυτό, σημειώνοντας πως στη σύγχρονη εποχή η διάκριση «Αριστερά

Ο διοικητής της ΤτΕ Γ. Στουρνάρας βραβεύτηκε από το Capital Link για την εξαιρετική προσφορά του στην Ελλάδα και στην Ευρώπη.

- Δεξιά» φαντάζει μάλλον αναχρονιστική και «η κρίσιμη διαφορά βρίσκεται μεταξύ φιλελεύθερων και λαϊκιστικών πολιτικών, όπως αποτυπώθηκε στην Ελλάδα με την κατάρρευση του δικομματικού συστήματος και την άνοδο νέων πολιτικών σχηματισμών το 2012». Τόνισε ότι όσο ευρύτερες είναι οι πολιτικές θεματικές επί των οποίων τα κόμματα καταφέρνουν να συμφωνήσουν, τόσο πιο πολύ βελτιώνονται οι οικονομικές προοπτικές και η ευημερία. Προειδοποίησε ότι ενδεχόμενη μεταστροφή προς ένα δικασμένο και κατακεραματισμένο τόπο στην Ελλάδα, ανάλογη με τις εξελίξεις που σημειώνονται σε ευρω-

παϊκό επίπεδο, θα έχει καταστροφικές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις στην Ελλάδα, που ήδη πέρασε μια μεγάλη και επώδυνη οικονομική κρίση.

Εκτίμησε ότι τα «συστημικά» ελληνικά πολιτικά κόμματα, έχοντας βιώσει ακριβώς αυτή την κρίση, αναγνωρίζουν την πολιτική και οικονομική σταθερότητα και την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας ως αυτοτόπους πύλωνες. «Αυτό το γεγονός δημιουργεί μια μοναδική ευκαιρία για την καλλιέργεια μιας κουλτούρας συναίνεσης στη χώρα μας», είπε. Κατονόμασε δε ως πεδία εφαρμογής μιας τεκμηριωμένης συναινετικής πολιτικής, στη βάση δοκιμασμένων λύσεων, την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, της ανομίας και ατιμωρησίας, την παιδεία, τη δικαιοσύνη.

Προηγουμένως είχε μιλήσει για success story της ελληνικής οικονομίας, αλλά και για τις οικονομικές προκλήσεις που έχει μπροστά της:

– Η σημαντικότερη είναι το μεγάλο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, 6,2% του ΑΕΠ το 2023. Η κυριότερη αιτία γι' αυτό, είπε ο κ. Στουρνάρας, είναι ότι η Ελλάδα υπολείπεται σε όρους διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας έναντι των περισσότερων ευρωπαϊκών χωρών, παρά τη σημαντική βελτίωση των τελευταίων ετών.

– Οι επενδύσεις, παρά την ανάκαμψη των τελευταίων ετών, παραμένουν χαμηλότερες από τον μέσο όρο της Ε.Ε. (15,2% του ΑΕΠ έναντι 22% το 2023).

– Μια σειρά από φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις πρέπει εξάλλου να εφαρμοστούν για να εξαλειφθούν διαρθρωτικές αδυναμίες, όπως η καθυστέρησης στην απονομή της δικαιοσύνης, η γραφειοκρατία στη δημόσια διοίκηση και το έλλειμμα ψηφιακών δεξιοτήτων.

– Η ανθεκτικότητα του τραπεζικού τομέα πρέπει να ενισχυθεί, με ποσοτική και ποιοτική βελτίωση της κεφαλαιακής βάσης των ελληνικών τραπεζών.

Ο κ. Στουρνάρας βραβεύτηκε από το Capital Link για την εξαιρετική προσφορά του στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Μεταξύ άλλων, αναγνωρίστηκε η καθοριστική συνεισφορά του στην παραμονή της Ελλάδας στο ευρώ και στην επιστροφή της στην οικονομική ανάπτυξη και ευημερία.

Ταχύτερη και ευκολότερη εισαγωγή εργαζομένων από χώρες εκτός Ε.Ε.

Μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2025 ο νόμος για το νέο θεσμικό πλαίσιο

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Νέο θεσμικό πλαίσιο για τη νόμιμη μετανάστευση, προκειμένου να μειωθούν δραστηκτά οι χρόνοι, να συντημθούν οι διαδικασίες έκδοσης βίζας, ακόμη και να επεκταθεί ο χρόνος της άδειας παραμονής σε ειδικές περιπτώσεις και να καλυφθούν έτσι εγκαίρως οι τουλάχιστον 100.000 κενές θέσεις εργασίας που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στη χώρα μας, εξήγγειλε ο υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου Νίκος Παναγιωτόπουλος, μιλώντας σε εκδήλωση που διοργάνωσε το Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδας.

Με φόντο τη σοβαρή έλλειψη εργαζομένων και δεξιοτήτων σε κρίσιμους τομείς της ελληνικής οικονομίας και πα-

Ψηφιοποιούνται οι διαδικασίες ώστε να περιοριστούν δραστηκτά οι χρόνοι αναμονής.

ρουσία εκπροσώπων επιχειρήσεων, όπως η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, η Goldair Handling και η Sani/Ikos, αλλά και πρεσβειών από τις Φιλιππίνες, την Ινδία και το Βιετνάμ, ο κ. Παναγιωτόπουλος παραδέχθηκε πως υπάρχουν μεγάλα περιθώρια βελτίωσης του θεσμικού πλαισίου για την «εισαγωγή» εργαζομένων από τρίτες χώρες, εκφράζοντας την πεποίθηση ότι με τον τρόπο αυτό ίσως η νόμιμη μετανάστευση να υπερισχύσει της παράνομης. Υπάρχουν άλλωστε πάνω από 36 βήματα που απαιτούνται από τη στιγμή που θα ενδιαφερθεί ένας ξένος εργαζόμενος (εκτός Ε.Ε.) έως ότου έρθει στη

Από τη στιγμή που θα ενδιαφερθεί ένας ξένος εργαζόμενος (εκτός Ε.Ε.) να έρθει στη χώρα μας απαιτούνται 36 βήματα, σημείωσε ο υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου Νίκος Παναγιωτόπουλος, προσθέτοντας ότι κάποια από αυτά είναι τόσο αργά που καθιστούν τη διαδικασία ανέφικτη.

χώρα μας, και κάποια από αυτά είναι τόσο αργά που καθιστούν τη διαδικασία ανέφικτη. Σύμφωνα με τον υπουργό, το τελευταίο διάστημα υπάρχει στενή συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία Εξωτερικών, Εσωτερικών, Εργασίας και Αγροτικής Ανάπτυξης προκειμένου να καταρτιστεί, ίσως και έως το τέλος του μήνα, η νέα κοινή υπουργική απόφαση με την οποία θα καθορίζονται οι ανάγκες για μετάκληση εργαζομένων από τρίτες χώρες, σε αριθμό ανά περιφέρεια και ειδικότητα, για το 2025. Παράλληλα, εντός του πρώτου τριμήνου του 2025 θα είναι έτοιμος και ο νέος νόμος που θα καθιστά

το πλαίσιο πιο γρήγορο και λειτουργικό. Μεταξύ των βασικών παρεμβάσεων που σχεδιάζονται, σύμφωνα με τον κ. Παναγιωτόπουλο, είναι η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών ώστε να περιοριστούν δραστηκτά οι χρόνοι αναμονής, η εξέταση ακόμη και έκδοσης άδειας παραμονής με μεγαλύτερη διάρκεια ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες σε συγκεκριμένους κλάδους, όπως είναι οι κατασκευές, η πρόσληψη προσωπικού όπου είναι αναγκαίο και η εμπλοκή υπηρεσιών – όπου απαιτείται – προκειμένου ο αναγκαίος έλεγχος να μην καθυστερεί τη διαδικασία.Σύμφωνα με τον Senior HR

Director of Operations του Sani/Ikos Group, Γιώργο Γκόγκο, μόνο στον τουρισμό οι ανάγκες για εργαζομένους ξεπερνούν τις 80.000 και εκ των πραγμάτων η λύση της μετάκλησης εργαζομένων από τρίτες χώρες για την κάλυψη αναγκών σε ειδικότητες, όπως καμαριέρες, μάγειρες και front office, αποτελεί μια από τις επιλογές και του ομίλου, παράλληλα με προγράμματα εκπαίδευσης που πραγματοποιεί σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς ομίλους.

Η επικεφαλής ανθρώπινου δυναμικού στην Goldair Handling, Φανή Μελέτη, επισήμανε ότι στον κρίσιμο τομέα των αεροδρομίων και δη της επίγειας εξυπηρέτησης ο θεσμός της μετάκλησης είναι αρκετά διαδεδομένος. Ηδη η εταιρεία αναμένει 38 εργαζομένους από την Ινδία και 70 από τις Φιλιππίνες, ενώ τις επόμενες ημέρες θα αποκαιρητήσει το πρώτο γκρουπ μετακλιτών εργαζομένων, καθώς λόγω ειδικότητας η διάρκεια απασχόλησης είναι 9 μήνες.

Δώδεκα χιλιάδες ανέργους της ΔΥΠΙΑ εξέτασε η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ για να καλύψει τις ανάγκες της και μόλις 44 ήταν αυτοί που τελικά δέχθηκαν να εργαστούν στην εταιρεία, τόνισε η Group HR Director Νικολέττα Καραϊόκου, επισημαίνοντας ότι στη διαδικασία μετάκλησης το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι να συντονιστούν οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Τέλος, ο CEO της WorkInGreece, της ιδιωτικής διαδικτυακής πλατφόρμας για μετακλήσεις, Βαγγέλης Κανελλόπουλος, επισήμανε ότι υπάρχει ανάγκη για μια ενιαία ψηφιακή διαδικασία, μέσω της οποίας τουλάχιστον 4 από τους 6 μήνες γραφειοκρατικών καθυστερήσεων θα μπορούσαν να έχουν εξαλειφθεί.

Μέσω τεχνητής νοημοσύνης η αποτίμηση των 36.000 ακινήτων του Δημοσίου

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ**

Τους στρατηγικούς στόχους του Υπερταμείου για την επόμενη τριετία (2025-2027) παρουσίασε χθες η διοίκηση του, δίνοντας έμφαση στο δύσκολο στοιχείο που πρέπει να κερδηθεί στο μέτωπο των αστικών συγκοινωνιών, των περιφερειακών αεροδρομίων, της αποτίμησης και διακρίσεως ακινήτων περιουσίας του Δημοσίου, των ΕΛΤΑ κ.λπ. Ο διευθύνων σύμβουλος του Υπερταμείου, Τριγόνης Δημητριάδης, έθεσε ως στόχο την αύξηση της λειτουργικής κερδοφορίας (EBITDA) κατά 35% έως το τέλος της τριετίας, καθώς και την αύξηση της απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων (ROI) στο 3,4% από 2,5%. «Σαν Growthfund στόχος είναι να έχουμε απορροφήσει λειτουργικά και σωστά το ΤΑΙΠΕΔ και το ΤΧΣ», ανέφερε, μιλώντας για την επόμενη ημέρα του Υπερταμείου και τη μετεξέλιξη του σε Sovereign Wealth Fund, ενώ αναφέρθηκε και στις «αποτυχημένες συγχωνεύσεις στο Δημόσιο», δίνοντας ως χαρακτηριστικό παράδειγμα την ΕΤΑΔ.

Το Υπερταμείο στοχεύει μέχρι το 2027

σε αύξηση του ενεργητικού της ΕΤΑΔ κατά περίπου 40% με στόχο να φτάσει τα 2,2 δισ., ενώ μέχρι τότε φιλοδοξεί να έχουν αποτιμηθεί περίπου 6.000 ακίνητα, όταν σήμερα αυτά είναι λιγότερα από 3.000. Για να επιτευχθεί αυτό θα γίνει χρήση τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης. «Ηδη αναλύονται 7.500 ακίνητα με καινοτόμο τρόπο. Το σύστημα επεξεργάζεται συμβόλαια, κατόψεις, τοπογραφικά, ΦΕΚ σε κλάσματα δευτερολέπτου και βγάζει αποτελέσματα.Αρα είμαστε πάρα πολύ αισιόδοξοι ότι θα καταφέρουμε να τελειώσουμε με αυτά τα 36.000 μέσα στα επόμενα δύο χρόνια», επισήμανε από την πλευρά του ο Στέφανος Γιουρέλνς, αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος.

Νέο επενδυτικό ταμείο

Μεγάλο στοιχείο αποτελεί και η σύσταση του νέου επενδυτικού ταμείου που θα λειτουργεί ως θυγατρική του Υπερταμείου Α.Ε. με αρχικό κεφάλαιο 303 εκατ. ευρώ. Μέσα στον Απρίλιο ή τον Μάιο το νέο ταμείο θα αποκτήσει δικό του Δ.Σ. με σκοπό να λειτουργεί το δεύ-

τερο εξάμηνο του 2025, ενώ ως συνεπενδυτής θα προχωρήσει σε 7-10 επενδύσεις μέχρι το 2027. Βασικός στόχος του είναι να συμβάλει στην προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων σε τομείς όπως η πράσινη ενέργεια, ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η διακρίση των υδάτων κ.ά. «Αυτό θα αποδείξει κατά πόσο έχει πετύχει τον στόχο της η νέα μας θυγατρική», τόνισε ο κ. Δημητριάδης, γνωστοποιώντας ότι θα θέσει ξανά υποψηφιότητα για την επόμενη διοίκηση.

Περιφερειακά αεροδρόμια

Σε ό,τι αφορά την πρόσφατη 40ετή παραχώρηση του αεροδρομίου της Καλαμάτας στην κοινοπραξία Fraport-Πηλέας και Delta Airport Investments, η διοίκηση επισήμανε πως αυτή πραγματοποιήθηκε σε χρόνο-ρεκόρ, ενώ πρόθεσή της είναι να υπάρξει μία διαγωνιστική διαδικασία μέσα στο 2025 «για όλα» τα 22 περιφερειακά αεροδρόμια (Χίος, Αλεξανδρούπολη, Μήλος κ.λπ.), τα οποία θα διακρίεται ένας operator. Δεν αποκλείεται, επίσης, αεροδρόμια όπως αυτό της Νέας Αγκιάλας να μπορούν να αξιοποιηθούν

για cargo χρήσεις, προσφέροντας και δυνατότητες για charter πτήσεις.

Αστικές συγκοινωνίες

Στο μέτωπο των αστικών συγκοινωνιών (ΟΑΣΑ), παραλείπει τον παρελθόντος – όπως για παράδειγμα η μη διαθεσιμότητα των συρμών στις γραμμές 2 και 3 του μετρό – θα επιχειρηθεί να αντιμετωπιστούν το επόμενο διάστημα. «Ενώ είναι σημαντικό η πρόσδος για την επέκταση του μετρό, διαπιστώσαμε ότι δεν υπήρχε αντίστοιχη πρόνοια που έπρεπε να γίνει πριν από πολλά χρόνια, για να έχουμε και τους συρμούς που θα εξασφαλίζουν την καλή κίνηση στις επεκτάσεις, καθώς πλέον έχουμε συνδέσει τον Πειραιά με το αεροδρόμιο», υποστήριξε ο κ. Δημητριάδης. Σε ό,τι αφορά την προμήθεια των συρμών, για την οποία αρμοδιότητα δεν έχει η εταιρεία που λειτουργεί το μετρό, δηλαδή οι ΣΤΑΣΥ, αλλά η «Ελληνικό Μετρό», εκτιμά πως οι φορείς θα ήταν καλύτερα να βρίσκονται «στο ίδιο πλαίσιο, είτε όλοι μαζί στο Υπερταμείο είτε στο υπουργείο. Να είναι αυτό πιο συνεκτικό ώστε να λειτουργεί καλύτερα».

Οι κλάδοι με τις ισχυρότερες προοπτικές προσλήψεων

Αυξημένες ανάγκες προσλήψεων σε κλάδους όπως οι υπηρεσίες επικοινωνίας, η βιομηχανία και οι κατασκευές εκτιμώνται πως θα έχουν οι Έλληνες εργοδότες κατά το α' τρίμηνο της νέας χρονιάς, με τις γενικές προοπτικές απασχόλησης να διατηρούνται σε θετικό επίπεδο, και συγκεκριμένα στο +12%. Η τριμηνιαία έρευνα της Manpower διαπιστώνει, βέβαια, μια φθίνουσα πορεία σε σχέση με το προηγούμενο τελευταίο τρίμηνο του 2024, με το 29% των εργοδοτών από τους 523 που συμμετείχαν να προβλέπει αύξηση των προσλήψεων έως τον Μάρτιο του 2025, το 20% μείωση, ενώ η συντριπτική πλειονότητα (48%) εκτιμά πως οι θέσεις εργασίας θα παραμείνουν αμετάβλητες.

Αναλυτικά, ανά κλάδο, οι περισσότερες προσλήψεις σε ποσοστό 35% αναμένονται στις υπηρεσίες επικοινωνίας. Συνολικά, αναμένεται θετικό πρόσημο προσλήψεων σε επτά από τους εννέα κλάδους ανα-

φοράς. Ειδικά όμως στις υπηρεσίες επικοινωνίας, η Ελλάδα κατέχει την 3η θέση παγκοσμίως για τις προθέσεις προσλήψεων, ξεπερνώντας τον παγκόσμιο μέσο όρο κατά 21 μονάδες. Ακολουθεί ο κλάδος βιομηχανίας και κατασκευών (21%) ο οποίος εμφανίζεται αυξημένος κατά 7 μονάδες έναντι του προηγούμενου τριμήνου και κατά 8 μονάδες σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Επονται τα χρηματοοικονομικά και ο τομέας του Real Estate, με 18%, με 15% οι μεταφορές και η εφοδιαστική αλυσίδα, ενώ στο 14% βρίσκονται οι προσλήψεις στην υγεία και στις βιοεπιστήμες, και στο 13% στα καταναλωτικά αγαθά και στις υπηρεσίες (όπως είναι και ο τουρισμός). Αντιθέτως, οριακά κάτω από τον συνολικό μέσο όρο, με 11% κινείται ο κλάδος της πληροφορικής, ενώ σημαντικό αρνητικό είναι το πρόσημο (-29%) στους τομείς της ενέργειας και των υπηρεσιών κοινής ωφελείας.

ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Φρένο στις εκταμιεύσεις δανείων από το Ταμείο Ανάκαμψης, που «έτρεχαν» έως τώρα με ταχύτερους ρυθμούς από τις επιχορηγήσεις, πάτησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ώστε οι δύο αυτές μορφές στήριξης να εξελίσσονται ομοιόμορφα έως την ολοκλήρωσή τους, τον Αύγουστο του 2026. Η Ελλάδα θα υποβάλει την ερχόμενη Παρασκευή 20 Δεκεμβρίου το πέμπτο αίτημα πληρωμής, συνολικού ύψους 3,1 δισ., που θα αφορά τόσο επιχορηγήσεις όσο και δάνεια. Το αίτημα για τις επιχορηγήσεις θα είναι 1,3 δισ., όπως είχε αρχικώς ανακοινωθεί, αλλά το αίτημα για δάνεια θα «ψαλιδιστεί» στο 1,8 δισ. ευρώ, αντί του αρχικού σχεδιασμού για 2,3 δισ. Αντιστοίχως έχει αναμρφωθεί όλος ο σχεδιασμός των δόσεων δανείων, ώστε «να είναι πιο ισορροπημένος με τις δόσεις επιχορηγήσεων», σύμφωνα με αρμόδιες πηγές. Ο νέος σχεδιασμός προβλέπει ότι το τελευταίο αίτημα, που θα υποβληθεί στις 30 Αυγούστου 2026, θα είναι και το μεγαλύτερο.

Όπως είπε χθες στη Βουλή, κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού, ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας Νίκος Παπαθανάσης, με την εκταμίευση του 5ου αιτήματος πληρωμής οι συνολικές εκταμιεύσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης θα φτάσουν τα 21,3 δισ. ευρώ. Αυτό το ποσό αντιστοιχεί στο 65% των διαθέσιμων πόρων για την Ελλάδα, ύψους

Η δόση αναμένεται να εκταμιευθεί τον Φεβρουάριο με Μάρτιο από το ECOFIN. Στη συνέχεια, σε ενάμιση χρόνο, έως τον Αύγουστο του 2026, πρέπει να υποβληθούν αιτήματα για 14,7 δισ. ευρώ. Είναι προφανές ότι ο χρόνος είναι πολύ πιεστικός, αν και η Ελλάδα είναι μεταξύ των πρώτων στην Ε.Ε.

36 δισ. ευρώ. Σημειώνεται ότι μέχρι στιγμής έχουν εκταμιευθεί επιχορηγήσεις 8,59 δισ. ευρώ (από 18,22 δισ. ευρώ που έχουν κατανεμηθεί στη χώρα) και δάνεια 9,62 δισ. ευρώ (από 17,728 δισ. ευρώ).

Το 5ο αίτημα σχεδιάζονταν αρχικά να υποβληθεί τον Οκτώβριο, αλλά καθυστερήσεις σε ορισμένα προαπαιτούμενα, ορόσημα και στόχους οδήγησαν σε μεταβολή του έως την ερχόμενη εβδομάδα.

Χρειάστηκε να γίνουν κάποιες αλλαγές, μεταξύ των οποίων η μείωση του απαιτούμενου αριθμού αιτημάτων επιχειρήσεων στο πλαίσιο του «Εξοικονομώ Επικειρώντας» και η αύξηση, αντί αυτού, του προϋπολογισμού του προγράμματος αναδόσωσης, αποκατάστασης και πρόληψης AntiNero. Το «Εξοικονομώ Επιχειρώντας» εκκρεμεί ως ορόσημο από το 4ο αίτημα πληρωμής, μεταφέρθηκε

στο 5ο και τελικά ψαλιδίστηκε, καθώς δεν ήταν δυνατόν να συγκεντρωθούν αιτήματα 9.700 επιχειρήσεων. Συνολικά 32 ορόσημα χρειάστηκε να ικανοποιηθούν προκειμένου να υποβληθεί το αίτημα, από 30 που προβλεβόνταν αρχικά. Οι δύο προσθήκες αφορούσαν τις επιχειρησιακές συμφωνίες για το πρόγραμμα «Σπίτι μου 2», που εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης εκ των υστέρων. Μεταξύ των υπόλοιπων οροσήμων, ψηφιακός μετασχηματισμός της ΔΥΠΙΑ, επιτάχυνση των επιστροφών ΦΠΑ, αλλαγές στη διαδικασία δημοσίων συμβάσεων, έναρξη διαδικασιών υποβολής προσφορών για νέα δικαστικά κτίρια, προμήθεια ηλεκτρονικών πληρωμών, σημεία φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων για την ηλεκτροκίνηση, ολοκλήρωση κτηματολογίου με κτηματογράφηση 85%. Η δόση αναμένεται να εκταμιευθεί τον Φεβρουάριο με Μάρτιο από το ECOFIN. Στη συνέχεια, σε ενάμιση χρόνο, έως τον Αύγουστο του 2026, πρέπει να υποβληθούν αιτήματα για 14,7 δισ. ευρώ. Είναι προφανές ότι ο χρόνος είναι πολύ πιεστικός, αν και η Ελλάδα είναι μεταξύ των πρώτων στην Ε.Ε. Εν τω μεταξύ, η διοίκηση των πόρων στην πραγματική οικονομία προχωρεί με βραδύτερους ρυθμούς, αν και στο Ταμείο Ανάκαμψης εκτιμούν ότι θα επιτευχθεί ο στόχος του προϋπολογισμού του 2024 για απορρόφηση 3,3 δισ. ευρώ. Ηδη βρίσκεται στο 2,7 δισ. ευρώ και έχει δρομολογηθεί η διάθεση άλλων 600 εκατ. ευρώ.

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

INVESTORS IN PEOPLE
We invest in people Silver

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΘΕΣΕΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου δέχεται αιτήσεις για την πλήρωση των πιο κάτω θέσεων διοικητικού προσωπικού:

- ΜΙΑ (1) ΚΕΝΗ ΜΟΝΙΜΗ ΘΕΣΗ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ/ΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ - Κλ. Α14 (ii)
- ΜΙΑ (1) ΚΕΝΗ ΜΟΝΙΜΗ ΘΕΣΗ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ/ΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ - Κλ. Α14 (ii)

Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να επισκεφθούν τον ακόλουθο ηλεκτρονικό σύνδεσμο: <https://www.cut.ac.cy/university/administration/administrative-services/hr/jobs/job-vacancies-administrative-staff/>

γαστρονόμος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΓΛΥΚΑ ΤΑΨΙΟΥ

67 συνταγές για τον χειμώνα και τις γιορτές

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πρωινή και Οικονομική Παραγίδα

www.kathimerini.com.gr

Κυριακή
22/12

Φθηνότερες οι συναλλαγές με τις τράπεζες

Ετήσιο όφελος 150 εκατ. ευρώ για τους πολίτες, με τις παρεμβάσεις που θα εφαρμοστούν από τον Ιανουάριο

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Άμεσο όφελος 150 εκατ. ευρώ θα έχουν για τους συναλλασσόμενους οι παρεμβάσεις της κυβέρνησης στις προμήθειες που εισπράτουν οι τράπεζες για πληρωμές λογαριασμών, εμβάσματα, φόρτιση προπληρωμένων κάρτας και υπηρεσίες ανάληψης μετρητών από ΑΤΜ σε απομακρυσμένες περιοχές ή ερώτησης υπολοίπου στους λογαριασμούς.

Τόσες είναι οι προμήθειες που εισέπραξαν οι τράπεζες το 2023 γι' αυτού του τύπου τις συναλλαγές σε σύνολο 334 εκατ. ευρώ που ήταν οι προμήθειες από πράξεις πληρωμών και 1,7 δισ. ευρώ που ήταν συνολικά οι προμήθειες των τραπεζών από κάθε κατηγορία. Πρόκειται για πρωτοβουλίες μέσω των οποίων σύμφωνα με τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστή Χατζή-

Το σύστημα IRIS έως τον Οκτώβριο του 2025 θα γίνει υποχρεωτικό για το σύνολο και των εμπορικών επιχειρήσεων.

δάκη «στέλνεται μήνυμα δικαιούσων και κοινής λογικής απέναντι σε πρακτικές που εκνευρίζαν τους πολίτες». Όπως διευκρίνισε, οι νομοθετικές ρυθμίσεις για τη μείωση ή την κατάργηση των προμηθειών θα ψηφιστούν εντός του Δεκεμβρίου και θα δοθεί περιθώριο ενός μήνα για την εφαρμογή τους.

Τι προβλέπεται

Οι παρεμβάσεις που αφορούν άμεσα τους συναλλασσόμενους είναι οι εξής:

- Μηνενίζεται η χρέωση για πληρωμή λογαριασμών και οφειλών προς Δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία, ΟΤΑ, εταιρείες ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών και ασφαλιστικές εταιρείες. Η κατάργηση της προμήθειας αφορά τις πληρωμές φυσικών προσώπων και ελεύθερων επαγγελματιών που γίνονται μέσω web-banking και mobile-banking και δεν καλύπτει τις επιχειρήσεις. Σήμερα η χρέωση για πληρωμή λογαριασμών ΔΕΚΟ ή ΟΤΑ είναι από 0,3 έως 0,6 ευρώ ανά συναλλαγή. Το

συγκεκριμένο μέτρο εκτιμάται ότι προκαλεί ετήσια απώλεια εσόδων περί τα 35 εκατ. ευρώ για τις τράπεζες, κάτι που μεταφράζεται σε αντίστοιχη ανακούφιση για τους πολίτες.

- Καθιερώνεται μέγιστο ύψος χρέωσης 0,5 ευρώ για αποστολή χρημάτων (εξερχόμενο έμβασμα) και 0,5 ευρώ για λήψη χρημάτων (εισερχόμενο έμβασμα) για ποσά έως 5.000 ευρώ ανά έμβασμα, για φυσικά πρόσωπα και ελεύθερους επαγγελματίες. Αφορά τα απλά εμβάσματα και τις άμεσες μεταφορές πιστώσης (SEPA) που γίνονται μεταξύ τραπεζών του εσωτερικού, δηλαδή δεν καλύπτει αποστολές χρημάτων στο εξωτερικό ακόμη κι αν πρόκειται για χώρα της Ε.Ε. Η μείωση εξαιρεί τις συναλλαγές που γίνονται στο κατάστημα, τα τιμολόγια των οποίων είναι σε πολλαπλάσια επίπεδα σε σχέση με τις χρεώσεις μέσω ψηφιακών καναλιών και παραμένουν ως έχουν ανάλογα με το τιμολόγιο κάθε τράπεζας. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, το μέτρο οδηγεί σε μείωση του κόστους για τις εν λόγω προμήθειες από 50% έως και 80% αναλόγως της τράπεζας και του είδους εμβάσματος (από 1 έως 2,5 ευρώ που κοστίζει σήμερα), ενώ προκαλεί ετήσια απώλεια εσόδων περί τα 95 εκατ. ευρώ για τις τράπεζες, κάτι που μεταφράζεται σε αντίστοιχη ανακούφιση για τους πολίτες. Επιπλέον, από τις αρχές του νέου έτους, βάσει του κανονισμού 2024/88, προβλέπεται η ισοδύναμη επιβάρυνση των άμεσων μεταφορών πιστώσης με τις απλές μεταφορές πιστώσης.

- Μηνενίζονται οι χρεώσεις για ανάληψη μετρητών σε δημοτικές ενότητες όπου υπάρχει ΑΤΜ μόνο ενός τραπεζικού ιδρύματος. Σήμερα οι χρεώσεις είναι από 0 έως 3 ευρώ ανά συναλλαγή, ανάλογα με την τράπεζα. Αντίστοιχα μηνενίζονται οι χρεώσεις για ερώτηση υπολοίπου σε κάθε ΑΤΜ άλλης τράπεζας σε όλη τη χώρα, όπου σήμερα το κόστος ανέρχεται σε 0,2 ευρώ.

- Μηνενίζεται η χρέωση για φόρτιση προπληρωμένων καρτών για ποσό φόρτισης έως 100 ευρώ (από περίπου 1 ευρώ που ισχύει σήμερα).
- Διευρύνεται η χρήση του συστήματος άμεσων πληρωμών IRIS, καθώς αυξάνεται το όριο των ημερήσιων συναλλαγών στα

Πίση για διάθεση οικιστικών ακινήτων μέσω διπλασιασμού του ΕΝΦΙΑ

Μαστίγιο και καρότο εφαρμόζει η κυβέρνηση στο θέμα των ακινήτων, υποχρεώνοντας τις τράπεζες αφενός να χρηματοδοτήσουν τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων και αφετέρου να επισπεύσουν τη διάθεση των οικιστικών ακινήτων που έχουν στην κατοχή τους είτε προς πώληση είτε προς ενοικίαση, προκειμένου να αποφυγούν τον διπλασιασμό του ΕΝΦΙΑ από το 2026. Συγκεκριμένα, οι τράπεζες δεσμεύθηκαν να διαθέσουν 100 εκατ. ευρώ—είτε ως δάνειο είτε ως μετοχικό κεφάλαιο—για τη σύσταση του φορέα, ο οποίος θα αγοράζει τα ακίνητα των ευάλωτων οφειλετών προκειμένου στη συνέχεια να τους τα ενοικιάζει για να αποφεύγουν έτσι την έξωση. Η περίοδος της επαναμίσθωσης θα φθάνει στα 12

Οι τράπεζες θα διαθέσουν 100 εκατ. για τη σύσταση του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων, που εκκρεμεί εδώ και 2 χρόνια.

χρόνια, ενώ κατά τη διάρκεια της μίσθωσης ή στη λήξη της ο οφειλέτης θα μπορεί να ασκήσει το δικαίωμά του για επαναγορά του ακινήτου. Υπενθυμίζεται ότι η σύσταση του φορέα εκκρεμεί εδώ και δύο χρόνια ελλείψει επενδυτικού ενδιαφέροντος που θα χρηματοδοτήσει τη λειτουργία του, αλλά και ικανού αριθμού ευάλωτων νοι-

κοκυριών που έχουν συναινέσει στην παράδοση του ακινήτου τους. Όπως εξήγησε η γενική γραμματέας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους Θεωάν Αλαμπάση, «προς το παρόν μιλάμε για μικρό αριθμό δανειοληπτών—μέχρι σήμερα 280 δανειολήπτες έχουν λάβει πιστοποιητικό ευάλωτου με προοπτική να ενταχθούν στον φορέα—, αλλά έχουμε υπολογίσει ότι με τα 100 εκατ. ευρώ μπορούν να ενταχθούν περίπου 2.000 κατοικίες». «Η διαγωνιστική διαδικασία έχει ξεκινήσει και έχουν προκύψει οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές, αλλά διαπιστώθηκε η ανάγκη συνδρομής και του ελληνικού τραπεζικού τομέα προκειμένου να καταστεί βιώσιμη η επένδυση», σημείωσε η κ. Αλαμπάση, διαβεβαιώνοντας ότι η

σύσταση του φορέα «θα προχωρήσει ανεξάρτητα από το εάν η διαγωνιστική διαδικασία για την προσέγκυση επενδυτών θα ευοδωθεί». Σε ό,τι αφορά τον διπλασιασμό του ΕΝΦΙΑ, το μέτρο θα εφαρμοστεί σε όλα οικιστικά ακίνητα διαθέτουν στις 31/12/2025 οι τράπεζες και οι εταιρείες διαχείρισης ακινήτων και για τα οποία δεν υπάρχει ενεργό ηλεκτρονικό μισθωτήριο. Με αυτόν τον τρόπο, όπως εξήγησε ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, δίνεται η δυνατότητα να διαθέσουν τα κλειστά ακίνητα στην αγορά είτε για ενοικίαση είτε για πώληση, με στόχο τη συγκράτηση των τιμών. Σύμφωνα με τα στοιχεία, οι τράπεζες διαθέτουν 21.458 ακίνητα και 9.604 οι εταιρείες διαχείρισης ακινήτων,

ένα μεγάλο μέρος εκ των οποίων είναι οικιστικά. Στοιχεία από τις τράπεζες προσδιορίζουν τα οικιστικά ακίνητα στις 8.500, ενώ άλλα τόσα έχουν οι εταιρείες διαχείρισης ακινήτων (Real Estate Companies - REOCOS) που έχουν δημιουργηθεί μέσω των πτωχοποιήσεων. Το πρόβλημα με αυτά τα ακίνητα εντοπίζεται στο γεγονός ότι τόσο οι τράπεζες όσο και οι εταιρείες διαχείρισης είναι υποχρεωμένες πριν βγάλουν προς πώληση το ακίνητο που έχουν αποκτήσει από τον πλειστηριασμό να το «καθαρίσουν» από τυχόν νομικές και τεχνικές παρατυπίες, διαδικασία που απαιτεί έως και δύο χρόνια ανάλογα με το είδος της παρατυπίας. Να σημειωθεί ότι ενώ η μεταβίβαση του ακινήτου προϋποθέτει την τακτοποίησή του, για την ενοικίαση

δεν είναι προαπαιτούμενο και γι' αυτό το υπουργείο συνδέσει το θέμα διπλασιασμού του ΕΝΦΙΑ με την ύπαρξη ενεργού ηλεκτρονικού μισθωτηρίου. Όπως διευκρίνισε ο κ. Χατζηδάκης, η προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα γραφειοκρατικά προβλήματα που υπάρχουν για την επίτευξη της διαδικασίας τακτοποίησης θα συσταθεί μερικτή επιτροπή που θα εξετάσει τα ζητήματα με στόχο να διευθετηθούν.

Τέλος, οι συστημικές τράπεζες θα διαθέσουν 100 εκατ. ευρώ για το πρόγραμμα «Μαριέτα Γιαννάκου» σχετικά με την ανακατασκευή σχολείων, ανεβάζοντας τους διαθέσιμους πόρους για το συγκεκριμένο πρόγραμμα στα 350 εκατ. ευρώ.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΩΡΤΖΗ

Ομοιότητες και διαφορές της γαλλικής με την ελληνική κρίση

«**Η Γαλλία** δεν είναι Ελλάδα», δήλωσε ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Αντουάν Αρμάν τον περασμένο μήνα, σχολιάζοντας τη νευρική αντίδραση των αγορών στην πολιτική κρίση που μαίνεται από το καλοκαίρι στη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης. Όταν το κόστος δανεισμού της Ελλάδας έπεσε πρόσφατα κάτω από αυτό της Γαλλίας, η προσοχή στράφηκε περισσότερο στην πτώση της κυβέρνησης Μπαρνιέ και λιγότερο στο success story της Ελλάδας που βγήκε από την κρίση χρέους, η οποία τη γονάτισε στις αρχές της δεκαετίας του 2010. Εάν ωστόσο συγκρίνουμε τη Γαλλία με την Ελλάδα, ποιες είναι οι ομοιότητες και ποιες οι διαφορές; Οι ουσιαστικές συγκρίσεις πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις πολιτικές τάσεις καθώς και την ισχύ των κρατικών και ιδιωτικών θεσμών, τονίζει ο Τόνι Μπάρμπερ σε άρθρο του στους FT, επιχειρώντας να ρίξει φως στα δεδομένα των δύο χωρών.

Οι αποδόσεις των γαλλικών και ελληνικών 10ετών κρατικών ομολόγων συγκλίνουν τις τελευταίες εβδομάδες. Η Γαλλία πάντως δεν οδεύει προς στον γκεμό όπως η Ελλάδα όταν κινδύνευσε να βγει από την Ευρωζώνη. Όσον αφορά το δημόσιο χρέος, ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ της Γαλλίας είναι τώρα λίγο πάνω από 110%, η Ελλάδα όταν κινδύνευσε να βγει από την Ευρωζώνη το 2001, ο λόγος του χρέους της προς το ΑΕΠ ήταν ήδη πάνω από 100%, ένα σημείο που δημιούργησε αμφιβολίες εκείνη την εποχή σχετικά με την καταλληλότητά της για ένταξη στη νομισματική ένωση. Ένας εντυπωσιακός παραλληλισμός μεταξύ Γαλλίας και Ελλάδας αφορά τις δημόσιες δαπάνες. Σύμφωνα με τη Eurostat, η Γαλλία είχε το υψηλότερο επίπεδο κρατικών δαπανών της Ε.Ε. το 2022 με 58,3% του ΑΕΠ, ενώ η Ελλάδα

είχε την έκτα υψηλότερη θέση στο μπλοκ των «27» με 52,9%. Επομένως, η διατήρηση υπό έλεγχο των δημοσίων δαπανών αποτελεί πρόκληση και για τις δύο χώρες. Σε ομιλία του αυτή την εβδομάδα στη Νέα Υόρκη, ο κ. Γιάννης Στουρνάρας, διοικητής της κεντρικής τράπεζας της Ελλάδας, περιέγραψε την οικονομία της χώρας ως «μια διεθνή ιστορία επιτυχίας τα τελευταία χρόνια», αλλά εντόπισε ορισμένα τρωτά σημεία, όπως είναι το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της Ελλάδας, το οποίο ήταν στο 6,2% του ΑΕΠ το 2023, πολύ πάνω από το γαλλικό επίπεδο του 1%. Συνέχισε λέγοντας ότι ο κύριος λόγος για το έλλειμμα ήταν η υστέρηση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας και σημείωσε ότι η Ελλάδα κατάλαβε την 47η θέση στον Παγκόσμιο Δείκτη Ανταγωνιστικότητας για το 2024. Η Γαλλία ήταν στην 31η θέση, ποσοστό που φαίνεται χαμηλό για μια χώρα που υ-

περφηνεύεται για πολλές εταιρείες πρώτης κατηγορίας του ιδιωτικού τομέα. Σε γενικές γραμμές, αν συζητήσει κανείς τη Γαλλία με την Ελλάδα, υπάρχουν κάποιες ομοιότητες και κάποιες σημαντικές διαφορές μεταξύ της γαλλικής πολιτικής σκηνής τώρα και της ελληνικής σκηνής στο απόγειο της κρίσης χρέους. Στη Γαλλία, η Ακροδεξιά και η ριζοσπαστική Αριστερά αποκτούν δύναμη εις βάρος του μετριοπαθούς, τεχνوکρατικού Κέντρου. Ομοίως, το 2015 η ελληνική κρίση χρέους ώθησε στην εξουσία τον ΣΥΡΙΖΑ, ένα ριζοσπαστικό αριστερό κόμμα, όμως η Ακροδεξιά στην Ελλάδα δεν είχε ποτέ την επιρροή που απέκτησε η Εθνική Συνομοσπονδία της Μαρίν Λεπέν στη Γαλλία. Αυτό δεν σημαίνει ότι όλα είναι ήρεμα και ομαλά στην Ελλάδα. Ένα σκάνδαλο υποκλοπών ταρακούνησε την κυβέρνηση και τους κρατικούς θεσμούς, το πολιτικό σύστημα της Ελλάδας εξακολουθεί

να είναι «σεισμογενές», ενώ η τάση θεωρίες συνωμοσίας παραμένει ισχυρή. Η Ελλάδα ουσόστο τα τελευταία χρόνια δεν έχει βιώσει ένα αντίστοιχο κίνημα όπως αυτό των «Κίτρινων Γιλέκων» της Γαλλίας ή μαζικές διαμαρτυρίες ενάντια στις συνταξιοδοτικές μεταρρυθμίσεις του Μακρόν. Μια έρευνα του ΟΟΣΑ, τέλος, που δημοσιεύτηκε τον Ιούλιο, σχετικά με την εμπιστοσύνη των πολιτών στην κυβέρνηση και στους πολιτικούς, έδειξε παρόμοια επίπεδα στη Γαλλία και στην Ελλάδα: το 2023 το 34% των Γάλλων ανέφερε υψηλή ή μέτρια υψηλή εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση, σε σύγκριση με το 32% στην Ελλάδα. Αυτό είναι μια τάση που χρειάζεται παρακολούθηση, αν και αναμφίβολα η μεγαλύτερη προσοχή το επόμενο διάστημα θα στραφεί λιγότερο στην Ελλάδα και περισσότερο στο πώς η Γαλλία θα αντιμετωπίσει το πολιτικό της αδιέξοδο.

Υπεύθυνος/η Ανάπτυξης Πωλήσεων

Η εταιρεία A Chartopack Ltd, με έδρα τη Λευκωσία και πάνω από 40 χρόνια εμπειρίας στη χονδρική πώληση τροφίμων και αναψυκτικών, αναζητά Υπεύθυνους/ές Ανάπτυξης Πωλήσεων για την ενίσχυση της ομάδας μας.

Καθήκοντα:

- Ανάπτυξη νέας και διατήρηση της υπάρχουσας πελατειακής βάσης.
- Προώθηση σε πωλήσεις (επιθυμητή).
- Καλή γνώση Ελληνικής και Αγγλικής γλώσσας.
- Επικοινωνιακές δεξιότητες και προσανατολισμός σε στόχους.

Προσφέρουμε:

- Εταιρικό όχημα και ανταγωνιστικό πακέτο αποδοχών.
- Οργανωμένο περιβάλλον εργασίας και εκπαίδευση.

Στείλτε το βιογραφικό σας στο chartopack@gmail.com με τίτλο «Αίτηση για Υπεύθυνο/η Ανάπτυξης Πωλήσεων».

Στις 48.813 οι κενές θέσεις εργασίας το τρίτο τρίμηνο

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Σημαντική αύξηση κατά 32,6% κατέγραψαν οι κενές θέσεις εργασίας στη χώρα, φθάνοντας το τρίτο τρίμηνο του 2024 τις 48.813, περισσότερες κατά 12.012 συγκριτικά με τις 36.801 που είχαν καταγραφεί πριν από ακριβώς ένα έτος. Βέβαια, σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο η κατάσταση ήταν βελτιωμένη, καθώς μιλάμε για το διάστημα Ιουλίου - Σεπτεμβρίου, κατά το οποίο η τουριστική σεζόν και η εποχική απασχόληση βρίσκονται στην κορύφωσή τους.

Με στόχο την κάλυψη των κενών θέσεων, το υπουργείο Εργασίας και η ΔΥΠΑ διοργανώνουν εκδηλώσεις στο εξωτερικό για τον επαναπατρισμό νέων που έφυγαν στα χρόνια της κρίσης.

Αναλυτικά, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, οι 36.801 κενές θέσεις εργασίας του περασμένου Σεπτεμβρίου αποτελούν τη χειρότερη επίδοση από το 2009 και μετά, πάντα βέβαια κατά το ίδιο τρίμηνο αναφοράς. Συγκεκριμένα το 2021, εν μέσω πανδημίας, είχαν καταγραφεί 15.125 κενές θέσεις εργασίας, αυξημένες κατά 56,2% σε σχέση με τις 9.685 του 2020. Το 2022 ανήλθαν σε 24.234, περισσότερες κατά 9.109 ή 60,8% μέσα σε ένα έτος. Αντιστοίχως και το 2023, με 36.801 κενές θέσεις εργασίας (αύξηση 51,3% ή 12.567 θέσεις), για να φτάσουμε στις 48.813 του γ' τριμήνου του 2024.

Σε σχέση βεβαίως με το αμέσως προηγούμενο, β' τρίμηνο του τρέ-

χοντος έτους, παρατηρείται μείωση των κενών θέσεων κατά 17,2% ή κατά 10.128 θέσεις. Να σημειωθεί εδώ ότι το αρνητικό ρεκόρ κενών θέσεων εργασίας καταγράφηκε κατά το φετινό α' τρίμηνο με 70.826.

Επισημαίνεται ότι η ΕΛΣΤΑΤ καταγράφει τις κενές θέσεις που θα πρέπει να καλυφθούν άμεσα, δηλαδή σε διάστημα το πολύ τριών μηνών. Αναφέρεται σε επιχειρήσεις που απασχολούν τουλάχιστον τρεις εργαζομένους ως μισθωτούς η καθεμία και δεν υπάρχει αντίστοιχη καταγραφή για κενές θέσεις μη μισθωτών εργαζομένων (π.χ. ελεύθεροι επαγγελματίες ή αυτοαπασχολούμενοι).

Να σημειωθεί ότι με στόχο την κάλυψη των κενών θέσεων, ιδιαίτερα σε θέσεις υψηλής ειδίκευσης, το υπουργείο Εργασίας λαμβάνει πρωτοβουλίες όπως αυτή που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Rebrain Greece στο Αμστερνταμ, με περισσότερους από 1.100 συμμετέχοντες. Αλλά και η ΔΥΠΑ διοργάνωσε το προηγούμενο Σαββατοκύριακο τις «Ημέρες Καριέρας» εκτός Ελλάδος, συγκεκριμένα στο Ντίσελντορφ, με τις συμμετοχές Ελλήνων που διαμένουν μόνιμα στη Γερμανία να υπερβαίνουν τις 1.600. Ενδεικτικό του ενδιαφέροντος που υπάρχει είναι ότι στην εκδήλωση συμμετείχαν 51 επιχειρήσεις που αναζητούν εργαζομένους για να καλύψουν τις κενές θέσεις που έχουν και οι οποίες δραστηριοποιούνται σε κλάδους όπως είναι η τεχνολογία, η πληροφορική, ο τουρισμός, η βιομηχανία, οι τηλεπικοινωνίες και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Προσφέρουν θέσεις εργασίας μηχανικών, αναλυτών δεδομένων, επαγγελματιών υγείας, στελεχών μάρκετινγκ και πωλήσεων, οικονομολόγων και ειδικών στον τομέα της πληροφορικής.

Πού θα ταξιδέψουν οι Έλληνες Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά

Πληρότητα ακόμη και 90% εμφανίζουν στις γιορτές οι πτήσεις της Aegean

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Ιδιαίτερα αυξημένη χαρακτηρίζεται η αεροπορική κίνηση των Ελλήνων προς ελληνικούς και ξένους προορισμούς φέτος τα Χριστούγεννα, παραπέμποντας σε χρονιά - ρεκόρ. Υπενθυμίζεται πως τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος για το φετινό εννεάμηνο δείχνουν ήδη πολύ μεγάλη άνοδο των ταξιδιωτικών πληρωμών, δηλαδή των δαπανών που κάνουν οι Έλληνες στο εξωτερικό. Συγκεκριμένα, καταγράφεται αύξηση κατά 211,6 εκατ. ευρώ ή 11,6% στις ταξιδιωτικές πληρω-

Στην κορυφή της λίστας των προτιμήσεων των Ελλήνων βρίσκονται κλασικοί προορισμοί, όπως Βιέννη, Παρίσι και Γενεύη.

μές, οι οποίες διαμορφώθηκαν στα 2,036 δισ. ευρώ. Η ζήτηση για αεροπορικά ταξίδια με πτήσεις τόσο τα Χριστούγεννα όσο και την Πρωτοχρονιά έχει οδηγήσει τις πληρότητες στα περισσότερα από τα δρομολόγια του δικτύου της Aegean σε 100 προορισμούς να ξεπερνούν το 80% και σε περιπτώσεις ακόμη και το 90%, μόλις 10 ημέρες πριν από τα Χριστούγεννα, προμηνύοντας μια ακόμη μεγάλη έξοδο.

Η Aegean έχει αυξήσει τις διαθεσίμες θέσεις και κατά τη φετινή εορταστική περίοδο, προκειμένου να εξυπηρετήσει την αυξημένη ζήτηση, που αποδίδεται τόσο στη διάθεση των Ελλήνων για αποδράσεις κατά τις γιορτές όσο

όμως και στις προσφορές που έκανε η αεροπορική την προηγούμενη περίοδο. Στην κορυφή της λίστας των προτιμήσεων των Ελλήνων βρίσκονται κλασικοί χριστουγεννιάτικοι προορισμοί όπως Βιέννη, Παρίσι, Γενεύη και άλλοι εναλλακτικοί προορισμοί. Στις επιλογές συμπεριλαμβάνονται πάντως και προορισμοί όπως η Κρακοβία, το Ελσίνκι και το Οσλο. Η κίνηση την περίοδο των Χριστουγέννων κινείται σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με πέρυσι και η Aegean έχει αυξήσει τις διαθέσιμες θέσεις περίπου 5%, τόσο στο δίκτυο εσωτερικού όσο και στο δίκτυο εξωτερικού, συγκριτικά με την ίδια περίοδο του 2023. Οι πληρότητες στο δι-

κτυο εξωτερικού από τις δύο μεγαλύτερες βάσεις της Aegean, στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, παρουσιάζουν αύξηση σε σχέση με πέρυσι, με τα ποσοστά πληρότητας να κυμαίνονται από 80% έως 86% ή και ανά περίπτωση 90% ανάλογα τον προορισμό. Προς το παρόν, τουλάχιστον, οι εκδρομείς εμφανίζονται να προτιμούν να ταξιδέψουν την περίοδο των Χριστουγέννων, αφού η πληρότητα για την περίοδο της Πρωτοχρονιάς είναι ελαφρώς χαμηλότερη (από 78% έως 83%).

Την παραπάνω τάση επιβεβαιώνουν και οι κρατήσεις που πραγματοποιούνται μέσω των τουριστικών γραφείων. Στη λίστα προτιμήσεων των Ελλήνων συ-

γκαταλέγονται ευρωπαϊκές πρωτεύουσες όπως η Λισσαβώνα, η Βιέννη, το Λονδίνο, το Παρίσι, καθώς και μεγάλες γερμανικές πόλεις, ενώ μακρινοί προορισμοί, όπως το Βιετνάμ, η Ιαπωνία, η Κούβα και η Βραζιλία εμφανίζουν επίσης αξιόλογο ενδιαφέρον.

Οι πληρότητες στο δίκτυο εσωτερικού της Aegean εμφανίζονται χαμηλότερες σε σχέση με εκείνες του δικτύου εξωτερικού, με την επιβατική κίνηση να τροφοδοτείται σε μεγάλο βαθμό από φοιτητές, αλλά και επαγγελματίες που εργάζονται σε διαφορετικό τόπο. Οι ταξιδιώτες εσωτερικού αναχωρούν ήδη από την Παρασκευή 20.12 και το Σάββατο 21.12, ημέρες οι οποίες παρουσιάζουν

τη μεγαλύτερη δυναμική, με τη μέση πληρότητα από και προς Αθήνα να ξεκινάει από 80%, ενώ από και προς Θεσσαλονίκη η Παρασκευή 20.12, η Δευτέρα 23.12 και η Τρίτη 24.12 καταγράφουν μέση πληρότητα πάνω από 90%.

Το Σάββατο 21.12 παρουσιάζει τη μεγαλύτερη δυναμική όσον αφορά την αιχμή των Χριστουγέννων, έχοντας μέση πληρότητα από και προς την Αθήνα που υπερβαίνει το 85% και από και προς Θεσσαλονίκη σχεδόν 90%. Αντίστοιχα, το Σάββατο 28.12 και την Κυριακή 29.12 καταγράφεται η μεγαλύτερη μέση πληρότητα από και προς Αθήνα (περισσότερο από 80%) και από και προς Θεσσαλονίκη (85%).

Οι 5 κορυφαίοι προορισμοί για τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ		ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	
► Από Αθήνα	► Από Θεσσαλονίκη	► Από Αθήνα	► Από Θεσσαλονίκη
			
ΛΙΣΣΑΒΩΝΑ	ΒΕΡΟΛΙΝΟ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	ΡΟΔΟΣ
ΠΡΟΣ:	ΠΡΟΣ:	ΠΡΟΣ:	ΠΡΟΣ:
1. Λισσαβώνα	1. Βερολίνο	1. Ηράκλειο	1. Ρόδο
2. Γενεύη	2. Ντίσελντορφ	2. Αλεξανδρούπολη	2. Χανιά
3. Κοπεγχάγη	3. Φρανκφούρτη	3. Ιωάννινα	3. Μυτιλήνη
4. Βιέννη	4. Στουτγάρδη	4. Μυτιλήνη	4. Ηράκλειο
5. Παρίσι	5. Μόναχο	5. Ρόδο	5. Χίο

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σύμφωνα με τις κρατήσεις της Aegean

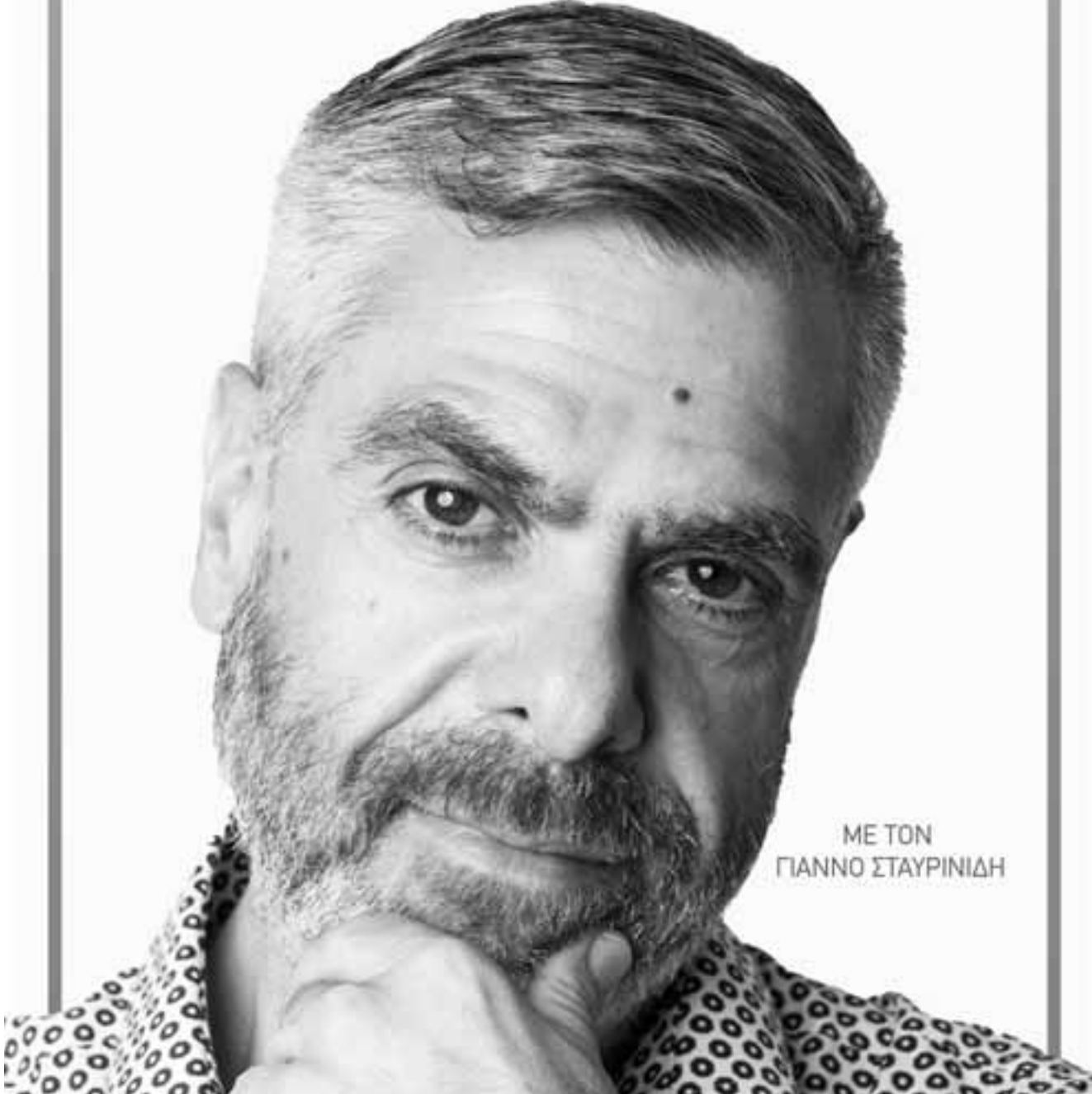
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

BAILOUT

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ & POWER GAMES

Listen on

ΜΕ ΤΟΝ
ΓΙΑΝΝΟ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΜΕ ΑΠΟΨΗ

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

Περίπου 20% της επιφάνειας κύριας χρήσης κατοικίας χάνονται από τον σχεδιασμό των έργων και ασφαλώς αυτό θα πλήξει ανάλογα και το κατασκευαστικό κέρδος. Είναι μια σκληρή απόφαση, διότι χάθηκαν σχεδόν όλα τα μπόνους στους όρους δόμησης, υποστηρίζουν κατασκευαστές.

Τα κομμένα μπόνους του ΝΟΚ θα μειώσουν την προσφορά ακινήτων

Λόγω της συμπίεσης στα περιθώρια κέρδους των κατασκευαστών

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Περιορισμό της προσφοράς νέων κατοικιών και γενικότερα ακινήτων εισοδήματος, εξαιτίας της συμπίεσης των περιθωρίων κέρδους των κατασκευαστών, προβλέπουν για το επόμενο διάστημα φορείς της αγοράς ακινήτων, ιδίως μετά και την απόφαση του ΣτΕ για τα μπόνους του ΝΟΚ. «Το πρόβλημα της προσφοράς θα επιδεινωθεί διότι έχουν συμπειεστεί τα περιθώρια κέρδους των κατασκευαστών και εξαιτίας της ανόδου των ζητούμενων τιμών των οικοπέδων αλλά και των τιμών των υφιστάμενων ακινήτων», ανέφερε χθες ο διευθυντών σύμβουλος της Hellenic Properties Ερρίκος Αρώνης, στο πλαίσιο σχετικής ενημέρωσης.

Σύμφωνα με τον ίδιο, «την ίδια στιγμή, τα κόστη δεν έχουν υποχωρήσει και η διαθεσιμότητα συνεργείων και εργολάβων παραμένει σε μέτριο προς κακό επίπεδο. Όλοι αυτοί οι παράγοντες συνδυαστικά επιδρούν αρνητικά στην κερδοφορία κι αναμένεται να οδηγήσουν αρκετές εταιρείες σε δεύτερες σκέψεις ως προς το πόσα και ποια έργα θα προκρίνουν προς υλοποίηση». Πάντως, ειδικά όσον αφορά την αγορά κατοικίας, παρατηρείται στα-

θεροποίηση της πορείας των τιμών, οι οποίες όμως βρίσκονται σε υψηλό σημείο. «Θεωρούμε ότι ειδικά όσον αφορά τις κατοικίες, βλέπουμε ότι η επιθετική ανόδος των τιμών θα περιοριστεί σε ένα επίπεδο που θα ακολουθεί τον ρυθμό ανόδου του πληθωρισμού. Παράλληλα, παρατηρούνται διάφορες νέες δυναμικές στην κατοικία, λόγω των νέων μέτρων για τη “χρυσή βίτσα” και τη βραχυχρόνια μίσθωση, που

Τα κόστη δεν έχουν υποχωρήσει και η διαθεσιμότητα συνεργείων και εργολάβων παραμένει χαμηλή, τονίζουν οι εργολάβοι.

ακόμα είναι πρόωρο να αποτιμηθούν ως προς την επίδραση που θα έχουν στην αγορά και στις τιμές», συμπλήρωσε ο κ. Αρώνης.

Όσον αφορά την αγορά γραφείων, ο κ. Αρώνης ανέφερε ότι η ζήτηση κινείται σε υγιές επίπεδο. «Οι περισσότεροι από τους μεγάλους ομίλους έχουν ήδη προ-

χωρήσει τα σχέδια για τη μετεγκατάστασή τους σε νέα κτίρια ή σε αναβαθμισμένα ακίνητα και τώρα έχει ξεκινήσει το δεύτερο κύμα, από τις μεσαίες επιχειρήσεις, κυρίως ελληνικής προέλευσης και με προσωπικό από 50 έως 200 εργαζομένους, που είναι και το μήμα που μας ενδιαφέρει ως εταιρεία», σημείωσε. Ωστόσο, παρατηρείται μεγάλο έλλειμμα προσφοράς, ιδίως για γραφεία σε πιο προσιτά σημεία και με κόστος ενοικίασης από 18 έως 25 ευρώ/τ.μ.

Σχολιάζοντας και την πρόσφατη απόφαση του ΣτΕ, παρότι δεν επηρεάζει ευθέως τη Hellenic Properties, η οποία σε ποσοστό 80% επενδύει σε υφιστάμενα κτίρια αυτή την περίοδο, είναι προφανές ότι θα λειτουργήσει επιβαρυντικά για μερίδα κατασκευαστών, διότι θα μειωθούν τα πωλούμενα τετραγωνικά μέτρα από τις άδειες (εφόσον δεν έχουν ξεκινήσει τουλάχιστον τις χωματουργικές εργασίες). Σύμφωνα με τον κ. Αρώνη, «περίπου 20% της επιφάνειας κύριας χρήσης κατοικίας χάνονται από τον σχεδιασμό των έργων και ασφαλώς αυτό θα πλήξει ανάλογα και το κατασκευαστικό κέρδος. Είναι μια βαριά απόφαση, διότι χάθηκαν όλα σχεδόν τα μπόνους. Υπήρχε μια προσδοκία ότι θα επιβίωναν ίσως κάποια, ειδικά όσα

πριμοδοτούσαν έστω την πράσινη δόμηση». Κατά τον ίδιο, είναι και δύσκολο να ξεπεραστεί η απόφαση μέσω της επαναφοράς των κινήτρων στα τοπικά πολεοδομικά σχέδια, καθώς αυτά θα απαιτήσουν πολλά χρόνια έως ότου ολοκληρωθούν.

Η Hellenic Properties επενδύει αυτή την περίοδο κυρίως στην αγορά γραφείων και στις κατοικίες. Το 2024 αποκτήθηκαν τρία νέα ακίνητα και σήμερα έχει πέντε έργα σε εξέλιξη. Τρία εξ αυτών αφορούν κτίρια γραφείων στο Μαρούσι (δύο νεόδμητα και ένα υφιστάμενο που αναβαθμίζεται).

Συνολικά η εταιρεία αναπτύσσει 30.000 τ.μ. γραφείων. Άλλα δύο κτίρια που προωθούνται προς ανάπτυξη είναι ένα παλιό βιομηχανικό ακίνητο στην περιοχή του Ταύρου, κοντά στον σταθμό ΗΣΑΠ της Καλλιθέας, το οποίο στο παρελθόν χρησιμοποιούνταν για τις πρόβες της Εθνικής Λυρικής Σκηνής. Σε αυτό προορίζεται να δημιουργηθούν γραφειακοί χώροι. Επίσης, η εταιρεία ολοκληρώνει σε μερικούς μήνες ένα συγκρότημα κατοικιών στην Κηφισιά (The Heritage), με το 25% της ζήτησης να προέρχεται από ξένους που ενδιαφέρονται να εγκατασταθούν μόνιμα στην Ελλάδα.

Αύξηση τιμών 20% στα νεόδημτα φέρνει η απόφαση του ΣτΕ

Την αύξηση των τιμών πώλησης νεόδμητων κατοικιών, για τις οικοδομές που δεν έχουν ακόμα ξεκινήσει να ανεγείρονται, θα προκαλέσει η απόφαση του ΣτΕ για τον ΝΟΚ. Σύμφωνα με εκτιμήσεις πηγών της αγοράς, μια μέση αύξηση μπορεί να προσεγγίσει το 20% εξαιτίας της απώλειας των επιφανειών που θα προκύψουν. Ετσι, ένα νεόδημτο διαμέρισμα που θα πωλούνταν έναντι 350.000 ευρώ, πλέον θα πουληθεί έναντι 420.000 ευρώ. Ασφαλώς η αύξηση είναι τέτοια που ενδεχομένως να λειτουργήσει και αποτρεπτικά για το αγοραστικό κοινό, ανάλογα φυσικά και με το ακίνητο και την περιοχή. Όπως τονίζουν στελέχη του κλάδου, όσοι κατασκευαστές είχαν επιλέξει να κάνουν συνδυαστική χρήση όλων των μπόνους που έδινε ο νόμος εξασφάλιζαν την αύξηση της δομησιμής επιφάνειας κατά περίπου 25%-30%. Αν για παράδειγμα ένα οικόπεδο «έχτιζε» 1.300 τ.μ., πλέον δεν θα μπορεί να χτίσει περισσότερο από 1.050-1.100 ευρώ/τ.μ. Με δεδομένο ότι πλέον σχεδόν το σύνολο αυτών των πρόσθετων επιφανειών αποτελεί παρελθόν, θα πρέπει να αναπροσαρμοστούν και οι τιμές πώλησης, ώστε να ανταποκρίνονται στα νέα δεδομένα. Το κατά πόσον όμως θα υπάρξει εξ ολοκλήρου μετακύλιση στην τελική τιμή, ή αν θα επιμεριστεί το επιπλέον κόστος και με το περιθώριο του κατασκευαστή, είναι ζήτημα που θα κρίνει η κάθε εταιρεία ξεχωριστά για κάθε της έργο.

Παράλληλα, προς τα κάτω θα προσαρμοστούν αυτομάτως και οι επιφάνειες που θα λάβουν ως αντιπαροχή οι οικοπεδούχοι, όπου υφίστανται τέτοιες συμφωνίες. Μια μέση αντιπαροχή σε μια καλή περιοχή της Αττικής (π.χ. στα Βόρεια προάστια) διαμορφώνεται σε περίπου 40%-45%. Προφανώς, από τη στιγμή που αλλάζουν τα δεδομένα μετά την απόφαση του ΣτΕ, το ποσοστό αυτό θα αφορά πλέον τη νέα, μειωμένη επιφάνεια που θα προκύψει. Στην αγορά εκτιμούν ότι αν υπάρξουν οικοπεδούχοι που δεν συναινέσουν σε κάτι τέτοιο, θα υπάρχουν δικαστικές διαμάχες, αν και θεωρούν ότι λόγω ακριβώς της απόφασης του ΣτΕ οι κατασκευαστές θα έχουν το νομικό πλεονέκτημα.

Σχολιάζοντας την απόφαση ο κ. Μάξιμος Καλατζής, διευθύνων σύμβουλος της ΜΑΚΤ, εταιρείας ανάπτυξης ακινήτων, τονίζει στην

«Κ» ότι «είναι ιδιαίτερα θετικό που το ΣτΕ δεν εφαρμόζει αναδρομικά την απόφαση περί αντιπαραταμιακότητας, δηλαδή δεν πλήττει τις οικοδομές που είχαν ήδη ξεκινήσει να ανεγείρονται. Με τον τρόπο αυτό δημιουργείται μια συνέχεια και αποτελεί κι ένα μήνυμα προς την επενδυτική κοινότητα, εγγώρια, αλλά κυρίως διεθνή, ότι δεν είμαστε ζούγκλα».

Όσον αφορά τη διακήρυξη της κυβέρνησης ότι τα μπόνους θα ε-

Ένα νεόδημτο διαμέρισμα που θα πωλείτο έναντι 350.000 ευρώ, πλέον θα πουληθεί έναντι 420.000 ευρώ, τονίζουν κατασκευαστές.

Τα ποσοστά της αντιπαροχής θα περιοριστούν σημαντικά από τη στιγμή που θα μειωθεί η δομήσιμη επιφάνεια.

πανεέλθουν, όχι μέσω του ΝΟΚ φυσικά, αλλά στο πλαίσιο του εν εξελίξει πολεοδομικού σχεδιασμού, ο κ. Καλατζής εκτιμά ότι η πραγματικότητα δείχνει ότι για να συμβεί κάτι τέτοιο θα απαιτηθούν πολλά χρόνια. Κατά τον ίδιο, «αν έδειξε κάτι η υπόθεση αυτή, είναι ότι δεν μπορούν να εφαρμοστούν οριζόμενα μέτρα στο πλαίσιο ενός οικοδομικού κανονισμού». Στο πρόσφατο συνέδριο ακινήτων Prodxero, ο κ. Καλατζής είχε αναφέρει ότι «δεν πρέπει να μπορεί ο εργολάβος από μόνος του να αλλάξει τη χαρακτηριστικά μιας ολόκληρης γειτονιάς». Συμπλήρωσε, βέβαια, και ότι «πρέπει να έχουμε ένα πλαίσιο που θα μας επιτρέπει να λειτουργήσουμε χωρίς “ίσως” και “αλλά”. Δεν μπορείς να θεωρήσεις εκλυστικός επενδυτικός προορισμός όταν το νομοθετικό πλαίσιο διαλύεται εκ των έσω».

Τελευταία η Ελλάδα σε κατασκευαστικά έργα στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Ουραγός παραμένει η Ελλάδα στην Ε.Ε. των «27» αναφορικά με τις επενδύσεις σε κατασκευές ως ποσοστό του ΑΕΠ. Συγκεκριμένα, παρά το μεγάλο πρόγραμμα έργων που έχει δημοπρατηθεί τα τελευταία χρόνια, ιδίως την περίοδο 2021-2024 και τη συγκέντρωση συμβάσεων ύψους 17-18 δισ. ευρώ από τις τέσσερις μεγάλες εταιρείες του κλάδου των κατασκευών, μόλις το 4,8% του ΑΕΠ κατευθύνεται στις κατασκευές και στις υποδομές, έναντι 11,5% που είναι ο μέσος όρος στην Ε.Ε., αλλά και 16,7% σε μια ανταγωνιστική της Ελλάδας χώρα, όπως η Ρουμανία.

Για τον σκοπό αυτό, ο κ. Πέτρος Σουρέτης, εντεταλμένος σύμβουλος της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, πρότεινε την περαιτέρω κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων μέσω των έργων ΣΔΙΤ και παραχώρησης. Μιλώντας στο πλαίσιο σχετικής ενότητας κατά τη διάρκεια του 2ου Growthfund Summit, του συνεδρίου του Υπεραιμίου, ο κ. Σουρέτης σημείωσε ότι «με τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας και τη μείωση των ευρωπαϊκών κονδυλίων

Παρά το μεγάλο πρόγραμμα έργων, μόλις το 4,8% του ΑΕΠ κατευθύνεται σε κατασκευές, έναντι 11,5% κατά μέσον όρο στην Ευρώπη.

για (οδικές) υποδομές να μην επιτρέπουν την απαιτούμενη δημόσια χρηματοδότηση, η οικονομική ανάπτυξη και ταυτόχρονα η λύση σε πολλά προβλήματα των πολιτών μπορεί να προέλθει μόνο από επενδύσεις ιδιωτικών κεφαλαίων, εξήγησε ο κ. Σουρέτης, ζητώντας από το υπουργείο να αξιοποιήσει εργαλεία όπως οι ΣΔΙΤ και οι παραχωρήσεις, που προσφέρουν έργα εντός χρονοδιαγράμματος και προϋπολογισμού, με υψηλή ποιότητα και ανθεκτικότητα.

Σύμφωνα με τον κ. Σουρέτη, τέτοιες μορφές έργα θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για να δώσουν λύσεις π.χ. στο κυκλοφοριακό του λεκανοπεδίου της

Ο κ. Πέτρος Σουρέτης, σύμβουλος της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, προτείνει την περαιτέρω κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων μέσω των έργων ΣΔΙΤ και παραχώρησης. Τέτοιες μορφές έργα θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για να δώσουν λύσεις π.χ. στο κυκλοφοριακό της Αττικής.

Αττικής, το οποίο επιδεινώνεται συνεχώς, τη στιγμή που δεν είναι πλέον εφικτή η χρηματοδότηση νέων οδικών έργων, μέσω κοινοτικών κονδυλίων (το ίδιο ισχύει και στη Θεσσαλονίκη). Αυτό συμβαίνει επειδή, πλέον, σε επίπεδο Ε.Ε. η προτεραιότητα είναι προς τη διάθεση κεφαλαίων στην περιφέρεια και σε έργα διαφορετικού χαρακτήρα (π.χ. σιδηρόδρομος, ενεργειακά κ.λπ.).

Παράλληλα, ο κ. Σουρέτης επανέφερε το ζήτημα της ενεργοποίησης του θεσμού των πρότυπων προτάσεων, για τις οποίες συνεχίζεται το «μπρα ντε φερ» μεταξύ των κατασκευαστικών ομίλων και του υπουργείου, που εμφανίζεται επιφυλακτικό στην υιοθέτησή τους, παρότι τους τελευταίους μήνες και με μια σειρά δημόσιων τοποθετήσεων, έχουν δοθεί διαβεβαιώσεις για την εφαρμογή βελτιωτικών διατάξεων, ώστε να προχωρήσουν διαγωνισμοί με το εργαλείο αυτό. Υπενθυμίζεται ότι οι πρότυπες προτάσεις προβλέπουν ότι ο ιδιώτης αναλαμβάνει το κόστος της ωρίμανσης ενός έργου και προτείνει την κατασκευή μέσω ενός

συνδυασμού ιδιωτικής και δημόσιας χρηματοδότησης. Ελλείψει πόρων, στην αγορά αναφέρονται ότι έχουν προταθεί και λύσεις χωρίς τη συμμετοχή του Δημοσίου στην παρούσα φάση, μέσω της μετάθεσης της είσοδου «οκωδίων» διοδίων μετά 10-12 χρόνια από την έναρξη λειτουργίας του έργου. Ένα παράδειγμα τέτοιας πρότασης έχει κατατεθεί από την ίδια τη ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ. Αφορά ένα έργο 500 εκατ. ευρώ που θα συνδέει την Ελευσίνα με τα Οινόφυτα, παρακάμπτοντας τη Λ. Κηφισού. Με βάση τον σχεδιασμό, ο άξονας αυτός θα ξεκινάει από την περιοχή του Αγ. Λουκά στο Θριάσιο Πεδίο και θα καταλήγει στον ΠΑΘΕ, στην περιοχή των Οινόφυτων, έχοντας μήκος 40 χιλιομέτρων. Το έργο αυτό θα έχει μεγάλο όφελος, όχι μόνο για την αποσυμφόρμηση του Κηφισού, αλλά και για την ταχύτερη σύνδεση όλων των μεγάλων υποδομών logistics που αναπτύσσονται στην περιοχή της Δυτικής Αττικής (Ασπρόπυργος, Θριάσιο Πεδίο και Ελευσίνα) με τον ΠΑΘΕ.

ΝΙΚΟΣ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

WE DELIVER WHAT WE PROMISE

Ζήσε στην Καρδιά της Λευκωσίας

8000 57 57 www.cyfieldgroup.com   @cyfieldgroup

CABLENET

Ανανέωσε την πιστοποίησή της ως Εργοδότης Ισών Ευκαιριών

Η Cablenet Communication Systems Plc ανακοινώνει την επιτυχή ανανέωση της πιστοποίησής της ως Εργοδότης Ισών Ευκαιριών, από τον Εθνικό Φορέα Πιστοποίησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αυτή η σημαντική διάκριση, η οποία ισχύει για περίοδο τεσσάρων ετών, αποτελεί την τρίτη διαδοχική φορά που η Cablenet λαμβάνει την πιστοποίηση, έχοντας αναγνωριστεί για πρώτη φορά το 2015.

Η Chief HR Officer της Cablenet, κα Χρυστάλλα Καραγιώργη, δήλωσε: «Είμαστε υπερήφανοι που συγκαταλεγόμαστε στις μόλις 12 εταιρείες στην Κύπρο που έχουν λάβει αυτή την πιστοποίηση, επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή μας για προώθηση της ισότητας και τη δημιουργία ενός εργασιακού περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς».

«Η Cablenet, δεσμεύεται να προσφέρει ένα δίκαιο, ισότιμο και προσβάσιμο εργασιακό περιβάλλον, όπου κάθε μέλος της ομάδας μας έχει ίσες ευκαιρίες επαγγελματικής ανέλιξης και προσωπικής εξέλιξης, ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, θρησκείας ή άλλων χαρακτηριστικών. Η ανανέωση αυτής της πιστοποίησης αποτελεί απόδειξη της συνεχούς δέσμευσής μας να παραμεινουμε πρότυπο εργοδότη στην Κύπρο, εμπνέοντας και υποστηρίζοντας το ανθρώπινο δυναμικό μας», πρόσθεσε η κα Καραγιώργη.

ΕΚΟ ΚΥΠΡΟΥ

Παρουσίασε το λεύκωμα «Πορεία Μνήμης»

Η ΕΚΟ Κύπρου, υπηρετώντας πιστά τις αρχές και τις αξίες που προσδιορίζουν τη λειτουργία της με επίκεντρο τον άνθρωπο, τη στήριξη της κοινωνίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς, παρουσίασε το λεύκωμα με τίτλο «Πορεία Μνήμης». Το πρωτότυπο λεύκωμα έρχεται να φωτίσει την πλούσια ιστορία και πολιτιστική ταυτότητα των κατεχόμενων περιοχών της Κύπρου, ενισχύοντας έτσι τη διατήρηση της συλλογικής μνήμης 50 χρόνια μετά τη βάρβαρη εισβολή του 1974.

Η τελετή παρουσίασης της έκδοσης πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη, 12 Δεκεμβρίου 2024, στο Παλιό Δημαρχείο Λευκωσίας, παρουσία του δημάρχου της πρωτεύουσας, κ. Χαράλαμπου Προύντζου, των συντελεστών του βιβλίου, συνεργατών της ΕΚΟ Κύπρου, εκπροσώπων των ΜΜΕ και πολλών προσκεκλημένων. Το λεύκωμα παρουσιάζει σημαντικά μνημεία, ναούς, κάστρα, θέατρα και μοναστήρια, από τη Μόρφου μέχρι και το ανατολικότερο σημείο της Κύπρου, τη χερσόνησο της Καρπασίας και το μοναστήρι του Αποστόλου Ανδρέα. Η έκδοση γίνεται με αφορμή τη συμπλήρωση των 50 χρόνων από την τουρκική εισβολή και βασικός στόχος της ΕΚΟ Κύπρου είναι να αναδειχθεί η σημασία της προστα-

σίας των σημαντικών μνημείων ως κομμάτι της εθνικής μας ταυτότητας, αλλά και η διαφώτιση της νέας γενιάς για την ιστορία του τόπου μας.

Η δημιουργία του λευκώματος είναι αποτέλεσμα της εξειδικευμένης έρευνας και συγγραφής του κ. Κώστα Χαράλαμπίδη, ενώ η φωτογραφική προσέγγιση του κ. Μιχάλη Γεωργιάδη προσφέρει έναν ιδιαίτερο τρόπο θέασης, με επίκεντρο τη λαϊκή παράδοση της κάθε περιοχής.

Χαιρετίζοντας την εκδήλωση παρουσίασης του λευκώματος, ο διευθύνων σύμβουλος της ΕΚΟ Κύπρου, κ. Γιώργος Γρηγοράς, ανέφερε: «Θεωρούμε χρέος μας να κρατήσουμε ζωντανή τη

μνήμη των κατεχομένων μας εδαφών. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΚΟ Κύπρου συνεισφέρει σε πρωτοβουλίες που αναδεικνύουν την πλούσια πολιτιστική μας κληρονομιά».

Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του, ο δήμαρχος Λευκωσίας, κ. Χαράλαμπος Προύντζος, υπογράμμισε: «Με αφορμή την παρουσίαση του λευκώματος, θέλω να αναφερθώ στη συμβολική δέντρουφύτευση των 50 δέντρων στην Πλατεία Ελευθερίας. Τα δέντρα που φυτεύονται σήμερα και τις επόμενες ημέρες εκφράζουν την ελπίδα και την αναγέννηση. Συμβολίζουν τη δύναμη του λαού μας να ξεπερνά τις δυσκολίες και να προχωρά με πείσμα και πίστη, παρά τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει».

Με την ολοκλήρωση της παρουσίασης, φυτεύτηκαν συμβολικά 5 δέντρα στην Πλατεία Ελευθερίας. Τις επόμενες ημέρες θα πραγματοποιηθεί η φύτευση άλλων 45 δέντρων, τα οποία προσφέρει η ΕΚΟ, στην κεντρική πλατεία της πρωτεύουσας. Τα δέντρα αυτά θα συμβολίζουν τα 50 χρόνια κατοχής. Παράλληλα, στην Πλατεία Ελευθερίας τοποθετήθηκαν ειδικά πάνελ, όπου οι περαστικοί μπορούν να δουν τις φωτογραφίες που περιλαμβάνονται στο λεύκωμα.

BEAN BAR

Ζωντανεύουν τη μαγεία των Χριστουγέννων

Τα Χριστούγεννα έφτασαν και το Bean Bar μας καλεί να ζήσουμε τη μαγεία της πιο όμορφης εποχής του χρόνου και να κάνουμε πράξη το πραγματικό νόημα των γιορτών στήριζοντας τα παιδιά που έχουν ανάγκη. Λαμπερά φωτάκια, στολισμένα δέντρα και γιορτινά vibes μεταμορφώνουν τα καταστήματα της αλυσίδας σε ζεστούς χριστουγεννιάτικους χώρους, όπου μπορεί κανείς να απολαύσει τις νέες Festive Limited Edition γεύσεις του brand που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για την εποχή.

Μέσα από την καμπάνια «Ho Ho Hope for Children» που ξεκίνησε στις 20 Νοεμβρίου, Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού, το Bean Bar διαθέτει το 30% των εσόδων από τις πωλήσεις των χριστουγεννιάτικων προϊόντων του στον Οργανισμό Hope for Children. Μέχρι τις 6 Ιανουαρίου οι φίλοι του Bean Bar έχουν την ευκαιρία να στήριξουν συνανθρώπους μας που έχουν ανάγκη, επιλέγοντας είδη από τις Festive Limited Edition γεύσεις του brand.

Οι χριστουγεννιάτικες Bean Bar επιλογές είναι μοναδικές, με γεύσεις και αρώματα που ζυπνούν παιδικές α-

νανηήσεις. Ειδικότερα, οι Festive Limited Edition γεύσεις της αλυσίδας περιλαμβάνουν: ζεστή σοκολάτα με γεύση πορτοκάλι και κανέλα και τα λαχταριστά Santa's Chocolate Cookies, που φέρνουν τη γεύση των γιορτών σε κάθε μπουκιά.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ

QR Code για πληρωμές εύκολα και πρακτικά μέσω QuickPay

Πρωταγωνιστώντας στην ψηφιακή καινοτομία, η Τράπεζα Κύπρου κάνει ακόμη πιο εύκολες τις συναλλαγές των πελατών της μέσα από τη νέα υπηρεσία του QuickPay, το QR Code. Αφροκραζόμενη τις ανάγκες τους, η Τράπεζα Κύπρου δίνει τώρα άλλη μια σημαντική επιλογή στους πελάτες της για τις συναλλαγές τους, έτσι ώστε εύκολα, απλά και ανέπαφα να μπορούν να πληρώνουν ή να πληρώνονται, έχοντας μόνο το κινητό τους τηλέφωνο.

Ακολουθώντας τα πιο κάτω απλά βήματα, οι πελάτες της Τράπεζας θα μπορούν στο εξής να στείλουν και να λάβουν χρήματα, χωρίς την ανταλλαγή περαιτέρω πληροφοριών όπως ο αριθμός τηλεφώνου. Θα μπορούν να το πράττουν

μέσω του QR Code του QuickPay που προσφέρεται μέσω του BoC Mobile App.

Πώς; Μπαινοντας στο QuickPay, στο κάτω μέρος της οθόνης του κινητού, ο χρήστης θα πρέπει να επιλέξει το «QR Code». Μόλις αυτό εμφανιστεί, άλλα άτομα μπορούν να το σαρώσουν για να του στείλουν χρήματα. Ο πελάτης που το σαρώνει αν είναι ήδη συνδεδεμένος στο BoC Mobile app, οδηγείται στην οθόνη του QuickPay όπου εμφανίζεται το pop-up με το όνομα του δικαιούχου. Αν ο πελάτης δεν είναι συνδεδεμένος στο app, οδηγείται στην οθόνη έτσι ώστε να κάνει είσοδο στο app και αμέσως μετά εμφανίζεται το pop-up με το όνομα του δικαιούχου.

Η νέα υπηρεσία δεν αφορά εταιρικούς λογαριασμούς, είναι όμως ιδιαίτερα πρακτική ειδικά για αυτοτελώς εργαζόμενους, αφού μπορούν να εξυπηρετούν τους πελάτες τους και να πληρώνονται μέσω του QR code του QuickPay, μόνο με το smartphone τους. Ο αυτοτελώς εργαζόμενος μπορεί να επιλέξει «Download» και να ανοίξει το «QR Code» σε μορφή pdf, να το τυπώσει και να το αναρτήσει στον χώρο του.

Οι πληρωμές ολοκληρώνονται εύκολα, γρήγορα και με επιτυχία, όπως θα ενημερωθούν οι συναλλασσόμενοι λίγα δευτερόλεπτα μετά μέσω ειδοποιήσεων. Η νέα υπηρεσία της Τράπεζας Κύπρου δεν απαιτεί τη χρήση άλλων συσκευών.

RARE OBJECTS
A FILM BY KATIE HOLMES

SUNDAY NIGHT MOVIE
MOVIES BEST HD
THE HOME OF MOVIES!

ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 21:00

RARE OBJECTS
ΔΡΑΜΑ
Μια νεαρή γυναίκα προσπαθεί να ξαναφτιάξει τη ζωή της όταν πιάνει δουλειά σε μια αντικερί. Εκεί που σιγά-σιγά αποκάι και πάλι αυτοπεποίθηση, άτομα από το τραυματικό παρελθόν της αρχίζουν να επανεμφανίζονται.

Το Κανάλι Διατίθεται:
cablenet cytavision
Θέση: 101 Θέση: 49

MESIMVRIA
www.mesimvria.com

LOVE 100.7 FM
98.1 & 105.7

Ακούς ό,τι αγαπάς
όλες τις ώρες

ΤΑΣΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΟΣ & ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΑΡΤΕΜΙΟΥ
6-10
ΠΡΩΤΗ ΠΡΩΙΝΗ ΕΚΠΟΜΠΗ
ME 12.9%

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ
21-24
ΠΡΩΤΗ ΒΡΑΔΙΝΗ ΕΚΠΟΜΠΗ
ME 15.2%

ΣΥΛΙΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ
9-12
ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ
ME 13.4%

Αρνητικό κλίμα στο Χρηματιστήριο, πιέσεις σε τράπεζες και blue chips

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε στις 1.452,80 μονάδες με απώλειες 0,80%

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Στους πωλητές παρέμειναν τα νπια στο Χρηματιστήριο Αθηνών, οι οποίοι πίεσαν τον Γενικό Δείκτη προς τις 1.450 μονάδες λόγω των ρευστοποιήσεων σε τράπεζες και blue chips. Η ελληνική αγορά ακολούθησε έτσι τα βήματα των διεθνών αγορών, όπου το κλίμα ήταν επίσης αρνητικό εν αναμονή της απόφασης της Fed σήμερα για τα επιτόκια.

Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 1.452,80 μονάδες με πτώση 0,80%, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 122,15 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με απώλειες της τάξεως του 1,03% στις 3.531,71 μονάδες, ενώ οριακή άνοδο 0,01% σημείωσε ο δείκτης της μεσαίας κεφαλαιοποίησης, κλείνοντας στις 2.322,42 μονάδες.

Στα μη τραπεζικά blue chips, με πτώση άνω του 2% έκλεισαν οι Jumbo και ΟΠΑΠ, ενώ απώλειες άνω του 1% σημείωσαν οι ΔΕΗ, Motor Oil, ΟΤΕ και ΕΛΒΑΛΧαλκόρ. Με κέρδη άνω του 1% έκλεισαν οι Autohellas και Titan.

Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε α-

Χθες η Citigroup προχώρησε στην αύξηση των τιμών-στόχων των περισσότερων ελληνικών τραπεζών παρά τα νέα μέτρα που ανακοίνωσε η κυβέρνηση, διατηρώντας τη σύσταση «αγοράς» για τον κλάδο.

πώλειες 1,02% κλείνοντας στις 1.272,7 μονάδες, με την Εθνική Τράπεζα να σημειώνει πτώση 1,55%, την Alpha Bank να κλείνει στο -1,40%, την Τράπεζα Πει-

ραιώς στο -0,98% και τη Eurobank στο -0,36%.

Πάντως, τα μηνύματα για το Χ.Α. συνεχίζουν να είναι θετικά, κάτι που δείχνει ότι η ελληνική αγορά βρίσκεται στο ραντάρ των επενδυτών. Σε ανάλυσή του το Reuters σημείωσε πως οι ελληνικές μετοχές γίνονται γρήγορα μια δημοφιλής επιλογή για τους επενδυτές, με ορισμένους να αναμένουν την αναβάθμιση του Χ.Α. στην κατηγορία των ανεπτυγμένων αγορών το επόμενο έτος, καθώς η οικονομία υπεραποδίδει των αντίστοιχων της Ευρωζώνης και οι τραπεζικές μετοχές καταγράφουν ισχυρές επιδόσεις. Όπως αναφέρεται, η ελληνική αγορά δέχεται στρήξη και από την πολύ καλή δημοσιονομική πορεία της Ελλάδας, με την κυβέρνηση να αποπληρώνει πρόωρα τα δάνεια δίδωσους και τους αναλυτές της Bank of America να αναμένουν ότι ο δείκτης χρέους θα υποχωρήσει κάτω από αυτόν της Ιταλίας έως το 2028.

Επίσης, ενώ η Ευρώπη προετοιμάζεται για πιθανούς εμπορικούς δασμούς από τον Τραμπ, οι ΗΠΑ έχουν εμπορικό πλεόνασμα με την Ελλάδα φέτος, το ο-

ποίο θα μπορούσε να περιορίσει τυχόν επιπτώσεις. «Οι ελληνικές εταιρείες είναι πιθανότατα καλύτερες σε σχετικούς όρους όσον αφορά έναν πιθανό εμπορικό πόλεμο», δήλωσε ο Νάσος Κουμέττης της Hellenic Asset Management. «Το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών της Ελλάδας προς τις ΗΠΑ αποτελείται από υπηρεσίες που πιθανότατα θα είχαν μεγαλύτερη ανοσία στους δασμούς των ΗΠΑ», πρόσθεσε. Μετά τις εκλογές στις ΗΠΑ, η Robeco μάλιστα αύξησε τις θέσεις της στην Ελλάδα κατά 0,5% και στο 3%, και κυρίως στον τραπεζικό κλάδο, επισημαίνει το Reuters.

Αξίζει να σημειώσουμε πως η Citigroup προχώρησε χθες στην αύξηση των τιμών-στόχων των περισσότερων ελληνικών τραπεζών παρά τα νέα μέτρα που ανακοίνωσε η κυβέρνηση, διατηρώντας τη σύσταση «αγοράς» για τον κλάδο. Ειδικότερα, αύξησε την τιμή-στόχο της Eurobank στα 2,80 ευρώ από 2,30 ευρώ, της Πειραιώς στα 5,40 ευρώ από 5,20 ευρώ προηγουμένως, της Εθνικής στα 9,50 ευρώ από 9,45 ευρώ, ενώ διατήρησε αμετάβλητη την τιμή-στόχο της Alpha Bank στα 2,35 ευρώ.

Απώλειες πλην Παρισίου στις ευρωπαϊκές αγορές

Με το βλέμμα στραμμένο στις επικείμενες αποφάσεις των μεγάλων κεντρικών τραπεζών σχετικά με τα επιτόκια κινήθηκε χθες το επενδυτικό κοινό στα χρηματιστήρια της Γηραιάς Ηπείρου, τα οποία έκλεισαν με απώλειες, εκτός από το Παρίσι. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης STOXX 600 υποχώρησε χθες στα χαμηλότερα επίπεδα δεκαπενθήμερου υπό την πίεση των μετοχών από τον κλάδο ενέργειας και εκείνων των τραπεζών κλείνοντας με πτώση 0,42%. Εξάλλου, με -0,81% έκλεισε στο Λονδίνο ο FTSE 100 λόγω υψηλότερης αύξησης μισθών από το αναμενόμενο, με -0,33% ο DAX στη Φρανκφούρτη, με -1,22% ο FTSE MIB στο Μιλάνο, με -1,62% ο IBEX στη Μαδρίτη, ενώ με άνοδο 0,12% ο CAC 40 στο Παρίσι ολοκλήρωσε τη χθεσινή συνεδρίαση. Ο κλαδικός δείκτης των ομοίων πετρελαιοειδών και φυσικού αερίου είχε κάμψη 1,3% σε επίπεδα ναδίρ 17 μηνών, επειδή οι τιμές αργού εξασθένησαν λόγω νέων ανησυχιών για την πορεία της ζήτησης από την κατανάλωτρία Κίνα. Ο δείκτης επιχειρηματικού κλίματος στη Γερμανία κατακλύησε τον Δεκέμβριο, ενώ στο Ηνωμένο Βασίλειο επιταχύνθηκε η αύξηση των μισθών, παράγοντας που θα επηρεάσει τα στελέχη της Τράπεζας της Αγγλίας με γνώμονα το κόστος δανεισμού. Σήμερα αναμένεται η απόφαση της Ομοσπον-

διακής Τράπεζας των ΗΠΑ για τη νομισματική πολιτική της.

Χθες ο κλάδος ο οποίος επίσης λειτούργησε δυσμενώς για τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια ήταν αυτός των χρηματοπιστωτικών ομίλων με πτώση 1,8%. Οι τιμές των μετοχών των ισπανικών τραπεζών Santander και Sabadell είχαν σοβαρές απώλειες, οδηγώντας σε καθοδική πορεία και τον δείκτη IBEX συνολικά. Κατά τους αναλυτές, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ αναμένεται να αποφασίσει σήμερα Τετάρτη στη συνεδρίασή της μια περικοπή 25 μονάδων βάσης στα επιτόκια, ενώ στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των στελεχών της βρίσκεται ο ρυθμός αποκλιμάκωσης του κόστους δανεισμού του 2025, δεδομένου πως η οικονομία των ΗΠΑ παραμένει στέρεα θεμελιωμένη. Η δε Τράπεζα της Αγγλίας και η Τράπεζα της Ιαπωνίας θα δημοσιοποιήσουν τις αποφάσεις τους αύριο Πέμπτη. «As θυμηθούμε ότι στην προηγούμενη συνεδρίασή της άλλαξε την τακτική της και αντί να δίνει κάποιες μελλοντικές κατευθύνσεις, συνάρτησε τις αποφάσεις της με τα οικονομικά δεδομένα», επισημαίνει η Ναόμι Φινκ, διευθύντρια στρατηγικής παγκόσμιων αγορών της Nikko Asset Management. Τέλος αναφέρεται ότι σχετικά με την Τράπεζα της Αγγλίας δεν αναμένεται κάποια μεταβολή στα επιτόκια.

(Τιμή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη			(Σε δολάρια)			VERIZON COMMS			40,965	0,2079	PERSIMMON			1242	0,283	DT TELEKOM N			29,8	-0,2	Tokyo/Τόκιο			(Σε γιέν)			Paris/Παρίσι			(Σε ευρώ)					
Εταιρείες	Πρω από το κλείσιμο	Μετ.%	WALT DISNEY CO			113,2	0,9723	WELLS FARGO &			70,485	-2,077	RELX			1270	-0,054	FRESENIUS MEDI			45,1	-0,5	Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	Εταιρείες			Χθες	Μετ.%			
3M COMPANY	128,7	-0,5947	WALMART INC			95,1	0,2424	RIO TINTO			4815,5	-0,434	ROLLS-ROYCE HL			581,2	-0,48	HEIDELBERG MAT			123,2	-0,35	AJINOMOTO			6450	-1,06	ACCOR			46,80	-0,32			
ALCOA CORP	38,575	0,299	ANGLO AMERICAN			2435	-0,167	SAINSBURY(J)			275,4	-0,507	SAINSBURY			312,4	-1,327	HENKEL AG&C V			84,7	-0,64	ASAHI GROUP HL			1647,5	-0,78	AIR LIQUIDE			158,90	-0,25			
ALTRIA GROUP	54,0017	-1,2766	A.B.FOOD			2095	-0,264	SAGE GRP			1292	0,462	ST.JAMES'S PLA			896	-1,49	INFINEON TECH			32,985	0,135	BRIDGESTONE CO			5241	-1,48	ALSTOM			22,27	-0,8			
AMAZON COM	231,74	-0,5109	ADMIRAL GRP			2615	-0,95	SMITHS GROUP			1744	-0,229	SMITH&NEPHEW			983	-1,487	MUENCH. RUECK			514,2	-6,4	CANON INC			5008	-0,71	AXA			33,74	-0,65			
AMER EXPRESS C	299,97	-1,1859	ASSTEAD GRP.			5112	-0,935	SSE			1622,5	-0,949	STAND.CHART.			992	-0,141	VOLKSWAGEN VZ			86,66	0,42	CASIO COMPUTER			1306,5	0,69	BNP PARIBAS			58,25	-0,97			
AMER INTL GROU	71,43	-0,9155	ANTOFAGASTA			1642,5	-1,852	SEVERN TRENT			2574	-0,694	TAYLOR WIMPEY			124,9	0,243	TRAVIS PERKINS			715,5	-1,591	CITIZEN WATCH			3552	-1,96	BOUYGUES			28,53	-0,52			
AMGEN	266,69	0,0713	AVIVA			466,4	-0,511	TESCO			374,2	0,241	UNILEVER			4655	-0,556	VONOVIA SE			29,83	0,07	CREDIT SAISON			3552	-1,92	CAPGEIN			153,65	-0,26			
APPLE INC	253,0498	0,8006	BERKELEY GPHL			3954	-1,107	TAYLOR WIMPEY			124,9	0,243	UTD. UTILITIES			1071,5	-0,926	SIEMENS N			192,92	2,6	DAIWA SEC GRP			1018	-3,42	CARREFOUR			13,74	-0,47			
BANK OF AMERIC	44,74	-1,6055	BR.LAND			355,6	-0,39	VODAFONE GRP.			67,4	-1,17	WPP			857,6	-2,66	SAP SE			239,05	-1,6	HINO MOTORS			2500	-0,44	CASINO GUICHAR			1,03	-1,9			
BAXTER INTL IN	29,76	1,1557	BUNZL			3348	-5,677	WHITBREAD			2923	-0,884	Amsterdam/Αμστερνταμ			(Σε ευρώ)			KAWASAKI HYY I			6314	-0,66	FUJIFILM HOLDI			3378	-1,08	CREDIT AGRICOL			13,05	-0,84		
BOEING CO	173,3809	0,1218	BURBERRY GRP			959,4	0,504	Zurich/Zupixn			(Σε ελ.φ.σβ.)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	HONDA MOTOR			1283,5	-0,31	FUJITSU			2771	-1,12	DANONE			64,94	-0,67		
BRISTOL MYERS	57,1	2,2015	BT GROUP			147,25	-1,504	ABB LTD N			51,88	-0,19	AEGON			5,616	-2,26	MITSUBI UFJ FG			1821	-1,94	SUBARU			2500	-0,74	DASSAULT SYSTE			34,27	0,35			
CATERPILLAR IN	374,38	-1,1981	COCACOLA HBC A			2702	-2,525	RICHMONT N			137,35	1,4	AKZO NOBEL			56,88	-2,07	MITSUBISHI COR			2511	-0,85	HITACHI			3989	0,28	L'OREAL			344,85	0,95			
THE CIGNA GP O	264,245	-3,2991	CARNIVAL			1828	-0,86	ASML HOLDING			703,4	2,24	ARCELORMITTAL			22,91	-2,96	MITSUBISHI ELE			2630,5	-0,7	HINO MOTORS			2500	-0,74	LAGARDERE			20,20	0			
CHEVRON	147,5	-1,2453	CENTRICA			125,7	0,119	GALAPAGOS			25,5	-0,78	MITSUBISHI ELE			2072	-1,62	NEC CORPORATIO			13115	1,12	HONDA MOTOR			1283,5	-0,31	MICHELIN			8297	0,81			
CISCO SYSTEMS	58,58	0,3942	COMPASS GROUP			2642	0,64	NOVARTIS N			88,72	0,82	RICHEMONT N			137,35	1,4	ING GROEP			14,692	-0,88	ISUZU MOTORS			2133,5	-1,66	PERNOD RICARD			111,35	-0,67			
CITIGROUP	71,075	-0,5805	CRH			7688	-1,033	ROCHE HOLDING			257,8	0,59	SMG N			90,52	0,02	KPN KON			3,567	-1,36	KONICA MINOLTA			681,1	-3,25	KERNIG			239,15	-0,21			
CERVECERIAS	11,45	0	DCC			5315	-1,208	DIAGEO			2536,981	-2,462	SOS N			90,52	0,02	NN GROUP			41,87	-0,81	JTEKT			1097,5	-2,7	PUBLICIS GROUP			104,60	-1,6			
COCA-COLA CO	63,395	1,3509	DIRECT LINE			241,7169	-0,818	SWATCH GROUP I			160,85	0,41	ING GROEP			14,692	-0,88	NIPON CORP			1669	0,57	KEIO			3894	-0,21	RENAULT			44,50	0,41			
COLGATE PALMOL	93,16	0,2583	EXPERIAN			3617	-1,129	ADECCO N			22,66	-0,79	KPN KON			3,567	-1,36	NISSAN MOTOR C			337,6	-3,93	KOBEL STEEL			1493	-0,8	SAINT-GOBAIN			87,04	-1,49			
DANAOS CORP	77,66	-0,6016	EASVJET			577,6	-0,654	JULIUS BAER N			58,48	-0,88	SOS N			90,52	0,02	NOMURA HOLDING			891,7	-2,47	KONICA MINOLTA			681,1	-3,25	SANOFI			91,74	3,29			
DIANA SHIPPING	1,855	0,2703	FRESNILLO			650	-0,99	GIVAUDAN N			4061	0,64	SWISS RE N			131,95	-0,68	NIPON CORP			1669	0,57	JTEKT			1097,5	-2,7	SCHNEIDER ELEC			245,90	0,51			
DOW INC	40,535	1,0596	GLENCORE			363,35	-1,373	NESTLE SA			75,22	1,02	UBS GROUP N			28,17	-0,67	RANDSTAD			40,6	-1,48	MITSUBISHI COR			2511	-0,85	SOCIETE GENERA			26,69	-1,35			
DUPONT DE NMOU	80,38	0,3872	GSK			1333,5	1,061	TRANSOCEAN N			0	0	ZURICH INSURAN			551,2	-0,29	RELX			44,92	0,09	MITSUBISHI ELE			2072	-1,62	THALES			136,50	-0,91			
GLBL X EM MR E	26,98	0,0742	HKKMA			1911,399	-1,187	SWISSCOM N			507	0,3	WOLTERS KLUWER			163,7	-0,12	MILANO/Μιλάνο			(Σε ευρώ)			NEC CORPORATIO			13115	1,12	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
ENTERGY CP	74,81	0,0669	HAMMERSON			282,6	0	SWISS RE N			131,95	-0,68	Milano/Μιλάνο			(Σε ευρώ)			NOMURA HOLDING			891,7	-2,47	NIPPON CORP			1669	0,57	SODEXO			80,15	-0,31		
EXXON MOBIL	107,315	-1,0648	HARGREAVES LAN			1098	-0,273	UBS GROUP N			28,17	-0,67	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			NOMURA HOLDING			891,7	-2,47	NIPPON CORP			1669	0,57	TFI			7,13	0,42		
FEDEX CORP	275,41	-2,8331	HSBC HLDGS.LJK			759	-0,499	ZURICH INSURAN			551,2	-0,29	Frankfurt/Φρανκφούρτη			(Σε ευρώ)			NIPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	THALES			136,50	-0,91		
FORD MOTOR CO	9,955	-0,3504	INTL CONSOL AI			297,4	0,304	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
INTL BUS MACHI	228,61	-0,314	INTERCON. HOTE			9942	-0,261	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
GENERAL DYNAMI	265,5	-0,2142	3I GRP			3678	-2,164	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
GE AEROSPACE O	165,54	-0,1508	IMPBRANDS			2554	-1,925	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
GOLDM SACHS GR	573,82	-2,1336	INTERTEK GROUP			4748	-0,545	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
HALLIBURTON CO	27,135	-2,6372	ITV			71,85	-2,38	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
HARTFORD FINL	108,6437	-1,8841	JOHNSON MATTHE			1378	-1,38	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
HP INC	33,845	-1,0091	KINGFISHER			255	-1,864	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
HOME DEPOT INC	407,71	-0,7304	LAND SECS.			572,5	0,263	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
INTEL CORP	20,335	-2,3764	LEGAL&GEN.			226	-0,962	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
JOHNSON JOHNSO	145,65	1,2513	LLOYDS GRP			54,32	-2,095	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
JPMORGAN CHASE	237,18	-1,0018	MARKS & SP.			6	-2,188	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
LAZARD INC ORD	52,36	-1,9659	MONDI			1187,75239	-0,168	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
MCDONALD'S COR	295,58	-0,7155	NATIONAL GRID			939,8	0,085	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
MERCK & CO	100,0535	-0,0065	NEXT			9816	-0,487	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
MICROSOFT CP	453,5355	0,4308	PRUDENTIAL			637,4	-0,407	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
3M COMPANY	128,74	-0,5638	US BANKCORP			49,8	-3,0374	Zurich/Zupixn			(Σε ευρώ)			Εταιρείες			Χθες	Μετ.%	NIPPON CORP			1669	0,57	NIPPON CORP			1669	0,57	VEOLIA ENVIRON			27,28	-1,23		
MORGAN STANLEY	127,59	-1,116																																	
NIKE INC CL B	78,15	1,2306																																	
NORFOLK SOUTHE	241,865	-0,3933																																	
PFIZER INC	26,3669	4,4234																																	
PROCTER & GAMB	170,205	-0,5463																																	
ROCKWELL AUTOM	291,78	-1,4556																																	
SCHLUMBERGER L	38,89	-2,4824																																	
SOUTHERN	82,88	1,2213																																	
STEALTHGAS	4,955	1,1224																																	
UNISYS CORP	6,91	-1,0029																																	
UNITEDHEALTH G	480,77	-3,5567																																	
US BANKCORP	49,8	-3,0374																																	

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ		ΤΙΜΕΣ SPOT	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0497	ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	6,4584
ΠΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	161,63	ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4995
ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1,9558	ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ	7,6466
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,064	ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	8,1571
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4590	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ	16,940,06
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,82648	ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ	3,7790
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	409,45	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ	89,14

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.452,80	1.464,48	-11,68	-0,80%
FTSE/X.A. LARGE CAP	3.531,71	3.568,59	-36,88	-1,03%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	15.191,04	15.274,74	-83,70	-0,55%
FTSE/X.A.ΥΠΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.982,11	4.007,99	-25,88	-0,65%
FTSE/X.A. MID CAP	2.322,42	2.322,29	0,13	0,01%
FTSE/X.A. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	842,70	850,82	-8,12	-0,95%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	1.660,66	1.676,79	-16,13	-0,96%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.086,95	2.093,90	-6,95	-0,33%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	2.745,93	2.768,00	-22,07	-0,80%
FTSE/X.A. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.272,70	1.285,80	-13,10	-1,02%
FTSE/ATHEX ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	5.564,52	5.608,46	-43,94	-0,78%
FTSE/ATHEX ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	5.974,13	6.034,99	-60,86	-1,01%
FTSE/ATHEX ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.798,95	4.795,95	3,00	0,06%
FTSE/ATHEX ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	4.975,82	5.086,35	-110,53	-2,17%
FTSE/ATHEX ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	6.675,58	6.736,70	-61,12	-0,91%
FTSE/ATHEX ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	7.037,63	7.001,64	35,99	0,51%
FTSE/ATHEX ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	5.064,19	5.081,72	-17,53	-0,34%
FTSE/ATHEX ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	4.921,58	4.955,89	-34,31	-0,69%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/X.A. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	1,848	6,70%	JUMBO (ΚΟ)	25,380	-2,83%
ΕΙΝΙΟΙΑ (ΚΟ)	2,100	3,96%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,336	-2,75%
ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ)	1,735	3,89%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	15,400	-2,41%
ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	2,900	3,76%	KPI - KPI (ΚΟ)	14,900	-1,97%
ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	1,550	2,99%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	7,600	-1,55%
CNL CAPITAL (ΚΟ)	7,400	2,78%	ΟΤΕ (ΚΟ)	14,710	-1,47%
UNIBIOS (ΚΟ)	1,520	2,70%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,270	-1,46%
ΑΒΑΣ (ΚΟ)	1,548	2,65%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	5,410	-1,46%
MEVACO (ΚΟ)	3,840	2,40%	ΔΕΗ (ΚΟ)	11,750	-1,43%
ΕΥΑΘ (ΚΟ)	3,260	2,19%	ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	1,585	-1,40%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ				
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ			
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	25.798.249,42	ΑΛΦΗΑ ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	0,75%	
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	20.654.185,99	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	0,69%	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	10.816.873,63	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)	0,65%	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	8.094.505,44	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,58%	
ΟΤΕ (ΚΟ)	6.351.858,56	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,37%	
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	6.004.112,32	GALAXY COSMOS MEZZ PLC (ΚΟ)	0,32%	
JUMBO (ΚΟ)	5.883.859,48	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,26%	
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	4.552.272,49	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	0,23%	
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	4.455.976,56	ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,22%	
ΔΕΗ (ΚΟ)	3.920.743,85	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	0,22%	

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ				
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ				
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ	
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	315	6.464	6.606	
FTSE/X.A. Τράπεζες	10	1.402	1.401	
FTSE/X.A. Large Cap	305	5.062	5.204	
MSCI GREECE REBASED	0	0	1	
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	3.032	193.354	429.685	
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	151	17.897	27.492	
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	52	1.116	3.076	
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	513	88.556	153.891	
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	13	141	325	
AUTOHELLAS (ΚΟ)	2	6	219	
ΑΒΑΣ Α.Ε. (ΚΟ)	23	1.452	1.221	
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	0	0	2	
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	12	78	297	
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	80	2.680	5.553	
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	52	1.191	5.345	
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	41	1.205	6.204	
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	117	9.165	19.610	
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	20	470	3.981	
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	44	509	1.085	
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	132	6.191	12.440	
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Χ.Α. (ΚΟ)	54	996	4.258	
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	71	1.639	5.568	
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	111	4.777	7.644	
INTRAKAT (ΚΟ)	17	243	2.214	
JUMBO (ΚΟ)	63	413	305	
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	57	1.392	5.968	
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	172	1.763	5.279	
MIG (ΚΟ)	5	106	145	
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	135	3.536	7.326	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	214	5.360	15.802	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	49	301	851	
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	5	47	88	
ΟΤΕ (ΚΟ)	52	1.043	2.816	
ΟΑΠ (ΚΟ)	4	130	128	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	437	32.895	87.256	
ΔΕΗ (ΚΟ)	150	5.479	20.996	
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	5	177	
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	10	290	16.413	
TITAN CEMENT (ΚΑ)	23	94	539	
VIOHALCO SA/Ν/Ν (ΚΑ)	150	2.188	5.171	
Δικαιώματα σε Δείκτες	32	342	1.408	
FTSE/X.A. Large Cap	32	342	1.408	
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	129	
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	0	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	17	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	92	
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	5	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0	
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	15	
Συνολική Δραστηριότητα	3.379	200.160	437.828	

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	64.224.476,47
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	8.652.739,31
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	6.351.858,56
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	6.112.543,57
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.004.112,32
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	5.883.859,48
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	5.230.105,23
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	3.660.576,58
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	1.889.033,33
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.799.804,74
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.786.999,74
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	1.184.102,41
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.156.798,90
ΑΝΑΨΥΓΚΤΙΚΑ	1.108.712,48
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.081.347,80
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	883.025,53
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	827.308,14
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	643.971,06
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	302.914,55
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	257.442,15
ΤΡΟΦΙΜΑ	219.624,16
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	213.698,39
ΥΔΡΕΥΣΗ	192.350,85
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΔΙΑΝΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	148.130,87
ΤΑΣΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	142.301,83
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	134.351,76
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	120.788,57

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
	Κλείσιμο	Μετ.%
ΒΙΟ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ)	5,54	0,36
CENER (CENERGY HOLDINGS SA)	9,23	-0,97
ΤΙΤC (TITAN)	39,45	1,41
ΕΕΕ (COCA COLA HBC)	33,3	-0,89
ΟΤΕ (ΟΤΕ)	14,71	-1,47
ΑΡΑΙΓ (AEGEAN AIRLINES)	10,3	-0,48
ΤΕΝΕΡΓ (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)	19,77	-0,15
ΣΑΡ (ΣΑΡΑΝΤΗΣ)	10,88	-0,55
ΔΑΑ (ΔΙΕΘΝ. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΑΘ.)	7,994	-0,32
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ)	1,924	0,73
ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)	18,38	-0,22
ΜΥΤΙΛ (ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ)	34,24	-0,35
ΛΑΜΔΑ (LAMDA DEVELOPMENT)	7,2	0,14
ΕΛΧΑ (ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ)	1,934	-1,33
ΑΛΦΑ (ALPHA BANK)	1,585	-1,4
ΜΠΕΛΑ (JUMBO)	25,38	-2,83
ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	7,6	-1,55
ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	3,846	-0,98
ΕΥΡΩΒ (EUROBANK)	2,195	-0,36
ΕΛΠΕ (ΕΛΠΕ)	7,285	-0,88
ΟΤΟΕΛ (ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ)	10,54	1,74
ΕΥΔΑΠ (ΕΥΔΑΠ)	5,87	0,69
ΟΠΑΠ (ΟΠΑΠ)	15,4	-2,41
ΜΟΗ (MOTOR OIL)	20,3	-1,26
ΔΕΗ (ΔΕΗ)	11,75	-1,43

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ								Τρίτη 17 Δεκεμβρίου 2024		
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ. **	ΔΙΑΦ. *	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	4,6900	4,7000	4,6948	-0,4690	15.380	4,6900	4,7100	4,7000	0,00
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	4,5300	4,5900	4,5673	2,8230	30.190	4,5600	4,5700	4,5600	0,44
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	1,7000	1,7500	1,7085	-2,5520	98.864	1,7000	1,7400	1,7050	-2,01
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1280		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0500	0,0500	0,0500	-0,1580	8.560	0,0500	0,0525	0,0500	0,00
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	3,1400	3,1600	3,1414	0,1400	2.150	3,1200	3,1600	3,1400	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2,4400	2,4400	2,4400	4,3710	1.200	2,3600	2,4400	2,4400	0,83
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0,1840	0,1840	0,1840	1.6100	200	0,1530	0,1840	0,1840	9,52
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0180	0,0200		
ΑΙΕΠ	ΑΙΛΙΑΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0510	0,0530		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0175	0,0190		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0570	0,0600		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,4720		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ, Σ)	0,0335	0,0335	0,0335	0,1500	1.000	0,0310	0,0335	0,0335	4,69
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΧ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0360	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0100	0,0110		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0030	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0,0030	0,0030	0,0030	0,0080	100.000	0,0030	0,0035	0,0030	0,00
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,0210	0,0230	0,0221	0,0090	21.105	0,0210	0,0225	0,0230	4,55
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΟΣ ΑΓΡΟΥ "ΤΗ ΠΡΟΩΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ "						2,8400	3,0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD (AN)						0,0000	0,0000		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1090		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0500	0,0550		
ΛΟΔΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,7800	0,8250		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	4,2000	4,2000	4,2000	0,0000	13.000	4,2000	4,2200	4,2000	0,00
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,1500	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0500		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΤΑ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)	0,1700	0,1710	0,1705	0,3500	5.505	0,1750	0,1830	0,1700	1,80
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						1,0000	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,7600	0,7600	0,7600	0,9900	2.000	0,7500	0,7600	0,7600	0,00
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,2600	0,2880		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Σ)	3,2200	3,2200	3,2200	1,6500	1.800	3,2000	3,2200	3,2200	0,63
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΩΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0370	0,0000		
ΚΕΟ	KEO PLC	2,1600	2,2400	2,1840	4,4000	16.570	2,1800	2,2200	2,1800	1,87
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΙΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,6250		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	1,0800	1,1300	1,0855	1,0050	1.000	1,0400	1,1300	1,1300	9,71
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0,3300	0,3300	0,3300	1,8000	25.000	0,3300	0,3400	0,3300	-5,71
Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC (Σ)						0,0000	1,0700		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0,1540	0,0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)	0,1600	0,1710	0,1662	1,0710	46.902	0,1520	0,1710	0,1700	3,03
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,2580	0,2600		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0660	0,0700		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,1990		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,8450	0,8500	0,8471	-0,6450	7.000	0,8400	0,8550	0,8450	0,60
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΡΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,2080		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0315		
ΝΤΟΔ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOOKOS HOTELS PUBLIC LTD (AN)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΣΤΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1							101,0000	101,7000	
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΣΤΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2							101,2210	101,8000	
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΜΤΝ0130	Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 01/2030						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0132	Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 01/2032						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0140	Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 01/2040						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0226	Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 02/2026						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0234	Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 02/2034						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0427	Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 04/2027						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0433	Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 04/2033						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0450	Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 04/2050						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0549	Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 05/2049						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0928	Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 09/2028						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ1125	Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 11/2025						0,0000	0,0000		
ΚΚ01Α15	ΚΚΑΑ 4,00%(1ης Σειράς 2015, Λήξης 2025)						0,0000	0,0000		
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ										
ΓΔ13Η24	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 7η Έκδοση 2024 (20/09/2024 – 20/12/2024) (AN)							0,0000	0,0000	
ΓΔ13Θ24	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 8η Έκδοση 2024 (25/10/2024 – 24/01/2025)						0,0000	0,0000		
ΓΔ13Ι24	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 9η Έκδοση 2024 (29/11/2024 – 28/02/2025)						0,0000	0,0000		
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ										
Παράδοση σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.6 (ΚΔΠ 379/2014)										
ΑΙΕΠ	ΑΙΛΙΑΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD									
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC									
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC									
ΙΩΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD									
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΧ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ									
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD									
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD									
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD									
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC									
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC									
ΝΤΟΔ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD									
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD									
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD									
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD									
ΣΤΤΑ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC									
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD									
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD									
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD									
ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ										
ΓΔ13Η24	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 7η Έκδοση 2024 (20/09/2024 – 20/12/2024)									
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ									
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD									
ΝΤΟΔ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD									
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΤΣΟΚ	A. TSOOKOS HOTELS PUBLIC LTD									
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕ ΜΕΡΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΧΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔ.ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ										
ΑΙΕΠ	ΑΙΛΙΑΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc									
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC									
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΧ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ									
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD									

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK

Η Κίνα θωρακίζεται ενόψει επιστροφής του Τραμπ

Την εβδομάδα που διανύσαμε ολοκληρώθηκαν στην Κίνα πολιτικές συνεδριάσεις που προοίγκυσαν την προσοχή αναλυτών και επενδυτών. Στις 9 Δεκεμβρίου, το κεντρικό πολιτμπρό, κορυφαίο κέντρο λήψης αποφάσεων υπό την ηγεσία του προέδρου Σι Τζιν-πίνγκ, αναθεώρησε τη στάση του για την άσκηση νομισματικής πολιτικής από «συνετή» σε «χαλαρή» για πρώτη φορά από το 2010, όταν υιοθετήθηκε παρόμοια στάση για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την παγκόσμια οικονομική κρίση. Η ανακοίνωση ενίσχυσε την εμπιστοσύνη, με τις αποδόσεις των 10ετών ομολόγων να πέφτουν σε χαμηλά επίπεδα-ρεκόρ, κάτω από 1,9%, και τους κύριους μετοχικούς δείκτες να ανέρχονται σε μηνιαία υψηλά στη συνεδρίαση της επόμενης μέρας.

Στη συνέχεια, το ενδιαφέρον μετατοπίστηκε στη Διάσκεψη Κεντρικής Οικονομικής Εργασίας (CEWC), που πραγματοποιήθηκε στις 11-12 Δεκεμβρίου, και η οποία, ως αναμενόμεν, ευθυγραμμίστηκε με τις κατευθυντήριες εξηγήσεις του Πολιτμπρό. Εκ των βασικότερων εξαγγελιών αποτέλεσαν η αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος, η έκδοση περισσότερου χρέους σε επίπεδο κεντρικής και τοπικών κυβερνήσεων και η επανάληψη περί χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής με απώτερο στόχο τη διατήρηση σταθερού ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης.

Παρά τις φειδωλές πληροφορίες γύρω απ' το μέγεθος της δημοσιονομικής ενισχυ-

σης και την απογοήτευση των επενδυτών, όπως αυτή αποτυπώθηκε στους βασικούς χρηματιστηριακούς δείκτες της Ασίας κατά το σημερινό άνοιγμα των αγορών, καθότι ανέμεναν λεπτομερέστερες εξηγήσεις, η απόδοση του δεκαετούς κρατικού ομολόγου στην Κίνα πείστηκε κάτω από το 1,8% για πρώτη φορά στην ιστορία, κινούμενη από την ισχυρή δυναμική της εξαγγελίας περί περαιτέρω νομισματικής χαλάρωσης. Επισημαίνεται, δε, ότι οι δύο ανωτέρω οικονομικές συνδιασκέψεις έπονται μιας περιόδου κατά βάση ασθενών οικονομικών στοιχείων καθώς και της εκλογής του Ντόναλντ Τραμπ στις ΗΠΑ, του οποίου η πολιτική εκστρατεία έφερε ως κορωνίδα την επιβολή επαχθών δασμών σε όλες τις κινεζικές εξαγωγές. Στο ως άνω διαμορφούμενο πλαίσιο συγκυριών, η κινεζική οικονομία βρίσκεται σε μια μεταβατική φάση, κινούμενη σε μία τροχιά ανάκαμψης, η οποία, ωστόσο, μόλις έχει ξεκινήσει.

Τα υπάρχοντα μέτρα πολιτικής έχουν αρχίσει να τίθενται σε ισχύ, πλην όμως απαιτείται ακόμη περισσότερη στήριξη για την επίτευξη σταθερής ανάπτυξης. Οι αποπληθωριστικοί κίνδυνοι εξακολουθούν να υφίστανται, όπως υπογραμμίζεται από τον ρυθμό αύξησης του ΔΤΚ του Νοεμβρίου που διαμορφώθηκε μόλις 0,2% ετησίως, κάτω από την αγοραία εκτίμηση για 0,5% σε ετήσια βάση και κάτω από 0,3% ετησίως τον Οκτώβριο.

EUROBANK RESEARCH

Είμαι ο Θωμάς Μπέμπας και σας καταγράφω τα επιχειρηματικά νέα όπως τα ακούω στη σάλα του μαγαζιού. Όσα μπορούν να γραφτούν, τα λοιπά μένουν στα τραπέζια

ΤΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

Η μέθοδος των τριών

Αυτός ο δρόμος τελειώνει στην ώρα του. Τον φτιάχνουν οι Λανιτίνδες της Κυργακό.

«Σιγά μην έρθουν εδώ Αναστασιάδης, Αβέρωφ, Αννίτα να μιλήσουν για δουλειές. Καλύτερα να πάνε στο γραφείο της ΚΥΠ να βγάλουν και τον

Τι θα λέγατε για μια χορηγία «Αποέλ-ΑΚΤΟΡ»;

Τζωνή από τον κόπο», απάντησε ο κυρ Νίκος ο Μερακλής, Χριστοδουλιδικός, συναγερμικός από τη Γεροσκήπου.

«Πάντως μεγάλη έκπληξη η συνύπαρξη των τριών και δεν εννοώ αυτούς που νομίζετε», συμπλήρωσε όλο νόημα ο κυρ Γιώργος ο συναγερμικός ούχος τραπεζικός. «Αναφέρομαι στη συνύπαρξη Καρούσου, Ζαννέτου, Νικολέτου» στο ίδιο τραπέζι. «Μπας και οι τρεις από τα κεντρικά πήγαν για να τα βρουν στους τρεις της λαϊκής δεξιάς;» Τοποθετήθηκε ο κυρ Γιώργος.

Επιστρέφοντας στην αγαπημένη θεματολογία της σάλας, αυτή της επικερχειρματικότητας, εντύπωση έκανε η επιλογή του υπουργού Βαφειάδη να κάνει roads show στον δρόμο Αστρομερίτη - Ευρύχου, δείχνοντας

πως (αυτός) προχωρά κανονικά. «Μα αυτός κατασκευάζεται από την Κυργακό», απάντησε όλο νόημα ο σερ μας, ο Βαρνάβας από την Ίνεια, δηλαδή να κάνει roads show στον δρόμο Λεϊπών οι επικερχειρματίες που ανα-

λαμβάνουν έργα που μπορούν να παραδώσουν στην ώρα τους.

Σε άλλα νέα οι συζητήσεις περιστράφηκαν στην επιστροφή της «Intrakat» ως «Ακτορ», η οποία θέ-

λει να αναλάβει το έργο του Βασιλικού. «Μόνο αν σκάσει 40 εκατομμύρια και μετονομαστεί σε ΑΠΟΕΛ-ΑΚΤΟΡ η ομάδα της άρχουσας τάξης θα πάρουν ξανά το έργο», δήλωσε όλο σιγουριά ο Νίκος Μερακλής.

«Πάντως του Ομίλου, ο οποίος είναι κοντά στο Μαξίμου, αρέσει το barder στην επικοινωνία του και γι' αυτό έχουμε το Ραο Basket-Aktor, αλλά και τον Αστέρας Τρίπολης-Aktor», ενημέρωσε ο πάντα καλά πληροφορημένος John ο καλαμαράς, με προσβάσεις στο Κολωνάκι.

Εξηγώντας επίσης πως η νέα δύναμη στο developing της χώρας είναι η bbf, η οποία από μεσσίου μεγέθους εταιρεία ανάπτυξης γης έχει εξελιχθεί μετά τη διακοπή των διαπρατήριων σε driving force.

«Η Λευκωσία θα νιώσει την bbf στα επόμενα χρόνια, όχι με το Verengaria, ούτε με το "Land of tomorrow" αλλά με την κατασκευή του Πύργου-Φάντασμα που έχει μείνει ατέλειωτος απέναντι από το κεντρικό Costa Coffee», πρόσθεσε ο Οδυσσέας ο μεγαλο-επικερχειρματίας φίλος του Αβέρωφ. «Όταν ξεμπερδέψει με την πολυετομία και το γεγονός πως έκτισαν δύο ορόφους υπόγειο πάρκινγκ χωρίς ράμμα και ασφάλτου!» ενημέρωσε η Αντωνία η Οικολόγος και όλοι έμειναν ξεροί.

Τρεις αστερίσκους για αναβάθμιση τραπεζών το 2025 βάζει η Fitch

Εσοδα από δάνεια και προμήθειες, ποιότητα ενεργητικού, αναβαλλόμενος φόρος

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Τρία είναι τα μέτωπα στα οποία εστιάζει ο οίκος αξιολόγησης Fitch όσον αφορά την πορεία της αξιολόγησης των ελληνικών τραπεζών το 2025 και το κατά πόσον, συνεπώς, θα μπορέσουν να κατακτήσουν την επενδυτική βαθμίδα. Όπως επισημαίνει ο οίκος, ο ελληνικός τραπεζικός τομέας θα συνεχίσει να επωφελείται από τις αυξημένες επιχειρηματικές ευκαιρίες ως αποτέλεσμα της ανθεκτικής οικονομικής ανάπτυξης, των αυξήσεων των πραγματικών μισθών, της διαρκούς δημιουργίας θέσεων εργασίας και των ισχυρών επενδύσεων. Αναμένει τα λειτουργικά κέρδη των συστημικών τραπεζών να μετριάσουν το 2025 λόγω των χαμηλότερων επιτοκίων, αλλά θα παραμείνουν ισχυρά στο 3,5% περίπου του σταθμισμένου ενεργητικού (RWA) υποστηριζόμενα από την αύξηση των εσόδων από δάνεια και προμήθειες και τις χαμηλότερες

Τα λειτουργικά κέρδη των συστημικών τραπεζών ενδέχεται να μετριάσουν το 2025 λόγω των χαμηλότερων επιτοκίων, εκτιμά ο οίκος.

χρεώσεις απομείωσης δανείων (LICs). Η Fitch επισημαίνει πως η εστίαση της όσον αφορά τον κλάδο το 2025 θα στραφεί σε τρία μέτωπα τα οποία και θα καθορίσουν τις προοπτικές των τραπεζών. Υπενθυμίζεται ότι ο οίκος βαθμολογεί με BB+ τη Eurobank και την Εθνική Τράπεζα (μία βαθμίδα κάτω από την επενδυτική) με θετικές προοπτικές, ενώ η Alpha Bank και η Τράπεζα Πειραιώς είναι στο «BB», ένα σκα-

Η Fitch βαθμολογεί με BB+ τη Eurobank και την Εθνική Τράπεζα (μία βαθμίδα κάτω από την επενδυτική) με θετικές προοπτικές, ενώ η Alpha Bank και η Τράπεζα Πειραιώς είναι στο «BB», ένα σκαλοπάτι χαμηλότερα από τις πρώτες, με θετικές προοπτικές επίσης.

λοπάτι χαμηλότερα από τις πρώτες, με θετικές προοπτικές επίσης.

Η πρώτη εστίαση είναι στα νέα δάνεια και στη διαφοροποίηση εσόδων, όπως τονίζει. Η μείωση των περιθωρίων δανεισμού, καθώς μειώνονται τα επιτόκια, θα αντισταθμιστεί από τις στρατηγικές αντιστάθμισης κινδύνου και την αύξηση των δανείων, η οποία επωφελείται από τη βελτιωμένη ζήτηση από τις εταιρείες και την εκταμίευση

κεφαλαίων της Ε.Ε. Ο νέος δανεισμός σε πελάτες λιανικής θα συνεχίσει να ανακάμπτει, αλλά η Fitch αναμένει ότι θα παραμείνει υποτονικός. Τα έσοδα από προμήθειες θα υποστραφισθούν από την αυξημένη δανειοδοτική δραστηριότητα και την ανάπτυξη του wealth Management και του bancassurance. Ένας μεγαλύτερος από τον αναμενόμενο αντίκτυπος από τα χαμηλότερα επιτόκια, οι έντονες ανταγωνιστικές

πιέσεις ή η ασθενέστερη αύξηση των εσόδων από δάνεια και προμήθειες θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αναθεώρηση της «θετικής» προοπτικής του κλάδου σε «ουδέτερη», προειδοποιεί ο οίκος.

Η δεύτερη εστίαση είναι στον ρυθμό μείωσης των χρεώσεων απομείωσης δανείων (LICs). Όπως επισημαίνει η Fitch, ο δείκτης απομειωμένων δανείων για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες θα συνεχίσει να μειώνεται στο 3% μέχρι το τέλος του 2025 λόγω, μεταξύ άλλων, της αύξησης των δανείων, των πρόσθετων ανακτήσεων και των πωλήσεων.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο οίκος αναμένει ότι τα LICs θα μειωθούν ελαφρώς κάτω από τις 60 μονάδες βάσης, αν και οι πιστωτικές απώλειες θα μπορούσαν να είναι χαμηλότερες εάν οι τράπεζες βελτιστοποιήσουν το κόστος εξυπηρέτησης ή μειώσουν τις σύνθετες τιτοποίησης.

Οι χειρότερες από τις αναμενόμενες οικονομικές επιδόσεις, οι πιέσεις στις τιμές λόγω της νέας αύξησης του πληθωρισμού, βραδύτερες ανακτήσεις ή μια σημαντική αυξημένη δανειοδοτική διάθεση αντιπροσωπεύουν τους κινδύνους για τις προσδοκίες του οίκου στο μέτωπο της βελτίωσης της ποιότητας του ενεργητικού. Τέλος, η τρίτη εστίαση είναι η εσωτερική δημιουργία κεφαλαίου και η χρήση της, αλλά και οι χαμηλότερες αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις. Όπως σημειώνει η Fitch, τα επίπεδα κεφαλαιοποίησης θα παραμείνουν επαρκή, καθώς η δημιουργία κερδών θα αντισταθμιστεί την αύξηση των δανείων, τις αυξημένες πληρωμές μερισμάτων, τις ρυθμιστικές επιπτώσεις από την εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III και την ταχεία απόσβεση των DTCs. Οι τράπεζες μπορούν να χρησιμοποιήσουν μέρος του πλεονάζοντος κεφαλαίου για επιλεκτικές εξαγορές ή πρόσθετες διανομές κεφαλαίων.

Deloitte.

Disability Inclusion @ Work 2024: A Global Outlook

Έρευνα ανάμεσα σε 10.000 άτομα με αναπηρίες από 20 χώρες εστιάζοντας στην βελτίωση των χώρων εργασίας μέσω πρακτικών και πολιτικών συμπερίληψης.

© 2024 Deloitte Limited

Μάθετε Περισσότερα

